

ပအိုဝ်းလိတ်လွင်၊စွမ်းလီတာ၊ ပဟိုးသံဃားစွို၊

လိတ်ရဲဉ်း (၃၇)

ဝေင်၊နယ်းသီးသဲင်၊ တနယ်းလုမ်းဆဲင်ရာ၊
ဝေရာရာမပရိယတ္တိလိတ်သွဉ်တွိုက်

ဗွေးဗွန် ကောဝိဒ

(ဓမ္မာစရိယ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)

နဲင်းငန့်တေားပဟိုးသံဃားဝွန်ဆောင်း

တဲမ်း

ရတ်ဝတ္ထု(၅၅၀)

အမိုင်(၁၀)

နိန်း ၁၃၈၀-ဟး၊ ဒေဉ်ဟားလာဗွေနီ၊
ဗျ၊ထန်း ပထမလဲင်း အုပ်ပေါင်း (၁၅၀၀၀)

ပအိုဝ်းလိတ်လွင်၊ စွမ်းလီတာအစွိုး

လိတ်ရဲဉ်း အမဲ့င် (၃၇)

ဝေင်နယ်းသီးသင်း၊ တနယ်းလွမ်းဆင်းရာ၊
ဝေဏာရာမပရိယတ္တိလိတ်သွဉ်တို့က်
ဝေင်သီးသင်း

ပွေးပွန်ကောဝိဒ

(ဓမ္မာစရိယ ၊ အဂ္ဂမဟာဂန္ထဝါစကပဏ္ဍိတ ၊
အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)

နင်းငံးတော၊ ပဟိုးသံဃားဂွန်ဆောင်း

တဲမ်း

ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀)

အမဲ့င် (၁၀)

(ကေနိပါတ် ၊ ပရောသတဝဂ် ၊ ဟံစိဝဂ် ၊ အပျုတ်-၂၀)

နင်း ၁၃၈၀ - ပွေ ၊ ဒေသိသီးလာဗွေဇီ၊

ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင်(၁၀) (က)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ငေါင်းတယ်အွဉ်

နေင်း ၁၃၈၀-ဗွေ၊ ဒေဉ်ရုတ်၊လောင်း(၃)နီ၊ ဝေင်းနောင်-
တရား၊ နောင်တရားပရိယတ္တိလိတ်သွဉ်တို့ကို ပအိုဝ်းလိတ်လုံး၊
စွမ်းလီတာ၊ ဗဟိုသံဃားစွဲ၊ နေင်းခွပ်ပွယ်၊မော့ခွဲး အွဉ်းထွော့
(ဆွဲ၊ဖျတ်)ချက်အလ၊ နေင်း ၁၃၈၁-ဗား၊ လိတ်ပအိုဝ်း ဗဟို
သွဉ်တန်၊ အမိုင်- (၃၅)၊ သွဉ်တန်၊ဌာန ဝေင်းနယ်ဟိုပုံ၊
အတွက်တား ကအွဉ်းထွော့ဒါး “ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ
အမိုင်(၁၀)”နပ်၊တဲ့ ပွေးဗွန်ကောဝိဒ၊ ဇေနာရာမလိတ်သွဉ်တို့ကို၊
ဝေင်းသီးသင်း ယံကတဲမ်းဖေးဖျင်သွော့အကျောင်း ပွေးပေါင်၊
သံဃား ဖေးအပ်ယင်း တားဝွန်းနိုင်းနောင်၊သွ။

ကွပ်ပွိုးနောင်၊မ၊ နေးတွမ်းသ၊မေတ္တား တဲမ်းဖေးဖျင်ဒျား
ဇာတ်ဝတ္ထု ငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင်(၁၀)ယိုသွ။

“ ဇာတ်ဝတ္ထု ” ကရို၊နပ်၊ နီပွေးဘုရား ကကျွတ်ကထွာ
ဖိုဗား ဘဝဖိုးနောင်၊သွ။

(ခ) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

ကတဲမ်း ဇာတ်ဝတ္ထု (၅၅၀)ယို အခြပ်အရဲဉ်း (အစီးအစဲဉ်း)
ဖုံးနောင်၊ -

- ၁။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ဇာတ်ဝတ္ထု (ဝတ္ထုဘဝယိုခါ)
၂။ အတိတ် ဇာတ်ဝတ္ထု (ဝတ္ထုဇာတ်ကရီး)
၃။ ကလ၊အီသတိ၊ ၊ ကလ၊အီပညာ၊ ၊
ကလ၊ဒါ၊ ထာ၊သေတရာ၊ဖုံး

- ၄။ (က) ပစ္စုပ္ပန်၊ဝတ္ထုကဗျာအချွတ် (၁) ပွတ်
(ခ) အတိတ်ဝတ္ထုကဗျာအချွတ် (၁) ပွတ်
(ဂ) ကလ၊အီပညာ၊ ကဗျာအချွတ်(၁) ပွတ်
ဝတ္ထုတတွယ်၊တတွယ်၊နောင်၊ တဲမ်းပါကဗျာ(၃)ပွတ်စီး
နဲင်းနောင်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် ဇာတ်ဝတ္ထုဖုံးယိုနောင်၊ လ၊အီသတိ၊
လ၊အီပညာ၊၊ လ၊အီအကျိ၊ အမျိုးမျိုးတင် ဘဝယိုခါ ဘဝငါတား
ထွာအီထာ၊ချမ်၊သားနောင်၊သွ။

ဇာတ်ဝတ္ထုငါးရာ၊ ငါးဆီ အမည်(၁၀) (၈)

ကဗျာမေတ္တာ

၁။ ဘုရားအလောင်း - အကျောင်းခရား
ဝတ္ထုအာဇာတ် - ဟောင်းမတ်နင်းရား
တမ်းဖေးဖျင်ရင်း - ခွန် နင်း သံဃား
သွဉ်သွံ့နား - ချမ်းသား လင်္ဂါဝါ ။

၂။ ဘုရားအလောင်း - အကျောင်းခရား
(နေးထူးသွဉ်သား - ချိုင်းကားအများ)
နမ်းယိုတွမ်းသား - ယံခွေလွေဗား
ဆုကွီဒျား - မေတ္တာ ပသာဝါ ။

တောင်ခါး -

၁။ (ကထင်းလွဉ်ဒါး - သံဃားအများ)
၂။ (ကထင်းသွဉ်ဒါး - တကားအများ)
၃။ (ကထင်းသွဉ်ထူး - နင်းမူးအများ)
၄။ (ကောသွဉ်ဖေးဒါး - ဆရာနင်းရား)

ဗွေးဗွန် - ကောဝိဒ

ဝေဇာရာမလိတ်သွဉ်တို့ကြ

ဝေဇာ (သထုံပေး) သီးသင်း

၁၃၈၀ - ဗွေ ၊ ဒေသီးလာဗွေနီ

(ဃ) ဇာတ်ဝတ္ထုငါးရာ့ငါးဆီ အမဲ့င်(၁၀)

စဲဉ်း	မာတိကာလိတ်ကတူးစဲဉ်း	လိတ်မဲ့ငါ
-------	---------------------	-----------

၁၁။ ပရောသတဝဂ်

၁။	ငေါင်းနယ်ထွဉ်း	-----	က / င
၂။	ပရောသတဇာတ်	-----	၁
၃။	ပဏ္ဍိကဇာတ်	-----	၂
၄။	ဝေရီဇာတ်	-----	၁၂
၅။	မိတ္တဝိန္ဒကဇာတ်	-----	၁၈
၆။	ဒုဗ္ဗလကဋ္ဌဇာတ်	-----	၂၂
၇။	ဥဒဉ္ဇနီဇာတ်	-----	၃၀
၈။	သာလိတ္တဇာတ်	-----	၄၀
၉။	ဗာဟိယဇာတ်	-----	၅၃
၁၀။	ကုဏ္ဍကပူဝဇာတ်	-----	၆၀
၁၁။	သဗ္ဗသံဟာရကပဉ္စာဇာတ်	-----	၇၂

ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရုာ်ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (င)

၁၂။ ဟံစိဝဂ်

၁။ ဂဒြဘပဉ္စာဇာတ်	-----	၇၄
၂။ အမရာဒေဝီပဉ္စာဇာတ်	-----	၇၈
၃။ သိင်္ဂီလဇာတ်	-----	၈၃
၄။ မိတစိန္တီဇာတ်	-----	၉၁
၅။ အနုသာသိကဇာတ်	-----	၉၉
၆။ ဒုပ္ပစဇာတ်	-----	၁၀၇
၇။ တိတ္ထိရဇာတ်	-----	၁၁၂
၈။ ဝဋ္ဋဇာတ်	-----	၁၂၁
၉။ အကာလရာဝီဇာတ်	-----	၁၃၁
၁၀။ ဗန္ဓနမောက္ခဇာတ်	-----	၁၃၈
၁၁။ ငေါင်းရီလွှဲခန့်	-----	၁၅၈
၁၂။ ငေါင်းရီလွှဲခန့် အဖြေးမဲဉ်း	-----	၁၆၀
၁၃။ ငေါင်းရဲပ်နီဂုံးကဗျာ	-----	၁၆၂
၁၄။ ငေါင်းရဲပ်နီဂုံးတွမ်း ငေါင်းဆုတောင်	---	၁၆၃
၁၅။ ထွားအားကျိုးဟး လိတ်ဘားသား	----	၁၆၄

(၁) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရျာ၊ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

၁၁။ ပရောသတဝဂ်

၁၀၁။ ပရောသတဇာတ်

အံးဖြားဗွေးသာရိပုတ္တရား ပညားဂ္ဂုဏ်းအကျောင်၊
ပရောသတဇာတ်ယိုနောင်၊ တွမ်းပရောသဟဿဇာတ်
(ဇာတ်ဝတ္ထု အမဲ့င်-၉၊ လိတ်မဲ့ငါ- ၉၉)ချာသူ၊နောင်၊
ဗွန်ပီလို့ဝင်၊ ကွားတရာ၊ဂါးထား တစီ၊တင် ဟော်၊ခေါ်ခေါ်ဟား
နင်းယိုသွ။ ။

ပရောသဟဿဇာတ် တရာ၊ဂါးထား

၉၉။ (ပရောသဟဿမ္ပိ) သမာဂတာနံ ၊
(ကန္ဓေယျံ) တေ ဝဿသတံ အပညာ ။
ဧကောဝ သေယျော ပုရိသော သပညော ၊
ယော ဘာသိတဿ ဝိဇာနာတိ အတ္ထံ ။

ပရောသတဇာတ်ယို တရာ၊ဂါးထား

၁၀၁။ (ပရောသတဇ္ဇေပိ) သမာဂတာနံ ၊
(ဈာယေယျံ) တေ ဝဿသတံ အပညာ ။
ဧကောဝ သေယျော ပုရိသော သပညော ၊
ယော ဘာသိတဿ ဝိဇာနာတိ အတ္ထံ ။

၉၉။ တရာ၊ ဂါးထား အဓိပ္ပါယ်အချွတ်

“လို့အဖြာတရောင်အုံပြုံး၊ ဝွေသီးဖုံး ငွိုးနေးခန်းထား၊
အနောင်းတရာ၊ တဲ့ စဉ်းစာ၊ ‘နတ္ထိ-ကိစ္ဆိ’ အဓိပ္ပါယ်ယို တသေတင်း၊
ပညားသားတဖြာ၊ နှပ်၊ စဉ်းစာ၊ သေထွူ အနက်အဓိပ္ပါယ်၊ ပါ၊
တဖြာ၊ နှပ်၊ မျတ်လွှဲလဲဉ်းက(ယံလွှဲလဲဉ်းက) ပါ၊ တရောင်ဖုံးနှပ်၊ သွ။
(ဇာတ်ဝတ္ထုအမိုင်(၉) ၊ လိတ်မဲ့ငါ - ၁၀၂)

၁၀၁။ တရာ၊ ဂါးထား အဓိပ္ပါယ်အချွတ်

လို့အဖြာတရောင်အုံပြုံး၊ ဝွေသီးဖုံးစဉ်းစာ၊ အနောင်းတရာ၊
ခန်းတဲ့ “နတ္ထိ-ကိစ္ဆိ” အဓိပ္ပါယ်ယို တသေတင်း၊ ပညားအင်းသား
ပါ၊ တဖြာ၊ နှပ်၊ သစ်ကစဉ်းစာ၊ သေထွူထားစွဉ်း အနက်အဓိပ္ပါယ်
ပါ၊ တဖြာ၊ နှပ်၊ မျတ်လွှဲလဲဉ်းက(ယံလွှဲလဲဉ်းက) ပါ၊ တရာ၊ ဖုံး
နှပ်၊ သွ။

၁၀၂။ ပဏ္ဍိကဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု)

နီဗွေဘုရား အောင်းအုံသတင်းသွံ၊ သာဝတ္ထိခမ်း ကျောင်း
ဇေးတဝှန်းကိုအတွင်း ပွိုင်းဝှို့တွမ်း “လွှးနမ်း-ကမ်းကြို
စာအိုသဉ် အိုလား တကားတဖြာ၊” တဲင် ဟော်၊ ဗား “ပဏ္ဍိက
ဇာတ်” ယိုသွ။

ဝေင်၊ သာဝတ္ထိကို ကအင်းအုံဒါး(ဥပါးသကား) တကား
သီးလသားနောင်၊ နောင်၊ စာအံးအရွီးအလား အမျိုးမျိုး၊ ထီဆွေ

(၃) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

နွန်းသီး- စတင် အရာအမျိုးမျိုးတွေ့၊ လွှဲနမ်းကမ်းကြို
လွှဲအီပါ ပိုမာဖိုး နှပ်၊သွ။

ဥပါးသကားနှပ်၊ အပိုမူးနှပ်၊ ယောင်၊ရေးမွေးစွဉ်းထား၊
ကူနွေး တပ်တဲ့ ထွားဖွင့်မဲ့ဟောင်မွေး၊ အကျင်၊သီးလတဲ့
ဟောင်မွေး၊ ဟီရီ ဩတ္တပ္ပနီပါ၊ တရာ၊ဗွိုးနမ်း၊ ဝင်၊သ၊ငမ်းထား၊
တဟောင်တင်းမျိုး၊ ယားဗွာချော်၊လွမ်း၊ အုံထား၊အင်းပယွမ်း
တသေးသေးနှပ်၊သွ။

လိုမျိုးဗွန်ပီ လို၊ခိုဖုံးလွှဲရီအာတင် အဖါရိုး- “ခွေပိုမူးယို
တေးလမ်းတေးပါး ချိန်းခါးလ၊မွေးတင်းဒွိုန်း၊ သီယွိုန်းယော
ဆောင်းကနော” ငေါင်းခေါဒွေထန်း တောင်ပြန်းခါ၊နိုင်းနှပ်။

အဖါယူးနိုင်းယို-

“လို၊သီးယို ‘တရေးယောင်ဆင်၊-အကျင်၊ကိုင်တွေဒါး’၊
ခွေပိုမူးပေးယိုတဲ့ အုံထား၊အင်းပယွမ်းတသေးသေး၊ ကွေးတွေ့၊
ခွေပိုမူးယို အကျင်၊မဉ်းတဟောင်တင်းနှပ်၊ တေးလမ်းထွဲ
သင်၊လွဉ်၊ဝင်၊ ဝင်၊မဉ်းသေ အကျင်၊ဟပ်တင်း တနီ၊ခါ ကထွာ
အမွိုးအဖါနီယို ဝင်၊အီးကွဲ၊ရဲ့၊ သဲ့၊သွမ်း၊ချားရင်၊၊ ကွပ်ပွိုးနှပ်၊မ၊
ခွေပိုမူးနှပ်၊ ‘အကျင်၊ ဟောင်ဟောင်း ဟောင်တောင်းဟောင်း’
ခွေစံ၊ရီးရီးကမ၊”ယူးချ၊သ၊ နိုင်းနောင်၊သွ။

ယူးချ၊သ၊နိုင်းနှပ်၊ထွဲတင် တွိုးတနီ၊တွေ့၊ ထွဉ်းအပိုမူး

ထူးခြောင်း လွေ့ထိုမ်းကဉ်း အိုသဉ်အိုလာ အိုးတခြာကို၊ တိုး
တခြာကိုတွေ့၊ အဖါနပ်၊ စက်၊ စွေ့၊ စွဉ်း အပိုမူးစူ၊ မာ၊ နှင်း
ရားဂတဏှား ကိလေးသားထိုင်းပွဲ၊ “နီအိုးထမိုင်၊ လိုဝင်း
ဟောင်း ပိုမူး” ရိုးငေါင်းပလို၊ နှင်းနပ်၊ သွ။

အပိုမူးနပ်၊ သစ်အဖါကစက်၊ အစူတဲ့ ငိုးထွေ့စွဉ်းထား၊
အမဲ့ထီတဲ့ ရွဲရိုင်းလင်၊ နေးစွဉ်း တောင်ပြန်းအဖါနှင်းယို-

“ဖါဗွေးဖါစောင်း ဟောင်မာတင်းနှင်းယို၊ ပေါးမာ၊ နှင်း
ယိုနပ်၊ တွမ်းမေးကတင်း ထီကိုနပ်၊ ပီဝင်း၊ မာ၊ မွန်းတင်း အကျင်း
နှင်းယိုဟိုင်းဖါ” ဒေါ့၊ ငိုး ဒေါ့၊ ငိုးနှင်းနပ်၊ သွ။

တိုးနပ်၊ ခါ အဖါအွဉ်းစွေ့ယင်းအစူ၊ ထီးအပိုမူး ငိုးထား၊
မဲ့ထီလင်၊ တင် သညင်၊ မွေးစွဉ်း အပိုမူး။

“ပိုမူးဗွာ-

ကိလေးသားသ၊ ခြူတင် စက်၊ ပိုမူးစူမွေးတင်း၊ “တရေ၊
ယောင်ဆင်၊ ပိုမူးအကျင်းဟောင်နဲ့ ဟောင်တင်းနဲ့” မဉ်သေနှင်း
နပ်၊ မ၊ စွေ့စွေ့စက်၊ စံ၊ နှင်းနပ်၊ ဒျား၊ တွေ့ဟိုင်းပိုမူးဗွာ၊ ငိုးမွှိန်း
ဒွမ်ဟိုင်း” အဖါထင်းရိုး နှင်းနောင်၊ တင် ဒွတ်၊ စေးဒွတ်၊ ထွေ
အမဲ့ထီ၊ ငိုးဒွမ်ထား၊ အုံတွေ့၊ ကွေးတွေ့၊ အသ၊ ငမ်းနောင်၊ တေး
အင်းကဆွေ့ဆွေ့နပ်၊ သွ။

အဖါရီနှင်းယို-

(၅) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရာ၊ငုတ်၊ဆီ အမဲ့(၁၀)

“ပိုမူးဗွာ-

ပါ၊ခိုတဖြာ၊ဖြာ၊ မဉ်းလွဉ်ထွို၊နာ၊ နဲင်းယိုနုတ်၊ ဘဝမူးနံ-
ခံးရံ၊ထို၊နေဟောင်း၊ လို၊မူးမျတ်အကျင်၊ ခံးပြင်၊ထို၊နေဟောင်း”

“ဘဝမူးနံ-ခံးရံ၊ထို၊တင်း၊ လို၊မူးမျတ်အကျင်၊ ခံးပြင်၊ထို၊
တောင်းလာ၊လာ၊ဖါ၊ မွေးဒျားဖါ၊ ပိုမူးယိုနုတ်၊ နေးတွမ်း
ရားဂတဏှာ၊ လွတ်တမွားတွေ့၊ဖို ပါ၊ခိုတဖြာ၊ဖြာ၊” ခံးထူးချက်
တဉ်းတွေ့၊ ဒေါ့၊နယ်အဖါနဲင်းနုတ်၊သွ။

ဥပါးသကားနုတ်၊နုတ်၊ ဟွန်အပိုမူးငေါင်း နဲင်းနုတ်၊တွေ့၊
သ၊ဆွေ့၊ယွမ်းလွေ့၊ ဒေါ့၊သ၊ရေ၊ရ။ အပိုမူးထွ။တင် သင်၊ချာ
လမ်းနုတ်၊သွ။

အပိုမူးသ၊ကျိုက် အပိုမူးကလွိုက် ပါ၊ခိုဗင်းတဖြာ၊နုတ်၊
ဖေးတေးလမ်းမင်္ဂလာ၊ အပိုမူးတဲ့ သင်၊လွဉ်၊ခန်းဒျား အဝါ၊
နုတ်၊ဗွာမွိုးဖါတဲ့ ပသာလွဉ်၊တို့၊တို့၊လွ အမလမ်းသု၊သွ။

နုတ်၊ဗွာသီးဖါနုတ်၊ယူ “ကွပ်ပိုမူးမင်္ဂလာ၊ကိစ္စတင် တို့၊ဒွမ်
မွေးဘုရားထု၊ညလဲဉ်း၊ ထင်းဝဲင်းက မွေးဘုရားမ” ချ၊သ၊နဲင်း
နုတ်၊ထွ။ခါ အိပါကောင်းနံးသား- စတင် အလူးစားဖုံးထွ။တွေ့၊
သ၊ရေ၊ပျော့သွင်း ထင်းထင်းကျောင်း၊ ဇေးတဝွန်းနုတ်၊သွ။

ကထင်းတို့၊ နီမွေးဘုရားထု၊နုတ်၊ နေးတွမ်းခွေါင်းရွတ်၊ပါ၊
ဝဲင်းရိုးရိုးသေးသေး နီမွေးဘုရားထွ။ခါ ဆွတ်၊ချာအုံလင်၊ ကသင်၊

ရာ၊ အရပ်နပ်၊သွ။

နီဗွေးဘုရားရိုး-

“ဥပါးသကား- တွိုးဒွါမ်ခွေထျ၊ညလဲဉ်း၊ ကိစ္စအမျိုးမိုင်၊ ပေါးဟောင်း၊ ညထွ။မ၊ စဖျော်ယိုခါအီ” နီဗွေးဘုရားရီနဲင်းနပ်။

“ခွေသွဉ်းပိုမူး ကိစ္စတန်ဒျားဗွေး၊ ခွေသွဉ်းပိုမူးပေးနောင်၊ အကျင်၊စာရိတ္တ သီးလအောင်းဟောင်း/အဲဉ်ထင်းဟောင်း ဖေး နေးကသေတွေ့၊ ဟဲ့၊လွေ့တခြာကို၊ ခွေသွဉ်းစံ၊စံ၊ ခွေသွဉ်းပို မူးနံ၊နပ်၊ အကျင်၊စာရိတ္တ သီးလခွေါင်မွေးစွဉ်းထာ၊ဗွေး၊ ဖေး တေားလမ်းထိုးလဲဉ်းသွ။ပါ၊အော်”

“ဥပါးသကား-

နာ၊နပ်၊ နာ၊စံ၊နာပိုမူး ဘဝယိုလွှမ်းမွေးတမ်း၊ ဇာတ်ကရီး တဲ့ နာ၊စံ၊ဖိုလဲဉ်း၊ နာ၊ပိုမူးနပ်၊ အကျင်၊စာရိတ္တ သီးလတဉ်းခွေါင် ဘဝယိုလွှမ်း၊ မွေးတမ်း၊ ဘဝဇာတ်ရီးတဲ့ အကျင်၊စာရိတ္တ သီးလ တဉ်းခွေါင်ဒျားရင်၊”

“ဩဗွေး-

ခွေသွဉ်းပိုမူးပေး အခရားနောင်၊ ခွေသွဉ်းသေဗားဒျား ဘဝယိုလွှမ်း၊ ဘဝဇာတ်ရီးနပ်၊ခါ ခွေသွဉ်းသေချာတောင်း၊ ဗွေးစောင်းဘုရား၊ ဟော်၊ကျားနယ်ဖေး အကျောင်၊အခရား နပ်၊မွိုင်ဗွေးဩ”

(၇) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

ဗွာဖါငေါင်းထန်း လောင်းတောင်၊ပြန်းနင်းနပ်၊တင် နီဗွေး
ဘုရား၊ ဟော်၊ကျာ၊နယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတိုင်းသွ။

ပဏ္ဍိကဇာတ် (အတိတ်ဝတ္ထု)

အိုးစခါ ဗားရားဏသီးခမ်း၊ ဗျဟ္မဒတ်အင်းထွာခွန်အတွင်း
ဘုရားလောင်းနပ်၊ အင်းထွာ“ရက္ခစို၊-လူ၊ပွေးသောင်း”နပ်၊သွ။

အတွင်းနပ်၊ခါ ဗားရားဏသီးဝင်းကိုနပ်၊ ပါ၊လို၊ခြော
အင်းတဖြာ၊ ဝွေ၊နပ်၊ ခြောရို၊ရို၊ဒျား၊ လိန်းလဲဉ်ဒါးတင်းဝင်း၊
လို၊သီးလသား၊ လို၊အကျင်၊ယံစား၊ လို၊လိန်းမား ဥပါးသကား
တဖြာ၊တန်သွ။

ဝွေ၊နပ်၊ သွို့၊ခြံအဲဉ်ထင်းနင်းဝင်း၊တွေ့၊ မောင်၊တင်ထာ၊
လေလွမ်း၊ ထမ်းတွမ်းအချင်း လွေ၊ထိုမ်းအိုသဉ်အိုလား ထိုမ်းဒဲး၊
သောင်းရောင်၊သောင်းရား၊ ထိုမ်းခူးအရွီးအဒီး- စတင်နင်းနောင်၊
ထွူခါ သဲင်၊စာအိုးဆေ၊ လွူးလွေ၊အနမ်း၊ ထုမ်းအိုသဉ်အိုလား
စာ၊ လွူးအပိုအမာနင်းနပ်၊သွ။

ဝွေ၊နပ်၊ ပိုမူးယောင်၊ရေ၊ အင်းတဖြာ၊ ပါ၊ကထင်းလွဉ်
ရီတင် ဖေးစွဉ်းတင်းတလဲင်းချင်း၊ ဝွေ၊အီးစံ၊ရီးက အပိုမူးအကျင်၊
သီးလနပ်၊သွ။

တိုးတနီ၊ တခြာကို-

ဝွေ့မားနင်း အီးပဲစ်မားအပိုမူးပွဲ၊ စက်၊ အပိုမူးစု၊ အဖါ
သဲစ်ကစက်၊ အစုတင် အပိုမူးနပ်၊ နေးအားရွန်ချာ၊ ငွီးဒေါ့၊ အဖါ
နင်းယို၊ ကငွီးဒေါ့၊ အဖါ အကျောင်၊ အခရားနပ်၊ နီဗွေးဘုရား၊
ဟော်၊ ကျားနယ်တွမ်း တရားဂါးထားနင်းယို-

၁၀၂။ ယော ဒုက္ခဗုဒ္ဓာယ ဘဝေယျ တာဏံ ၊

သော မေ ပိတာ ဒုဗ္ဘိ ဝနေ ကရောတိ ။

သာ ကဿ ကနာမိ ဝနဿ မဇ္ဈေ ၊

ယော တာယိတာ သော သဟသံ ကရောတိ ။

၁၀၂။ **တရားဂါးထား အဓိပ္ပါယ်အချွတ်**

ဖါကရီးနပ်၊ နေးရားသီး ထွာဒျားပိုမူးသီး ထားအားကျိုး၊
ပိုသီးမဉ်းမော့၊ ထားဒုက္ခနပ်၊ အားကျိုးချာဗားဖါ၊ တွိုးနီဖါယိုနပ်၊
ပဲစ်မားတောဒျားပိုမူး ထားယေဉ်သူး တခြာကိုယို၊ ဖါသီးအမျိုး
နပ်၊ ထွာဒျား ပိုသီးထားကိုးကွယ်၊ ထားအားကျိုးဒျား၊ တွိုးနီဖါ
ယိုနပ်၊ ယိုခါအံ့နှောင်တောဒျားခွေ၊ သမ်းထွာဒျား တခြာကို၊ ခွေ
အီးငွီးထွေဗား ပါးမဲ့င်ယို၊ ခွေအီးအားကျိုးဗား ပါးမဲ့င်ယိုဟွေး ။

အပိုမူးနပ်၊ ငွီးမွေးစွဉ်းထားတင် အဖါနပ်အွဉ်းစွေချာယင်း
အစု။

တွိုးနပ်ခါ အဖါရိုး-

“ယိုပိုမူးဗွာ-

(၉) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

ပိုမူးနဝ်၊ ဝင်၊အီးထူး ဝင်၊အီးတေားလမ်း၊ ပိုမူးအကျင်၊
မဉ်းတဟောင်တဝ်းနဝ်၊ ဝင်၊အီးအွဉ်းရင်းတဒြို၊ ကထွာမွိုးဖါယို
မဲ့င်အီးပေး၊ တရေးအီးလင်၊ ဝင်၊အီးကဲ့၊ရဲ့၊သွဲ၊သွမ်၊ ပငါပရာ။

ကွပ်နဝ်၊မ၊ ပိုမူးနောင်၊ အကျင်၊စာရိတ္တ သီးလခွေါင်နဲ့
ခွေါင်တဝ်းနဲ့ စင်းစွဲယံကသေ၊ ခွေစံ၊စံ၊ဒျား၊ ပိုမူးဗွာ- ဖါရီနာ၊
တငါငါ၊ “ ပါ၊ခိုတဖြာ၊ဖြာ၊ (နာ၊ကျိုက်သ၊ကို နာ၊ဝင်၊ခိုခန်းတဲ့
ယင်း) မဉ်းအံးနွောင်၊နာ၊ နိုင်းယိုနဝ်၊ ပိုမူးနမ်းတွမ်းနမ်း ခံးကမ်း
နွောင်၊နေဟောင်း၊ ဘဝမူးနံး-ခံးရံ၊ထို၊တဝ်း၊ လို၊မူးမျတ်အကျင်၊
ခံးပြင်၊ထို၊တဝ်း- ကရီ၊နဝ်၊ ပိုမူးအားမခံးဗွန်းနေဟောင်း”

“ဗွန်းအီဖါ၊

‘ဘဝမူးနံး-အငို၊တန်းလဲဉ်းရွဉ်ခံး’- ကရီ၊နဝ်၊ ပိုမူးယူးခါ၊
သေးသေး၊ သ၊ကို၊ ပိုမူးယို နမ်းတွမ်းနမ်း ခံးကမ်းနွောင်၊ဒျားဖါ၊
နီဖါနန်းမွန်းထမဲ့င်၊မဲ့င်၊”

“မွေးလဲဉ်းသွူပိုမူး၊ ဖါသ၊ရုးလဲဉ်း၊ ယူးတဝ်းဒွမ်ထမဲ့င်၊
မဲ့င်၊ သဲင်၊-သဲင်၊လမ်းယိုခါ ပိုမူးဗွာ”

တွိုးနဝ်၊ခါမ၊ အပိုမူးတွမ်းအဖါ မဲ့င်ပယွမ်းယင်း၊ သဲင်၊-
သဲင်၊ဒျာ အလမ်းနဝ်၊သွူ။

နီဗွေးဘုရာ၊ ကထင်းဟော်၊ကျာ၊နယ်ဒျာ စခါဘဝ၊ ဓမ္မ
ဒေးသနား၊ တရာ၊ယားကထင်းသွတ်၊နဝ်၊ “နင်၊ဗွာသီးဖါ ထွာ

စွဉ်းသောတားပန်း၊ လ၊စွဉ်းတမက်-တဖိုလ်းဉာဏ်း” နှိပ်၊သွ။ ။

နီဗွေးဘုရားတဲ့ ဘဝရီး ဘဝယို ထွာဖိုအကျောင်း ပေါင်း
နယ်ဇာတ်နင်းယို-

“ဇာတ်ကရီး ပါ၊မူးပေးဖါနှိပ်၊ သင်၊ထွာချာ ဖါဘဝယိုသွ။
ဇာတ်ကရီး ပိုမူးဗွာနောင်၊ သင်၊ထွာချာ ပိုမူးဗွာ ဘဝယိုသွ။
ဇာတ်ကရီး လူ၊ရုက္ခစို၊နှိပ်၊ ဘဝယို သင်၊ထွာဘုရားခွေယိုသွ။”
အကျောင်း၊ ဟောင်တောင်၊ယံမတ် ပေါင်းချာဖေးဇာတ်နင်း
နောင်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် ပဏ္ဍိကဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အိသတ်၊၊ ကလ၊အိပညား၊၊ ကလ၊ဒါး
ထားသေတရာ၊ဖုံးနှိပ်၊ -

၁။ လို၊မူးယံသီးအမျိုးနှိပ်၊ “ဘဝမူးနိုး-ခံးရံ၊ထို၊တင်း၊ လို၊မူး
မျတ်အကျင်၊ ခံးပြင်၊ထို၊တင်း” -

၂။ ဖါသီးအမျိုးနှိပ်၊ အထွံးစံးပဲစ်မားချာ ပိုမူးမွေးတောင်း၊
မဉ်းပဲစ်မားနှိပ်၊ နဲင်းစွဉ်းထီထွာမေး -

၃။ မွိုးဖါသီးအမျိုးနှိပ်၊ ငမ်းမွေးစွဉ်း ပိုဖုံးအကျင်၊ကိုင်ထို၊ -

(သ) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်,ရျာ,ငတ်,ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

- ၄။ ပေါးပိုခိုပိုမူးသီး အကျင်,ကိုင်ထို,နပ်, ဝင်,ရိုး,တောစွဉ်း
မွိုးဖါဆွဲ,မ,တင်း၊ ဝင်,ကဲ့,ရဲ့,သွဲ,သွမ်း,တောစွဉ်း အမွိုးဖါ-
၅။ မည်လ,ဝင်,ပိုမူးတင် ရီနေအမွိုးအဖါနပ်, လို,ဟောင်သီး
ထွဲ,စခါဒျား- စတင် နှင်းနောင်,ဖိုးသွ။ ။

ပဏ္ဍိကဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ လွှဲနမ်း ဖါယို - စာအိုသဉ်လား
ယောင်,ယံ ဗွာဆူ၊ - ပိုမူးတဖြာ,
အဖါကိန်းစံ, - မူးနံ,ကျင်,တား
ခံ,ကွင်တောင်း - ဒွေး,ငေါင်း ခြင်းခြံ,ထွာ ။
- ၂။ ဝင်,လွဉ်ရီခါ - မွိုးဖါ စူးဒျား
မင်္ဂလာဝင်,ထူး - ပိုမူးတဖြာ,
လောင်းနယ်ဗုဒ္ဓ - ဟော်,ပျချာဗား
စိုးရီးကား - ယံငါး ပိုမူးဗွာ ။
- ၃။ ဘဝမူးနံ, - ကယ်,ခံ,ရိုးဗား
စွမ်းဖြာ,နီနမ်း - ထိန်,ကမ်းဟောင်မား
စူးသ,မားမွေး - ငွိုးစွေးနပ်,တား
မဲ့ထီဟူး - လို,မူး ညမ်းစားထွာ ။

ပဏ္ဍိကဇာတ်ထွဲယိုသွ

ကဉ်းဝင်၊ အစော့ - မော့၊ ထာ၊ ဒုက္ခ

- ၁။ နာ၊ ကဉ်းသောင်းစော့၊ နှစ်၊ တမော့၊ တစ်၊ ထာ၊ ဒုက္ခ
ရိုးတဲ့ ပေါးနာ၊ ကဉ်း ဝင်၊ ပိုမူးစော့၊ နှစ်၊ မော့၊ စွဉ်း
ထာ၊ ဒုက္ခ ဘဝယို၊ အံ့ဗားထောင်းကို ။
- ၂။ စော့၊ ကာ၊ ထွေ၊ မဉ်းမားသီထိုးနှစ်၊ လိုး၊ တမ္ပေးတစ်၊
တံးသီ(သေဒဏ်)မော့၊ ဗား၊ သံးသရားထွဲငါးရဲင်၊ ။
- ၃။ ကမားခါနှစ်၊ မိနစ်ပဲင်၊ လွှမ်း၊ ကထင်းခံးဗားချာနှစ်၊
ဘဝပေါင်၊ အာငါး၊ သွမ်းတင်မ္ပေးမိုင်း မရေးမရား၊
တွမ်းမားမားမွန်းတစ်လားလားနော့ ။

၁၀၃။ ဝေရီဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု)

နီဗွေးဘုရား အင်းအုံသတင်သွံ၊ သာဝတ္ထိခမ်း ကျောင်း၊
ဇေးတဝွန်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်း ဇေးတဝွန်းကျောင်းဒါးယ-
ကား အနားထပ်ဏ်းသဌေတင် ဟော်ဗား“ဝေရီဇာတ်”ယိုသွေ။
ခေတနီ၊-

အနားထပ်ဏ်းသဌေ ထိုမ်းတွမ်းလောလော့၊ ဝွေကအုပ်
ဒုံ၊ ဒင်းတခြံ၊ ထွေ၊ ကထိုင်းသင်ချာ၊ တိုးတခြာကို တဖူးလောင်း

(၁၃) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမဲ့(၁၀)

နောင်၊ ထီးညာ၊လွေ၊စွန်သားတင် “ယိုကိုနပ်၊ စွန်ရန်းသူးအပ်၊
မဲ့၊စွန်ထူးခွေတမြို့၊ လွေ၊ယွထာ၊ ယိုကိုထွာတမ်း” ယူးနဲင်းနပ်၊
တွေ့၊ ဝါးမျိုငွေ့၊စွဉ်းလော၊ ဘော၊ကင်၊ရန်းသျှင်၊ ဖျော်သင်၊
ချာ အလမ်းနပ်၊သွ။

နဲင်းမျိုးရောင်၊နီ၊နပ်၊ ထင်းကျောင်၊ဇေးတဝွန်း တွိုးလွေ၊
ဗွေးဘုရာ၊ထူး၊ နေးတွမ်း“ပဉ္စပတိဋ္ဌိတ-ခေါင်းရွတ်၊ပါ၊” တင်
ဝဲင်းရိုးရိုးသေးသေး နီဗွေးဘုရာ၊ထွေတွေ့၊ လောင်းဒေါ၊နဲင်းယို-
“ဩဗွေး-

မဟာနီ၊နပ်၊ ခွေသွဉ်းကံးဟောင်မွေးစွဉ်းထာ၊ ခွေသွဉ်း
ထုမ်းတွမ်းလော လွေ၊လွေ၊ခုံ လွေ၊ဒင်းတမြို့၊ ဒင်းတမြို့၊ထွေ
ကထွိုင်းသင်၊ချာ တွိုးတခြာကိုနပ်၊ ထီးညာ၊လွေ၊ရိုး စွန်သားတင်
ခွေသွဉ်းသ၊ကိုယူး-

“ယိုကိုနပ်၊ ရန်းသူးအပ်၊ မဲ့၊စွန်ထူး ခွေတမြို့၊ လွေ၊ယွ
ထာ၊ယိုကိုထွာတမ်း” ယူးနဲင်းနပ်၊တွေ့၊ နဲစ်ဝါးမျိုငွေ့၊ဖိုး၊ ဘော၊
ကင်၊ရန်းသျှင်၊ တွိုးသင်၊ချာလ၊ယင်း လမ်းဗွေးအော်”

လောင်းနယ်နီဗွေးဘုရာ၊ နဲင်းနပ်၊သွ။

“တကားသဌေ၊ဟွေး- စိုးရိုးစခါ ပညာသျှိသီးတဲ့ တဖူး၊
လောင်း တခြာကို မော့၊ဖိုစွန်သား၊ ကားကားနဲ့ ပါ၊စွန်တောင်း၊
သ၊ရောင်းသ၊ရေ၊ တွိုးသင်၊ယင်းလမ်းနေနေ။

မည်သေသဌေ၊ ရီလွေ၊ငေါင်းထန်း လင်းတောင်၊ပြန်းတင်
နီဗွေးဘုရာ၊ ဟော်၊ကျာ၊နယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတိုင်၊သွ။

ဝေရီဇာတ် (အတိတ်ဝတ္ထု)

အိုးစခါ ဗားရာ၊ဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ်အင်းထွာခွန်အတွင်း၊
ဘုရာ၊လောင်၊နပ်၊ ထွာသဌေ၊ရွှင်သား တဲဝါးစေ၊စိန်း အချိန်း
နပ်၊သွ။

တိုးတလဲင်း-

ဒုံပေးတဒုံ ကအင်းအုံဒါး သွ၊ပေးဖုံး မာ၊ပွယ်၊စားဂတင်
ဖစ်ပါဘုရာ၊လောင်၊ ဘုရာ၊လောင်၊ ထိုမ်းလွေ၊နေးလော၊ တိုး
လွေ၊သွ၊ဒုံ လွေ၊အုံလွေ၊အံး၊ ထုံ၊စံးအတိုင်၊သင်၊ချာ၊ တိုးတခြာ
ကို တဖူ၊လောင်းတွေ့၊ မော့၊စွေ့၊စွန်သား၊ ကားကားနဲ့ စွန်သား
စွန်တင်း၊ ပါ၊အင်းညာ၊သစ်ထွား နှစ်ဝါးဖိုးတင် အုံပဆားဒွမ်
တဖူ၊လောင်း၊ သ၊ရောင်းသ၊ရေ၊ တိုးသင်၊ယင်း လမ်းနပ်၊သွ။

လွတ်၊ဖိုးထွူယူချာ-

“အရသားအမျိုးမျိုးတဲ့ အံးအိုးအိုးဗားဒျား၊ ဝင်၊ကဒါဖေး
ခင်းလမ်းဟောက်ကိုတဲ့ အုံသော့၊ဗားဒျား၊ မော့၊သွူစွန်သားတဲ့
ပါ၊အင်းညာ၊ထွားနေးလွမ်၊ စွန်တင်း”အံးအိုးလွတ်ရန်း၊ ဘုရာ၊
လောင်၊ ငေါင်းလိန်၊ထန်းစွဉ်းနှိုင်းယို-

(၁၅) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်,ရျာ,ငတ်,ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

၁၀၃။ ယတ္ထ ဝေရီ နိဝသတိ၊ န ဝသေ တတ္ထ ပဏ္ဏိတော ။

ကေရတ္တံ ဒွိရတ္တံ ဝါ၊ ဒုက္ခံ ဝသတိ ဝေရီသု ။

“မဉ်းအံ့ဟးရန်းသူးခြာ တဟာနီနီ,ငါနဝ်, ဒုက္ခမ္မေစွဉ်း
ထာ, ထာ,ဒုက္ခရန်းသူးခြာ တဟာနီနီ,ငါတဲ့ ပညာသျှိ(ခွေ)ယို
အံ့ဟးဖိုတောင်း”တွမ်းငေါင်းအံ့ဖြး ဘုရားလောင်, ဒေါ့စွဉ်း
ဒျားနိုင်းနဝ်,သွ။ ချွက်ကထွာလို, အကျို,ယံအာ၊ မာ,ပါကုသိုလ်း
ယင်တွေ့, ကုသိုလ်းကံးတရာ,အလျိုက် ထျိုက်ရာ,ဘွံးခြာ သီငါ
လွေ,ခန်းဒျားနဝ်,သွ။

ဟော်,နယ်နိုင်းနဝ်,ထွ။ခါ နီဗွေးဘုရားရိုး-

“ကျောင်,တကားသဌေ- မော့,နောင်,ခါ ခွေထွာဟးဖို
ဟးရားဏသီးသဌေ,ရွဉ်သား ပါ,တဲဝါးတန် နဝ်,သွ။သနယ်”
နီဗွေးဘုရား ဟော်,ကျာ,နယ်ချာ စခါဘဝ နိုင်းနဝ်,သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်,ကျပ် ဝေရီဇာတ်ယိုတဲင်

ကလ,အိသတိ,၊ ကလ,အိပညား၊ ကလ,ဒါး

ထာ,သေတရာ,ဖိုးနဝ်, -

၁။ “တခွန့်,စွန့်သား”ဖိုးနောင်, အဝ်းအျိုးဘုရားလောင်,စိုး
စခါကား -

၂။ ရန်းသူးကအဝ်းဒါးအရပ်နဝ်, ဟင်အံ့တဝ်း ဟင်လွေ,တဝ်း-

ဇာတ်ဝတ္ထုငါးရာ၊ ငါးဆယ် အမည်(၁၀) (၁၆)

- ၃။ အောင်းရန်းသူ့စုကို တနီးတသာငါတဲ နမ်းဒုက္ခ၊ သ၊
ခိုးလျားအာတန် -
- ၄။ လွဲ၊မိုင်းထိုလ၊ လွစ်ထန်းလ၊ ရန်းသူ့နောင်၊ ခွ၊ချူး
သ၊ရေငါး -
- ၅။ ဇေးတဝွန်းကျောင်းတကာ၊ အနားထပ်ဏ်းသဌေးနောင်၊
ထွာနှင်းမိုင်းမိုင်းတဲယောင်း ထင်းလောင်းဗွေးဘုရား၊ နားပါ
တရား- စတင်နှင်းနောင်၊ဖုံးသွ။

ဝေရီဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ကျောင်းကားသဌေး - ဝွေလွေ၊ခိုဒျား
တခြုံလ၊တန်း - သင်ပြန်းနပ်ရား
ထီးညှာစွန်သား - နှစ်ဝါး လွေဗား
ရန်းလွစ်လ၊ - ခွ၊သ၊ လမ်းတို့ချာ ။
- ၂။ လောင်တေးစခါ - သင်ထွာခြွေခြား
သွေမားဒါန - စာဂဟောင်ရား
သင်မေ့စွန်သား - နှစ်ဝါးလွေဗား
ရန်းလွစ်လ၊ - ခွ၊သ၊ လမ်းတို့ချာ ။

(၁၇) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

- ၃။ ရန်းသူအခြာ - တဟာအုံဟး
ဒုက္ခအာစား - ခိုးလျားထွေထွား
ရန်းသူအဝံးရာ၊ - လဲ့ညာ၊ချမ်းသာ
ပညာသား - အုံထွား ခွ၊ရာ၊ခြာ ။

ဝေရီဇာတ်ထွေယိုသွ။

ရန်းသူ သွံမျို၊

- ၁။ ရန်းသူကရို၊နောင်၊
(က) နမ်းကိုရန်းသူ၊ (ခ) လမ်းကိုရန်းသူ၊
(ဂ) ခမ်းကိုရန်းသူ၊ ၊ အဝံးသွံမျို၊ နှဲင်းနပ်၊သွ။
- ၂။ ပေါးရန်းသူ၊ နမ်းကိုအဝံးနပ်၊ အဗွေမော့၊ ထားဒုက္ခ။
- ၃။ ပေါးရန်းသူ၊ လမ်းကိုအဝံးနောင်၊ လမ်းသားမော့၊
ထားဒုက္ခ။
- ၄။ ပေါးရန်းသူ၊ ခမ်းကိုအဝံးနပ်၊ ခမ်းသားမော့၊ ထား
ဒုက္ခ။
- ၅။ “ရန်းသူကရိုနပ်၊ တန်းတူးတဝံးတွမ်း ထားငိမ်းချမ်း၊
ထားချမ်းသားတင် ဆဲင်းရာ၊အနယ်၊ ပဲင်းမာ၊ရွေးဖန်း၊
နေးတွမ်းဉာဏ်၊ တို့က်၊ထန်းထို၊မ၊ ငိမ်းခွ၊ ချမ်းသား”
နပ်၊သွ။

၁၀၄။ မိတ္တဝိန္ဒကဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု)

နီဗ္ဗေဒဘုရား၊ အင်းအုံသတင်းသွံ၊ သာဝတ္ထိခမ်း ကျောင်း၊
ဇေးတဝှန်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း ရဟန်းအဦးဒေါ၊ယပ်၊တပါ၊
တင် ဟော်၊ဗား“မိတ္တဝိန္ဒကဇာတ်”ယိုသွ။

နီဗ္ဗေဒဘုရားရိုး-

“ရဟန်း- နားနပ်၊ ‘ဒေါ၊ယပ်၊ငါး’ ကရိုးနပ်၊ မွေးနဲ့”

“မွေး- ဗွေးဩ”

“ရဟန်းဟေး- နားနပ်၊ ဘဝစိုးရီးတဲ့ ကွပ်ဆွံ၊မေးယပ်၊
ပွိုးနားတောင်း ပညားအင်းသားငေါင်းတင် နားထောင်းဗားဖိုလဲဦး
န၊စက်(နားယူပက်ဖိုလဲဦး)အကျောင်း၊ ယံတောင်းသေးသေး
ဟော်၊ဖေးပန်ချာ ငါယိုအတွင်းသွ။

မိတ္တဝိန္ဒကဇာတ် (အတိတ်ဝတ္ထု)

(ဇာတ်ဝတ္ထု အမိုင်-၈၊ လိတ်မဲ့ငါ- ၂၅၊ အတွင်း)

ကတွိုးလင်း၊ ငါးရိုင်းဘဝ၊ မိတ္တဝိန္ဒကရီ ဘုရားလောင်း၊
နိုင်းယို-

“ခွန်လူးဟေး- ခွေမားမား အကုသိုလ်း အမျိုးမိုင်းနဲ့
စက်နု၊ပေးယို အင်းဖြူဆာတသေးတွိုး ခွေယိုတန်နဲ့”

ဘုရားလောင်းရိုး-

(၁၉) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရျာငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

၁၀၄။ စတုတ္ထိ အဋ္ဌဇ္ဈကမာ၊ အဋ္ဌဟိပိ စ သောဋ္ဌသ။

သောဋ္ဌသာဟိစ ဗာတ္ထိံသ၊ အတြိစ္ဆံ စက္ကမာသဒေါ။

က္ကစ္ဆာဟတဿ ပေါသဿ၊ စက္ကံ ဘမတိ မတ္ထကေ။

“ကခံးဗား ငါးရဲ့င်၊ဒုက္ခ မိတ္တဝိန္ဒကဟေး- နာ၊လ၊ပိတ္တား
မူး လစ်၊ဖြာ၊ထွူတွေ့၊ လ၊တောသွစ်၊ဖြာ၊ လ၊သွစ်၊ဖြာ၊ထွူ
တွေ့၊ လ၊တော တဆီသူဖြာ၊ လ၊တဆီသူဖြာ၊ထွူတွေ့၊ လ၊
တောသွံဆီနီဖြာ၊သွူတဲ့ ကွပ်နာ၊လောဘတန်ငါး၊ ကွပ်နာ၊နုတ်၊
ငါး၊ ကွပ်နာ၊အပစ်တန်ငါးနောင်၊မ၊ န၊ပေးငါးရဲ့င်၊စက် အဝ်း
တပန်းနက် နာ၊ကတူး နိုင်းနပ်၊သွူ”

ဘုရားလောင်၊ရုက္ခစို၊ ရိုးနိုင်းနပ်၊ထွူတင် သင်၊ချာခန်း
ဒျား လူ၊ခမ်းသူ၊သွူ။

နီဗွေးဘုရား ဟော်၊နယ်ချာ ကထင်းထွူတင်-

ယိုခါ ရဟန်း၊ဆွဲ၊မ၊ယပ်၊နောင်၊ မော့၊နောင်၊ခါ ထွာဖို
“မိတ္တဝိန္ဒက”၊ ဘုရားခွေယိုနပ်၊ မော့၊နပ်၊ခါ ထွာဖို“လူ၊ရုက္ခစို၊”
နပ်၊အကျောင်၊ ပေါင်၊ချာဇာတ် နိုင်းနပ်၊သွူ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် မိတ္တဝိန္ဒကဇာတ်ယိုတင်

ကလ၊အိသတိ၊၊ ကလ၊အိပညား၊ ကလ၊ဒါး

ထာ၊သေတရာ၊ဖုံးနပ်၊ -

ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရုာ်ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၂၀)

- ၁။ လို၊နုတ်၊နောင်၊ သွဉ်သင်တလဲင်းတွဲ အင်းဒျားစွဲစွဲ။
ဆွဲ၊မ၊သွဲ နီလဲင်းတွဲ အင်းဒျားလီ၊လီ၊ -
- ၂။ လို၊ဒေါ့၊ယပ်၊နောင်၊ မွိုးဖါဆရာ၊ အာငေါင်းလွဉ်၊ဗားတင်
မာ၊ဒုက္ခ မွိုးဖါဆရာ၊သီးသ၊ -
- ၃။ ကွပ်ပွိုးနားတင်း မွိုးဖါဆရာ၊သီးငေါင်းတင် ဘဝယို
ယပ်၊အာ ၊ ဘဝငါ ထဲငါးရဲင်၊ -
- ၄။ ပေါးအကုသိုလ်း အကျိုးဖေးသွဲနုတ်၊ ထီးမေးအူတွဲ
ထင်းဒျားခံ၊တူး၊ စံးထူးလျားထွဲ၊ သောင်ဟွဲဗားထာ၊-
- ၅။ ပေါးတွဲထာ၊ လို၊ခမ်းယိုနုတ်၊ လင်၊သောင်ဟွဲဗားထာ၊
ငါးရဲင်၊ခမ်း- စတင်နဲင်းနုတ်၊သွဲ။

မိတ္တဝိန္ဒကဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ရဟန်းနုတ်၊တွဲ - သွဉ်သွဲ မနား
အင်းလီ၊လီ၊ဒျား - ယပ်၊ဗား ဘုရား
ဟဲ့၊ဖျင်ရီစွဲစွဲ - အပွဲစ်အာငါး
ကွပ်နုတ်၊သေး - စဝ်းဗွေ၊ ဟော်၊နယ်ချာ ။

(၂၁) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရာ၊ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

၂။ စခါမိုးဖါ - ရွဉ်အာခြွေခြား
ဒေါ၊သွဉ်မကျိုက် - ပိုမိုးက် တဖြာ၊
မိုးဗွေဆွဲ၊မ၊ - ထေသ၊နွန်းပြား
ငါးရဲင်၊စက် - ဆုင်၊နက် တဝီးနာ ။

၃။ လိန်းမားယံထွာ - မိုးဖါ ဆရာ၊
ဒေါ၊သွဉ်ဆွဲ၊မ၊ - ထွဲ၊ဆ၊နောင်၊ရာ၊
မတ်နဲင်၊ခံ၊တူ၊ - ဟောင်ထူးဟောင်နား
နားတောင်းဟွေ - မားမွေ ဒုက္ခအာ ။

မိတ္တဝိန္ဒကဇာတ်ထွဲယိုသွဲ

န၊ပုတ်၊ တွမ်း လို၊နုတ်၊

၁။ န၊ပုတ်၊နောင်၊ - မူယပ်၊
လို၊နုတ်၊နောင်၊ - တွဲယပ်၊ ။

၂။ န၊ပုတ်၊နောင်၊ - အဲဉ်ထောင်းအဇို၊
လို၊နုတ်၊နောင်၊ - အဲဉ်ထောင်းအကျို၊ ။

၃။ န၊ပုတ်၊နောင်၊ - တထင်တောင်းအသို
လို၊နုတ်၊နောင်၊ - တယံတောင်းသ၊ကို ။

၁၀၅။ ဒုဗ္ဗလကဋ္ဌဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု)

နီဗ္ဗေဒဘုရား အင်းအုံသတင်းသွံ၊ သာဝတ္ထိခမ်း ကျောင်း၊
ဇေးတဝှန်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း ရဟန်းထာ၊ငမ်းတန် သ၊ဝ၊
ဒါးထာ၊တပါ၊တင် ဟော်၊ဗား“ဒုဗ္ဗလကဋ္ဌဇာတ်”ယိုသွ။

ရဟန်းနဝ်၊နဝ်၊ ကအင်းလမ်းခါနဝ်၊ အင်းအုံဝင်းသာဝတ္ထိ
ကို-တဲ့၊ ဝွေ၊နဝ်၊ နားဗားနီဗ္ဗေဒဘုရားတရားတင် မဉ်အားထွတ်
ကမ္မဋ္ဌာန်၊တွေ့၊ ပိုင်ရဟန်းနဝ်၊သွ။

ဝွေ၊ဗ္ဗေဒနဝ်၊ ပိုင်ရဟန်းထွဲ့တဲ့ သ၊တစ္ဆေတဝ်း၊ သ၊ယူး
လော်လယ်စွေး ငမ်းမွေးစွဉ်းထာ၊သီ၊ မူးဟာခိုးတဲ့နဝ်၊ မူးယာခိုး
တဲ့နဝ်၊ တလီ၊မာ၊သန် သေင်းပင်အော့၊ သေင်းလားဟူးငါတဲ့
ယူးစွဉ်းအီးဗားသီဝွေ၊ ဟွန်ဝါးငေါင်းငါတဲ့ ယူးစွဉ်းအတိတ်နိမိတ်
ဟပ်တဝ်း၊ ဟွန်ငါထွီးအူ၊ငါထာ၊တဲ့ ထင်းစွဉ်းထွီးမျော ထွီးဟံး၊
ထင်းစွဉ်း အီးလွဉ်အံးဝွေ၊ ခြောင်သန်စွဉ်းအငေါင်း၊ လွင်းနဝ်
လွင်းထင်း၊ သေဝင်၊သ၊ဝင်၊သီ၊ဒွမ်ဝင်။

မွေးဒျားရင်း၊ ရဟန်းနောင်၊နောင်၊ လဲင်၊ထွာသွ။ရဟန်းတဲ့
“ခွေယို တနီ၊ခါ အီးသီဗားထာ၊မွေ့ပွေး”နိုင်းနောင်၊ပေးငါတဲ့
တယူးလ၊စံ၊တောဝ်း။

မွေးဒျား၊ ရဟန်းနောင်၊နောင်၊ အမဉ်းယူးလ၊မ္ပိုင် “ခွေယို
တနီ၊ခါ အီးသီဗားထာ၊” မဉ်းယူးလ၊ရီးခါ၊ နိုင်းနဝ်၊နဝ်၊ အမျိုး

(၂၃) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

အီးငမ်းမွို၊မာ၊ ထာ၊သီနဲ့၊ ဝွေ၊နပ်၊ “ခွေအီးသီဗားထာ၊-ကွပ်
တပွါ၊မု၊တဝ်း မရဏာနုဿတိကမ္မဋ္ဌာန်၊”တဲင် ငမ်းသ၊ဝ၊ဗား
ထာ၊နဲင်းနပ်၊၊ ရဟန်၊နပ်၊နပ်၊ ငမ်းငါးထာ၊သီ သတင်၊ကျေားလီ
ခန်းဒျား ရဟန်၊သံဃားသီးခြာနပ်၊သွ။

အတွင်၊နပ်၊ခါ တွိုးတနီ၊တွေ့၊-

ရဟန်၊သီးဖုံး အုံပြုံးလို့ဝင်၊ ဒေါ၊လွခန်းစင်၊နပ်၊ခရား
နဲင်းယို-

“နီဗွေးသီးဟွန်နေး ပါ၊စင်၊ပေးနပ်၊ ငမ်းမွေးစွဉ်းထာသီ-
တဲ၊ သ၊ဝ၊ခြောင်ခြီ ငမ်းမွေးစွဉ်းထာ၊သီတဲရိုး၊ ရဟန်၊သီး အမျိုး
နပ်၊ ‘ခွေယို တနီ၊ခါ အီးသီဗားထာ၊ သေးချား’ နေးရားသီး
အဝ်းလိုးယူးဒျားနဲင်းနပ်၊၊ ဟောင်အားထွတ်ဒျား“မရဏဿတိ”
ကမ္မဋ္ဌာန်၊အီ၊ တွိုးယိုနပ်၊ အဝ်းငမ်းမွို၊မာ၊တောဒျား ထာ၊သီ
နဲင်းနပ်၊နပ်၊ အနယ်၊မွေးတဝ်း”

အဝ်းဒေါ၊ငေါင်းနဲင်းနပ်၊တွင်၊ နီဗွေးဘုရားကျွ၊လွဉ်၊ နီဗွေး
ဘုရားရီ-

“တပဲ့၊ရဟန်၊သီးဖုံး-

သီအုံပြုံးလို့ဝင်၊ ဒေါ၊လင်၊ငေါင်း အမျိုးမဲ့င်၊ဖုံးဟောင်း”

“နီသွဉ်းသီး ဒေါ၊ဒျား ရဟန်၊ငမ်းထာ၊သီခရားနောင်၊
မွေးဩ”

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး-

ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်း ရဟန်းနတ်နတ်၊ သီသ၊ ကိုင်မွန်းဟဲ့င်း၊ ရဟန်း
နတ်နတ်၊ ငမ်းထာ၊ သီ ဘဝယိုလွမ်းမွေးတင်း၊ ဇာတ်ကရီးခါတွဲ
အငမ်းထာ၊ သီနေနေ”

ယံသေဟော်၊ ချာ စခါဘဝ လယိုအတွိုင်းသွ။

ဒုဗ္ဗလကဋ္ဌဇာတ် (အတိတ်ဝတ္ထု)

အိုးစခါ ဗားရာဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ်အင်းထွာခွန်အတွင်း၊
ဘုရားလောင်၊ နတ်- ထွာ“ရုက္ခစို-လူ၊ ပေါင်းသောင်း” အင်းအုံ
ဟိမဝန္တာတခြာကိုနတ်၊ သွ။

အတွင်းနတ်ခါ ခွန်ဗျဟ္မဒတ်နတ်၊ အဆင်ထီးတန် အင်း
တဗား၊ မင်္ဂလာဆင်ထီးတန်နောင်၊ အိုးတွိုက်၊ အိစဲ့တင် တိုး
စဲ့၊ ပွယ်ကိုသူ၊ နတ်၊ ဖေးကရဲင်း ဖေးကငမ်းမွန်းရန်းသူ၊ တစိ၊ စိ၊
တွေ့၊ ခွန်ထွဉ်းဆင်ဆရာ၊ လွေသွဉ်ဒါးဒါးသေ၊ ရီး တခြာကို
သူ၊ သွ။

တိုးတခြာကိုတွေ့၊ ဆင်ထီးတန်နောင်၊ စိုင်းခါ၊ နေ
ဆင်လက်၊ ဆင်လက်၊ ထူးနတ်၊ စဲ့သားဖုံးခွမ်တွမ်း စူခွမ်လက်
နက်၊ အောင်းခူအင်းပတ် ဆင်ထီးတန်၊ အွဉ်းနယ်မင်၊ ပဲ့န၊
လွေ၊ ခြံ၊ ကျိုးထောင်း၊ မာ၊ ဆောင်းစဲ့ပွယ်၊ ပွဲနဲ့နတ်တွင်း ဆင်ထီး
တန်နတ်၊ ထင်းဒျား ဝင်၊ အိုးထောင်းမွေးတင် ငမ်းထာ၊ သီသ၊ ဝ၊

(၂၅) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်,ရျာ,ငတ်,ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

အွင်းသ,ဒီးဒီးဒွမ်တွေ့, နွန်းအော့အလက်,၊ ထို့,ဖြတ်,အဖြို့,၊
တရူထေ့လို,၊ စဲ့,လွင်းထို,လို,ဟး,၊ ဆင်ထီးတန်တဲ့ လွင်းသော့,
ဟိမဝန္တာ,တခြာကို,၊ ဆွမ်းလွဉ်,လ,ဒွမ်,၊ စဲ့,သားတွမ်း ဆင်ဆရာ,
သင်,ခြေင်ဗားခန်းဒျားထာ,နပ်,သွ။

ဆင်နပ်, ငမ်းမွေးစွဉ်းထာ,သီတင် အောင်းဝီဝါစွဉ်း အစူ
ဗောင်, လွင်းမျိုငမွေးစွဉ်းထာ,၊ အထာ,ငမ်းနပ်, အင်းတိုင်း,တိုင်း,
ဒျား နှင်းအလက်,ထျ,၊ အင်းသ,ဝ,စူစူဒျား နှင်းပါ,ကစိုင်းခါ,
နောင်,သွ။

အနမ်းတဲ့ချမ်းသားတောင်း,၊ အသ,တဲ့ဒုက္ခ,၊ နမ်းတသွိုး-
ရွှီးအသ, တနွေ့,တန,နေးစွဉ်းဒျား,၊ ဘုရားလောင်,ရုက္ခစို,ထီး
လွေ့ဆင်,၊ အံ့ဒင်းသေင်ပင်ခါ,၊ နယ်,ပသားလွေ့ဆင် နှင်းယိုသွ။-

၁၀၅။ ဗဟုမွေတံ ဝနေ ကဋ္ဌံ၊ ဝါတော ဘဉ္ဇတိ ဒုဗ္ဗလံ။

တဿ စေ ဘာယသိ နာဂ၊ ကိသော နုန ဘဝိဿတိ။

ဆင်တန်နာဂဟွေး-

သောင်းပင်သင်ခြမ်းခြမ်း တခြာကိုဖုံးနပ်, တလီ,မာ,ထို့,ထဲ၊
နှင်းကွို့,သောင်းသင်ထဲ နပ်,ပေးငါတဲ့ နာ,ငမ်း,၊ နာ,နမ်းနောင်,
မဲ့,ယောင်ခြဲ့,ထို့,စွဉ်းကွေး- ဆင်ဟွေး။

“တခြာကိုယိုနပ်, နာ,ဘေ,ရန်း ထမဲ့င်,မဲ့င်, တအဲဉ်ထင်း၊

နာ၊ ငမ်းမျှန်းတင်း တစ်စုံတစ်ရာ” ဘုရားလောင်းဆွံ့မ၊ ဖေးသ၊
ဆွေ့၊ နှိုင်းနှိုင်းတင် ဆင်ထီးတန်နှစ်တွဲ တဲးနှစ်၊ မာ၊ ငါ ထာ၊ ငမ်း
အဲဉ်ထောင်းဒွမ်နောင်၊ သွ။

နီဗွေ့ဘုရား၊ ဟော်၊ ကျာ၊ နယ်ချာ တရားယိုကထင်းသွတ်၊
နှစ်၊ ရဟန်းထာ၊ ငမ်းတန်တပါ၊ လ၊ စွဉ်းတရား၊ တမင်တဖိုလ်း၊
ထွာစွဉ်းသောတားပန်းပုဂ္ဂိုလ်းနောင်၊ သွ။

ရဟန်းထာ၊ ငမ်းတန် ယိုခါနှစ်၊ မော့၊ နှစ်ခါ ထွာဖိုဆင်ထီး
တန်၊ ဘုရားခွေယိုနှစ်၊ မော့၊ နှစ်ခါ ထွာဖိုလူ၊ ရုက္ခစို၊ - အကျောင်း၊
ပေါင်ချာဇာတ်နှိုင်းနှစ်၊ သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ ကျပ် ဒုဗ္ဗလကဋ္ဌဇာတ်ယိုတင်

ကလ၊ အိသတိ၊ ကလ၊ အိပညာ၊ ကလ၊ ဒါး

ထာ၊ သေတရားဖိုးနှစ်၊ -

၁။ ပါ၊ မှိုင်တွဲယင်း ပေါးတယူးတင်း ထာ၊ သီနှစ်၊ မဉ်းမော့၊
စွေ့၊ မြိုးဖါသီ၊ ပိုသီလီ၊ သီ၊ မြိုးဖြားဖါဖြားသီ၊ နှစ်၊ လေား
ကားမြို့၊ ခြေ၊ ပေးသ၊ တလို့၊ ယွန်းထာ၊ ငွိုးလ၊ တင်း -

၂။ ပါ၊ မှိုင်တွဲယင်း မဉ်းယူးကောင်းထာ၊ သီ၊ အီးသီဗားထာ၊
မဉ်းအုံဗားတရား၊ မဉ်းပွါ၊ မရဏာနုဿတိ-နှစ်၊ တဟွန်
ဆန်၊ တင်းထာ၊ သီ၊ ထိန်၊ တိသ၊ လ၊ -

(၂၇) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရျာ၊ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

- ၃။ အီးသီဗားထာ၊ ၊ ယူးသေ၊ခါ၊ ၊ တပါ၊ ကုသိုလ်းထွာ -
၄။ “သဗ္ဗေ ဘာယန္တိ မစ္စုနော- သ၊သား ကားကအောင်း
(ပုထုဇဉ်း)ဖုံးနပ်၊ ငမ်းထာ၊သီလွဉ်းလွဉ်း”- စတင် နှင်း
နပ်၊ဖုံးသွ။

ဒုဗ္ဗလကဋ္ဌဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ဇေးတဝှန်းကျောင်းကို - ဗွန်ထို အုံဒျား
ထာ၊သီငမ်းသေး - စင်၊ပေး တပါ၊
သတင်၊တိုးတား - ဟွန်နား သံဃား
ဘုရားဗွေး - ဟော်၊ဗေး စိုးစခါ ။
- ၂။ ပွဲးပတ်ရိုင်းဟန် - ဆင်တန်တဗား
တို့က်၊အီဝင်၊မ၊ - အွဉ်းသ၊ သွဉ်ခါ၊
ဆင်တန် ငမ်းမွေး - လွင်းဇေး ထိုးဒါး
ဆွမ်းမလ၊ - ယပ်၊သ၊ သဲင်၊လို့ချာ ။
- ၃။ ပေါးရိုး၊သ၊သား - ခွင်းကား သတ္တဝါး
ပေးတန် လီပြား - သီဗား နောင်၊ရာ၊
ယူးသေ၊ခါ၊နော - ယွန်းယော ထိန်၊ဒါး
နီဗွာန်းမ၊ - ထန်းလ၊ ထာ၊သီခြာ ။

ဒုဗ္ဗလကဋ္ဌဇာတ်ထွ၊ယိုသွ။

ထားငမ်း ၄-မျိုး

၁။ ငမ်း - ဝင်း

၂။ ငမ်း - ထားသီ

၃။ ငမ်း - သံသရာ

၄။ ငမ်း - ခန္ဓာ

ထားငမ်း အင်း ၄-မျိုး နှိုင်းနှိုင်းသွား

ထားငမ်း ၄-မျိုး အဓိပ္ပါယ်

၁။ အားထားအင်းသား၊ စုခွဲခြမ်းအင်းသား၊ ရွှံ့ခံအင်းသား၊
အားရင့်တလာသား၊ စူးထားမြိုက်သား အံ့နှောင်နှိုက်
တင်(နှောင်တင်းဝင်းတွေ့) ကင်းဗားအမျိုးနှိုင်းနှိုင်း
ထွာ “လောကထွံးစံး-ငမ်း” ထွာ “လောကစံး-ငမ်း”
နှိုင်းသွား

၂။ ငမ်းထားသီ၊ ငမ်းဝင်းမားသီ၊ ထိုထားသီ-စတင် ကင်း
ဗားအမျိုးနှိုင်းနှိုင်း “သဗ္ဗ ဘာယန္တိ မစ္စုနော- ထွာ
သားသားသတ္တဝါးသီး ထွံးစံးငမ်း” နှောင်သွား

၃။ ပေးမားဒုစရက် အကုသိုလ်းနှိုင်း မွဲတို့လွှေ အပါယ်း
ခမ်း၊ ထီးလို၊ ဖြား လို၊ ဆာ လို၊ သီ ထီးဝင်းမော့ထားဒုက္ခ

တင် လ၊သံးဝွေးဂ၊ ဝင်၊နီစွက် ဝင်၊မာ၊ဒုက္ခတင် ခံးဗား
ထာ၊ဒုက္ခ၊ မော့၊ရော့ဂါး တမျိုးမျိုးတင် အံးမလ၊-လွေ၊
မဒါး၊ အဝ်းပြားထာ၊ ခြင်းနင်းခြင်းလာ၊ ကွဲညည
ဝင်၊ဗွိုးတွေ့၊ မော့ထာ၊ဒုက္ခ၊ ကွပ်တစွိုးစွိုးတင် အံးမ
ထာ၊ တလမ်းတလိုမ်း၊ အံးခရားအဲဉ်ထဝ်း၊ ကျိုးခရားအဲဉ်
ထဝ်း-အံးမတွေ့၊ မော့ထာ၊ဒုက္ခ၊ မော့ထာ၊ဒုက္ခစတင်
နင်းနောင်၊တွေ့၊ “ဘွိုးဘဝဒုက္ခယိုနဝ်၊ အထွူဒါးတောင်း
အသွတ်၊ဒါးတဝ်း ရှိုးထာ၊ခါးတဝ်း၊ တလွိုးထာ၊ခါးတဝ်း၊
ဗွိုးထာ၊ခါးတဝ်း၊ လွစ်ထန်း သံးသရားမ၊ အီးခွ၊ချမ်၊
သား၊ အီးမော့၊ဗားဒွမ် ထာ၊ဒုက္ခနင်းယို”သ၊ကိုဟွန်ငမ်း၊
“သံသာရ ဝဇ္ဇ ဒုက္ခတော မောစနတ္ထာယ- သေမဉ်လွစ်
ခါးခါးခန်း သံးသရားဝဋ်ဒုက္ခ၊ ကသေငမ်း သံးသရားဝဋ်
ဒုက္ခ အမျိုးနောင်၊နဝ်၊ ထွာ “သံသာရဘီရက- လို၊လ၊
သံးဝွေးဂသား၊ လို၊သေငမ်း သံးသရားသား” ထာ၊ငမ်း
နဝ်၊သွူ။

၄။ နီဗွေးဘုရာ၊ ကဟော်၊ခါ၊အနယ်၊မွေး၊ အနယ်၊မဲဉ်း “သတိ
ပဋ္ဌာန်းတရာ၊ ၄-ပါး” အတိုင်း အားထွတ်မွေးစဉ်း တရာ၊
တင် သေငါးထီးသေ၊ စင်းလေသဘော၊ဗွောင် ရုပ်နာမ်း
အထွာအကိုင်တင် “ဥဒယဗ္ဗယ-ဉာဏ်း၊ ဘင်္ဂ-ဉာဏ်း၊

ဘယ-ဉာဏ်း”စတင်နိုင်နပ်၊ ပေါးလွဉ်တွေ့၊ ဟူနိုင်ခမ်း
ခန္ဓာ အမျိုးနိုင်နပ်၊ ထွာ“ဝိပဿနာဉာဏ်း” လိုလ၊
တရားသား သေခမ်းခန္ဓာနပ်၊ သူ။

ထားခမ်း ၄-မျိုး တွမ်း လို၊ ၄-စား

- ၁။ “ခမ်း-ဝင်”နပ်၊ နှောင်တင်းဝင်သား ထားခမ်း ။
၂။ “ခမ်း-ထားသီ”နပ်၊ သကအင်းသား ထားခမ်း ။
၃။ “ခမ်း-သံသရာ”နပ်၊ မော့ထားဒုက္ခ ၊
လသံသေဂသား ထားခမ်း ။
၄။ “ခမ်း-ခန္ဓာ”နပ်၊ အားထွတ်တရားသား ၊
လတရားသား ထားခမ်း ။

၁၀၆။ ဥဒ္ဓန္ဓနီဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်)ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား အင်းအုံသတင်းသွံ၊ သာဝတ္ထိခမ်း ကျောင်း၊
ဇေးတဝှန်းကိုအတွင်း ပြိုင်းပွိုတွမ်း “မူးနံတန်တဖြာ ကောင်း၊
ဗ္ဗေစင်”တင် ဟော်၊ဗား“ဥဒ္ဓန္ဓနီဇာတ်”ယိုသွ။

ဗ္ဗေစင်တပါးနပ်၊ မူးနံကောင်းလ၊ သတရောင်ယူးပက်
မဉ်ထွက်မွေးစွဉ်းထားတင် နီဗ္ဗေဒဘုရားရီ -
“ရဟန်းဟွေး -

(၃၁) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်,ရျာ,ငတ်,ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

‘နာ,နပ်, မည်ထွက်မွေးစွဉ်းထား,’တဲ့ မွေးနေဟောင်း”

“မွေး- ပွေးဩ”

“နာ,သ,နပ်, အင်းဂွီယူးပက်ပါ,မဲ့င်,ဟောင်း၊ မွေ့မည် ထွက်တိုးထား,”

“ခွေသွဉ်းသ,နပ်, အင်းဂွီသန် မူးနံ,တန်တဖြာ,အတွက် မည်ထွက်မွေးစွဉ်းထား,ပွေးအော” လောင်းစွဉ်းတရွဉ်းစွဉ်း နီဗွေး ဘုရားနင်းနပ်,တင် -

နီဗွေးဘုရားရိုး -

“တပဲ့,ရဟန်း,ဟေး -

ပါ,မူးနံ,တန်နပ်,နပ်, မာ,ယူးပက်နာ,သ,၊ အကပ်,လ,နာ, ဘဝယိုလွှမ်း,မွေးတင်း၊ ဇာတ်ကရီးခါတဲ့ မာ,ထဲ့ထို့, နာ,သိက္ခာ၊ ဗျားထို့ထို့, နာ,သီးလ, နာ,ဒုက္ခဖိုလဲဉ်း၊ ကွပ်နာ,သင်း,အားကွီ, ယင်း ပညားသျှိမ, နာ,လ,ယင်းထား,ချမ်းသား”အကျောင်, ယံ တောင်,ဟော်,ချာ စခါဘဝ လယိုအတိုင်,သွ။

ဥဒ္ဓနီဇာတ် (အတိတ်)ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဗားရားဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ်အင်းထွာခွန်အတွင်း ဘုရားလောင်းနပ်, အပိုခိုစအင်း တဖြာ,တွင်း အမာနပ်,သီထို့ တင် နွီ,လွေ,တခြာ ပဲ့င်ရသေ့, အင်းအုံဒျား ဟိမဝန္တာ,တခြာကို အပိုခိုတဲ့ ပဲ့င်ရသေ့,နေနေ၊ အင်းထေ့ဒျား အဖါထျ,နပ်,သွ။

တို့တနီ၊-

အဖါရသေ့၊ လွေ့ထိုမ်း သေင်းရောင်၊သေင်းရားဆချာ၊
မူးနံ၊တဖြာ၊ပေါက်လွဉ်၊ မူးနံ၊တန်နပ်၊ ထာ၊ဒေါ၊သမ်းယံ၊ ရသေ့၊
ပေးနပ်၊တဲ့ တဒေါ၊ရီဖိုဖိုတင်း လို၊မူးတွေ့၊ မူးနံ၊တန်ဒေါ၊တို့ငြ်၊
သ၊ရွှင်၊လွဉ်ဆွိုက် အံ့တို့က်စွဉ်း တလဲင်းချင်၊နပ်၊သွ။

ကွဲးတွေ့၊-

မူးနံ၊တန် ကဟဲ့၊သင်၊အတို့ငြ်၊ တလဲင်းချင်၊သင်၊တောင်း၊
“လောင်းကနီဖါမ၊ သင်၊လွဉ်၊ အံ့ပေါက နီဖါသင်၊လွဉ်”ရီးနင်း
နပ်၊တင် ဝွေ၊နပ်၊ နွီ၊သော့၊ကျောင်းကို မူးနံ၊တန်ယို ဝွေ၊ထွဉ်း
အံ့ပေါ ကျောင်း၊တလင်၊ထန်းနပ်၊သွ။

မွူးဟာပသားမ၊ အဖါဖျော်သင်၊၊ အီသင်၊သေင်းရောင်၊
သေင်းရား၊ ပွိုင်းလဲင်းနပ်၊ အပိုခိုပေး လေားကျိုးဆွမ်းသေးသေး
အဖါ၊ တို့ဟန်းဟာယိုနပ်၊ ထီတဲ့တတွောင်တင်း၊ သိုးတဲ့တဖေါ
တင်း၊ တခါ၊အင်းပေးခါ၊ဒျား။

အဖါဗွောင်တခါ၊ နွီ၊ငါ-

အဖါထီးခန်း အပိုခို လွှီးတငိုငို အင်းပင်းထား၊ အဖါရီ-

“ထွာမဲ့င်၊ဟောင်းပိုခို-

တို့ပွိုင်းနီ၊နပ်၊ အချိန်းနင်းယို ပိုခိုဖေါလဲင်းသိုး၊ တွောင်
လဲင်းထီ၊ အူလဲင်းမေး၊ တို့ဟန်းနီ၊ယို ပိုခိုမမားတင်း ထမဲ့င်၊မဲ့င်၊အီ၊

(၃၃) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့(၁၀)

ပွိုးထမဲ့၊ပိုခို မဗေင်းတငိုတို့းထာ၊ဟောင်း”

“အနဲင်းယိုဖါ-

နီဖါလွေ့ထုမ်း သောင်းရောင်၊သောင်းရား ဆချာနပ်၊ ပါမူး
တဖြာ၊ပေါက်လွဉ်၊ အချောက်လ၊ခွေ၊ အကျုံးဟဲ့သင်၊စွဉ်းခွေ
တလဲင်းချင်၊ ခွေတသင်၊တင်း၊ လောင်းကနီဖါ၊ နီဖါအွဉ်းစွ၊မ၊
သင်၊ နာ၊အုံပွေ၊ပွေ၊ယိုကိုဟဲ့င်း” ခွေထွဉ်းအုံပွေ၊ အွိုးကျောင်၊
တလင်၊ထန်းသူ၊ ခွေအီးသင်၊လွဉ်၊စွဉ်း ယိုခါခါဖါ”

အဖါထွား အပိုခို၊ သ၊ကိုယူးတော့၊ ခွေပိုခိုပဲ့င်ရသွေ၊
ပေးခါကာ၊ တန်ဒုးတခြာကို၊ မော့ဖိုဖိုတင်း လို၊မူး၊ အအီးထူး
အအီးအုံညှိ၊ ရဲးဆီ၊စွဉ်းတဲ့ အလွိုးတလ၊တင်း၊ သေကောင်း
နဲင်းနပ်၊တင်-

“ယိုပိုခို- နာ၊အီးသင်၊လွဉ်၊မွေးစွဉ်း ပါ၊မူးသူ၊နဲ့”

“သင်၊လွဉ်၊မွေးစွဉ်းဖါ”

“အွိုး- ပေါးနပ်၊တဲ့ သင်၊ဟဲ့င်း၊

ယိုပိုခို- နားကဖါငေါင်းယို တဆင်းငါ၊ လို၊မူးယင်ဟန်း
နပ်၊ အံ့နွောင်၊ဒါးအဝါ၊”

“အံ့နွောင်၊နဲင်းမဲ့င်၊အီဖါ”

“မဲ့၊နာ၊မာအီးရိုး-

‘ခွေမဉ်အံ့ငါးထပေး-ထိုမ်းဖေးခွေဟဲ့င်း’ ခွေမဉ်အံ့ငါး

ဖိုးယား၊ ဟန်းအိုတချား ထိုမ်းဖေးဟးခွေကွေး၊ ထောပတ်လို
လဲဉ်း၊ နားမန်၊လိုလဲဉ်း၊ ဟူ-လိုလဲဉ်း လွေ့ထုမ်းအံးစင်းနမ်း
ဟိုင်း၊ အီလွေ့ထာ၊ယိုဟိုင်း၊ အီလွဉ်ထာ၊နဝ်းဟိုင်း၊ မာ၊ထာ၊ယို
ဟိုင်း၊ မာ၊ထာ၊နဝ်းဟိုင်း၊ တွိုးနာ၊မာနဝ်း၊ အံ့ဒျားဗွီးဗွီး၊ ထီးဖွီ
ရသွေ့ထွက်၊ အီးမာ၊ယူးပက်နာ၊ကွေး၊ တွိုးနဝ်း၊ခါ ယူးလ၊ချာ
သွေ့၊ ဖါကေ၊ဇူ၊ လွေ့တောမွန်မဲ့င်၊ကိုကို၊ သံင်၊ထေ့ သံင်၊
တရေ့ချာဟေ့၊ ဖါယိုနောပိုခို၊ ပါ၊မူးအံ့ပွေါနာ၊ ညလဲဉ်း၊ လွေ့၊
ဟိုင်းပိုခို”

အဖါသစ်ကအွဉ်းစွဲတဲ့ ရသွေ့ထွက်ခိုဗင်းနဝ်း ပျားသွင်း
မွေးစွဉ်းထာ၊ အွဉ်းသ၊ရဲင်းရဲင်းဟန်ဟန် သံင်လွဉ်းမွေးစွဉ်း မူးနံ၊
တန်နဝ်းသွ။

တေားလမ်းထွူ ပေါးညါးတင်း၊ ဖါစောင်းရသွေ့၊ ကဒေါ၊
တော့ဖေးဝွေ့အတို့င်၊-

မူးနံ၊တန်နဝ်း အံးနွောင်၊မွေးစွဉ်း ထွက်ရသွေ့၊ စူတော့၊
တော့ဟးဝွေ့ထာ၊လို၊ “လွေ့ဖြေ့ဖေးခွေစဉ်းဟိုင်း၊ လွေ့ဖြေ့ထ
ဟိုင်း” ဝွေ့လိုထမဲ့င်၊မဲ့င်တဲ့ယင်း ထွဉ်းအဝါ၊ထွက်နဝ်းတိတ်၊
တိတ်၊နဝ်းသွ။

အွိုးစစနဝ်းတဲ အဝါ၊ထွက်နဝ်း အဝ်းရက်နေတင် အမာ
ထွဉ်းထမဲ့င်၊မဲ့င် မာ၊ဖေး၊ ယပ်၊ကျောင်၊ ယပ်၊တင်းကျောင်၊

(၃၅) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

ရွှီးကျောင်း၊တရွှီးတင်းကျောင်း၊ နှင်းအတွက် ထွက်တယူးယား
တင်း၊ “မွူးယာခိုးနှင်း တသိုလူးဟးခန်းတဲ့ယင်း မည်းတို့ထူး၊ခွေး
မဲ့၊ တသို၊သွေးယင်းဒျား” ဂွေးယူးနှင်းနှင်းသွေ။

ကွေးတွေ့-

ကွဲညညတင် ဂွေးထီးမူးနံ၊တန်နှင်း ကွဲယယထိုး၊ လှဲင်း
တွမ်းတသို၊နှင်း သေန်းစွဉ်းတတန်းတင်းဒွါမ်၊ စစနှင်း သေန်း
စွဉ်းချော်၊ပြေ၊ ကွဲသေသေတွေ့၊ ပသွဲ၊သော့တန်ဒျား၊ ခွေင်း
ရွက်တဲ့ အရသားကွဲပြင်ပြင်၊ မဲ့မင်းအင်အဖြောင်း၊ တငါတ
ငေါင်းအင်းလို၊ ယှဲင်းထီယိုအင်းရိုး၊ အဝါ၊ထွက် ကထင်းထီးနှင်း
နှင်းတင် ယူးယော့တဝစ်၊လဲဉ်းသွေထူး။

“ဖါဗွေး ကဒေါ၊ဖေးခွေနှင်း မဲဉ်းမွေးစွဉ်းထူးဟွေး၊ ပါ၊မူး
ယယောက်တန်ယိုနှင်း ထီးခွေမရက် ရိုးထွက်တငွါ၊ မတ်နှင်း
စွဉ်းအသွဉ်း၊ လိုးထမဲ့င်၊မဲ့င်၊တဲ့ ထွဉ်းစွဉ်းခွေလွဉ်းလွဉ်းဟနော”

“ပုထုဇ္ဇနော ဥမ္မတ္တကော- ပုထုဇ္ဇနိုင်းနှင်း ဗွန်ပီလို၊ဟး၊
ကထွားစစတွမ်း ‘မဲ့ရားဂနောင်၊ ထီးတရေယံကျ၊’ ကွဲညည
ကထင်းထွားယင်းတွမ်း ‘မဲ့သုံးဂွေးဂနောင်၊ အသုဘတန်လမ်းကျိုး၊’
ထူးပသို၊တန်ဒျား”

ယူးဒါးထွေထူး၊ သေလဲဉ်းတရာ၊ အမွေးအမွေးအတို့င်၊တင်
ဒင်ကာထိုးတွေ့၊ ဖြော်ချာအဖါရသွေးထူး၊ ဝဲဉ်းရိုးရိုးသေးသေး

အဖါဗွေးထွူတဲင် နေးတွမ်းတရာ၊ဂါးထား၊ ကော့မားအနမ်း၊
လောင်းခန်းအဖါနဲင်းယို-

၁၀၆။ သုခံ ဝတ မံ ဇီဝန္တံ၊ ပစမာနာ ဥဒ္ဓန္ဓနီ။

စောရီ ဇာယပ္ပဝါဒေန၊ တေလံ လောဏဉ္စ ယာစတိ။

“ဖါဗွေးဟွေး-

ခွေကအဝ်း နီဖါထျှနဝ်၊ အုံဗားချမ်၊ချမ်၊သားသား၊ ခွေ
အဝ်းအုံဒျား ဗွီးဗွီးနဝ်၊ တခွန်၊မူး နေးတွမ်းငေါင်းအွီး လွဉ်စွီး
လွဉ်ချောက်ခွေ၊ ခွေသေတဝ်း သဲင်၊လွဉ်၊မား၊ လိုးတသား လိုး
နားမန်း၊ လိုးအမျိုးမဲ့င်၊တွဲယဝ်း အွဉ်းအွီးအငေါင်း၊ ထီးခွေ မတ်
အသွဉ်း၊ အကွီခွေလွဉ်းလွဉ်း၊ အထွဉ်းခွေလွဉ်းလွဉ်း-ဖါ”

“တထွာတဝ်းတွဲ ထွာလဲဉ်း၊ ယူးချာမွန်းခွါမ် နားမာခရား
နဝ်၊ဟဲ့င်းပိုခို၊ အထွူထိုးလဲဉ်းသွ။ ပွါ၊မေတ္တာ၊ ပွါ၊ကရုဏား၊
ပွါ၊မုဒိတား၊ ပွါ၊ဥပေက္ခာ- ပိုခိုနော”

အဖါထွဉ်းပွါ၊ ထွဉ်းကျိုးစားယင်း “ဗြဟ္မဝိဟာရ-တရာ၊
လစ်၊ပါ၊”ယိုယင်၊ အွဉ်းဒေါ့နယ်ပါ “ကသိုဏ်း-ပရိဂံ”နောင်၊
ဖုံးယင်။

ရသွေးပေးနဝ်၊ အဖါဗွေးကထွဉ်းအတွိုင်၊ ကျိုးစားမွေးတဲင်
တညတဝ်းအချိန်း လ၊အဘိညာဉ်းတရာ၊ လ၊သမားပတ်သွစ်၊ပါ၊
အုံလွဉ်းသေးသေး ဗြဟ္မဝိဟာရ တရာ၊လစ်၊ပါ၊တဲင် ခန္ဓားကုင်လီ

(၃၇) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

ကထိုင်းသီနပ်၊ ဖါဖါပိုပို တွိုးကီထင်း ဗျဟွားခမ်းသူ၊သွ။

နီဗွေးဘုရားဟော်ကျာ၊နယ်ချာ စခါရသွေးပေး လ၊သံး
ဈေးနပ်၊တင် စင်၊ပေးနပ်၊တဲ့ လ၊စွဉ်းတမက်တဖိုလ်း ထွာစွဉ်း
သောတားပန်းပုဂ္ဂိုလ်းနပ်၊သွ။

“မူးနံ၊တန်ယိုခါနပ်၊ ထွာဖို မူးနံ၊တန်မော့နပ်၊ခါ၊ ယိုခါ
စင်၊ပေး ကကျုံးထွက်ထားနပ်၊ ထွာဖိုရသွေးပေး မော့နပ်၊ခါ၊
ဘုရားခွေယိုခါနပ်၊ ထွာဖိုအဖါ မော့နပ်၊ခါ- အကျောင်း ပေါင်၊
ချာဇာတ်နင်းနပ်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် ဥဒ္ဓနီဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အိသတိ၊၊ ကလ၊အိပညား၊ ကလ၊ဒါး
ထား၊သေတရာ၊ဖုံးနပ်၊ -

၁။ အမာသီထို၊(အဝါ၊သီထို၊) လို၊လ၊သံးဈေးဂ၊ ငမ်းသခါးရ
ပွါ၊ ထိုမ်းထင်းတောင်းဒွမ်မာ၊ (ထိုမ်းထင်းတင်းဒွမ်ဝါ၊)
ကထိုမ်းတောတရာ၊သားနပ်၊ ဝဋ်ဆွေ၊ချစ်စောင်း၊ လွစ်
အာငေါင်းနပ်၊သွ။ -

၂။ ရသွေးထွက် ပေါးတေးလမ်းတေးပါးနောင်၊ အမာအံး
နွောင်၊ဒါးတင် ဟောင်ထွက်တင်းထား၊ -

၃။ မဉ်းအားထွတ်တရာ၊နပ်၊ လ၊နွောင်၊ဒျားတရာ၊ -

ဇာတ်ဝတ္ထုငါးရာ၊ ငါးဆီ အမည်(၁၀) (၃၈)

- ၄။ ပေါးအားထွတ် ဗြဟ္မဝိဟာရ(သမထ)ကမ္မဋ္ဌာန်၊ နှစ်၊ တို့၊
ထင်းဒါး ဗျဟ္မာ့ခမ်း -
- ၅။ လိုဘဝ ကညသုံးသရာ၊ မော့ခွဲချာဒါးလိုဝင်း- စတင်
နှိုင်းနှစ်၊ ဖုံးသွ။

ဥဒ္ဓန္တရဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ဇေးတဝှန်းကျောင်းကို - ဗွန်ထို အံ့ဒျား
ခြိုင်းနမ်းယံသေး - စင်၊ ပေးတပါ၊
စွယ်၊ မူးနံ့တွက် - မဉ်ထွက်သန်ငါး
ဆရာလောင်း - ပွေးစမ်း ဟော်၊ နယ်ချာ ။
- ၂။ ဘုရားလောင်းခါ - အမာသီပေး
ဟဲ့၊ ပိုလွေ့တော့ - ရသေ့၊ ခွဲင်လွေ့၊
ပါ၊ မူးလွဉ်ကောင်း - ပိုနှစ်၊ ဝှေ့ဖေး
မာနွှောင်အံ့ - မာတံး စဲင်းစွဲသေ ။
- ၃။ လိုခမ်းဘဝ - ဒုက္ခအာငါး
မော့ဒါးသီမား - ခိုးလျားလွှဲပါ၊
ကုသိုလ်းထုမ်းမာ - တရာ၊ ဘားဝနား
လျားဝှဉ်တူး - ဖေ့ရူ၊ ခွဲသ၊ အာ ။

ဥဒ္ဓန္တရဇာတ်ထွ်ယိုသွ။

(၃၉) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

တမာဝါ၊ချင် - ရက်သွေ့ဝင်၊

- ၁။ ကမော့စစ-ကဒေါ့စစ ငေါင်းရက်ကိုနပ်၊ “တင်း-နက်”
တပါတင်း၊ “ခွညီ-လျားပီ၊ အိုး-တရီဗိုသက်” ဒေါ့ဒျား
ငေါင်းရက်နဲ့နပ်၊သေးသေး။
- ၂။ ကထွာဝင်၊မူးဝင်၊ခိုတွင်၊နပ်၊ ငေါင်းချူးတလေ၊ ပယျမ်း
ထေ့ ငထေ့ဒျားလို့ဝင်၊လွဉ်းလွဉ်း။
- ၃။ မော့တင်းလို့ဝင်၊တနီ့တဲ့ နှိုင်းစွဉ်းတလာ၊ မော့တင်းလို့
ဝင်၊တဟာတဲ့ နှိုင်းစွဉ်းတနေင်း၊ ဗင်းမင်းချာ၊ ဗင်းမင်း
ငါ၊ ထီးတမ္ဘာစွဉ်းလို့ဝင်။
- ၄။ မျိုးဖါသဘော်၊တူး၊ နေးထူးမင်္ဂလာ၊ ကေးညားအမျာ၊ငါ၊
ထွာလဲဉ်းတမာဝါ၊ ပျားမွေးစွဉ်းထား။
- ၅။ စစနပ်၊ရက်၊ ညညတွေ့၊နက်၊ မဲ့ခူကို မေတ္တားဖေ၊
တမ္ဘားထေ့တောလို့ဝင်၊ ခွန်နပ်၊အာငေါင်း၊ ရီ၊ဒျား
မာဟောင်တင်း၊ ရီ၊ဒျားဝါ၊ဟောင်တင်း။
- ၆။ နမ်းနပ်၊ ဟောင်ဒျားနှိုင်းနှိုင်းဝင်၊ တဟောင်တင်းနပ်၊
ခွန်နပ်၊သီး“မားန-ဒေါသ”ဖိုးဒျား၊ မားန-ဒေါသခြောင်၊

မည်းပြောင်၊ သော့တော “ရက်မေတ္တာ” နှစ်၊ ထွာချာဒျား
ဝင်၊ မူးဝင်၊ ခိုစွဲစွဲ။

၇။ သ၊ မည်းလျားစိန်းစွေ့၊ လို့ဝင်၊ နှစ်၊ ခွန်နှင်၊ သီး ယူးလ၊ လ၊
ချာ ကမော့စေလိုဝင်၊ ကဒေါ့စေလိုဝင်၊ ကထွာ
ဝင်၊ မူးဝင်၊ ခိုတွင်၊ နောင်၊ နော။

၁၀၇။ သာလိတ္တကဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်) ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား အင်းအုံသတင်းသွံ၊ သာဝတ္ထိခမ်း ကျောင်း၊
ဇေးတဝှန်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်း “ရဟန်းခလုံးခြွက်ဒါး” တင်
ဟော်ဗား “သာလိတ္တကဇာတ်” ယိုသွ။

ရဟန်းနှစ်နှစ်၊ လို့သာဝတ္ထိခမ်း-တွဲ၊ ကအင်းလမ်းခါနစ်၊
ခလုံးခြွက် ဒါးမွေးစွဉ်းထား၊ ခဒါးအမျိုးမျိုး၊ (စုတံစွဲ၊ မွေးစွဉ်း
ထား)၊ တွိုးတနီတော့၊ ပါ၊ နှစ်နှစ်၊ နားဗားနီဗ္ဗေဒဘုရား တရား
တင် ယွမ်းအံးသားသနားတော့၊ နို့သော့သားသနားကို ဗွင်
ခန်းဒျားရဟန်း၊ ထွာစင်တပါးနှစ်သွ။

ကွဲတော့-

ကထိုင်းထွာစင်ထွဲနှစ်၊ သမ်းအုံတွဲဒျားထား၊ လွှာကံ၊
နားတင်း သိက္ခာပုဒ်၊ အုံတင်းနင်းစင်၊ ကျင်တင်းနင်းဘုရား
တပွဲ၊ ဟဲ့စင်ပေးတပါး လယ်လွင်ထား “အစီရဝတီ” ထိခြောင်

(၄၁) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

တန်ထျ၊ တွမ်းအသွ၊လူးထီထွ။ ထန်းအုံထွိုင်း ထီခြောင်ထျ၊
ထွားထင်းမို့လောင်း၊ အတွင်းနပ်၊နပ်၊ ထီးထင်းခန်း ဝါးဟသား
ဗွာနီဗား အင်းကျောင်းထွေချာငါလို့ဝင်၊ မို့လောင်း၊ ရဟန်းကခ၊
ဒါး လုံးခြဲ့က်နပ်၊ ဒေါ့၊ကျားထေ အသွ၊စင်၊ပေးနင်းယို-

“ယိုဗွေး-

ဝါးဟသားဗွာ ကျောင်းထွေချာငါလို့ဝင်၊ မို့လောင်းကီသူ၊
နီဗား၊ အဟးချာနပ်၊ တွမ်းလုံးခြဲ့က် ခွေအီးခ၊ထင်းအမဲ့၊ ဖေး
ကထဲလင်၊ ခွေခင်းထျ၊ယို”ရိုးနင်းနပ်။

အသွ၊စင်၊ပေးနပ်၊ရိုး-

“အမျိုးထွာနွှောင်းနဲ့ဗွေး၊ ယူးမွိုင်၊ ဝါးဟသားနီဗား၊ သမ်း
ရိုးအဟးချာ၊ သမ်းအီးခ၊ချားအမဲ့၊ ဖေးကထဲလင်၊ နီဗွေးခင်းထျ၊-
တဲ့၊ စူစို့၊နင်းမဲ့င်၊စို့၊တဲ့ယင်း တဗားနွှောင်းတင်းအမဲ့၊ တထဲ့
နွှောင်းတင်း နီဗွေးခင်းထျ၊၊ တဗျ၊ဗျ၊ တထွာနွှောင်းတင်း”ဒေါ့၊
လောင်းချာနင်းနပ်။

ခ၊ဒါးလုံးခြဲ့က်သား(စင်၊နပ်၊) ဒေါ့၊ကျားထင်းစွဉ်းနင်းယို-

“ယိုဗွေး-

ခွေသွဉ်း ကအီးခ၊ယိုနပ်၊ ဗားအမဲ့ပင်ယိုလွှမ်း၊တမွေးတင်း၊
ဗားမဲ့အပင်သူ၊ ဖေးကဖြဉ်စွဉ်း မဲ့အပင်ယို”

“နီဗွေး ဒေါ့၊ကျားထင်းမွန်းဒွမ်းထာ၊နပ်၊ နီဗွေးငေါင်းနပ်၊

တမ္ပေး တမဲ့ဉ်းတင်း၊ နီဗွေးဖုတ်၊ကျားကျိ၊ထာ၊”

“နီဗွေးယျမ်းတောင်းနဲ့”

“တယျမ်းတောင်းလာလာ၊”

“အို- ပေးနပ်တဲ ထွားစင်းစင်းနော၊ ခွေခနယ်သွ။
နီဗွေးယို”

ရဟန်းကခါးလုံးခြွက်နပ်၊ ရှိနင်းနပ်၊ထွေတွေ၊ ထိုမ်း
တွမ်လုံးခြွက်နီလွှဲ၊ တလွှဲနပ်၊ထိုမ်းခါ၊ တလွှဲနပ်၊ အွဉ်းသော့၊
(စုစေးစုနံ၊ စုထွေစုနံ) စုနံနီလီးခါး၊ ခ၊ကီထင်းဝါးဟသံး
အဟးချာ-မော့ချာ၊ ဝါးဟသံးအဟးချာနပ်၊ ဟွန်လုံးခြွက်ငေါင်း
“ဝီး”နင်းနပ်၊တင် အွဉ်းတကင်းချာအငွဉ်၊ ထွားချာ၊ (အမဲ့အဖဲ့သူး
နပ်၊ အင်းတောအဖဲ့ယို)၊ ဝါးဟသံးအဟးချာ အွဉ်းတကင်းချာ
အငွဉ်၊ အင်းထွားချာတွင်၊နပ်၊ ထူးလုံးခြွက် စုထိုမ်းကိုနပ်၊ ခ၊ထင်း
ဖျင်၊ လုံးခြွက်ထင်ထင်-ထင်းဟးဝါးဟသံးမဲ့ခူ၊ ဖြဉ်စွဉ်းမဲ့
အဖဲ့သူး၊ (ကထင်းအွဉ်းစွဉ်းယင်း အငွဉ်၊နပ်၊ ထွာဒျားလုံးခြွက်
ဟး မဲ့အဖဲ့သူး၊ ဖြဉ်တောမဲ့အဖဲ့ယို)။

ဝါးဟသံးအဟးချာနောင်၊ လုံးခြွက်ဟးဆာ အမဲ့တင်
ခြောက်သန်အငေါင်း၊ ကျောင်၊နွောင်၊တင်းဒွါမ်၊ ထဲ့လင်းမွေးစွဉ်း
ရဟန်းကခ၊သား ခင်းထျ၊နပ်၊သွ။

အတွင်းနပ်၊နပ်၊ ရဟန်းသီးဖုံး အင်းအိုးနပ်၊-အိုးနပ်၊

(၄၃) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့(၁၀)

လင်၊သပ္ပိုဟ်းထီ၊ ထီးဝါးဟသံးသီ၊ ခီအခရာ၊ ကခ၊ဝါးဟသံး
နဝ်၊ ထူးဂ္ဂုဏ်းလောင်းနယ်၊ ဝွေ၊စူစွဲ၊ငါးအကျောင်း၊ ပေါးခ၊
လုံးခြွက်ခရာနဝ်၊ ဝွေ၊ဒါးလို့၊ ခ၊လုံးခြွက်ဒါးမွေးစွဉ်းအကျောင်း
(ထင်းဝင်၊အီးအံးဖြား) လောင်းနယ်စွဉ်းဒျားနင်းနဝ်၊သွ။

တို့၊နဝ်၊တွေ၊ ရဟနံ၊သီးဖုံး ခွန်းတဖု၊ သွမ်၊သွဲ၊ကွဲ၊ရဲ၊
လွစွမ်းပါ၊ပါ၊ “နာ၊နဝ်၊-အမျိုးခ၊သီဝါး၊ အမျိုးမာ၊စားယို တ
အပ်တဝ်း၊ တလျှောက်ပတ်တဝ်း၊ သင်၊-သင်၊ထွေဘုရာ၊ထျ၊
သင်၊လောင်းက ပွေးဘုရာ၊မ၊” အသွ၊ဖုံး ဟဲ့၊သင်၊ဘုရာ၊ထျ၊
နင်းနဝ်၊သွ။

ကထင်းတို့၊ နီပွေးဘုရာ၊ထျ၊တင် လောင်းနယ်ပွေးဘုရာ၊
နင်းယို-

“ဩပွေး-

ရဟနံ၊ယိုနဝ်၊ ဝါးဟသံး အဝ်းကျောင်းပျားဒျားထာ၊
မို့၊လောင်းကီသူ၊တွင်၊ ဝွေ၊ခ၊ပ၊ဝင်၊မဲ့၊ လင်၊ထဲသီစွဉ်း ဝွေ၊ခင်း
ထျ၊တွဲအော်”

နီပွေးဘုရာ၊တွဲ သွဲ၊သွမ်၊ကွဲ၊ရဲ၊ ရဟနံ၊နဝ်၊ထွဲတင်-

“ရဟနံ၊သီးဖုံးဟွေး-

ရဟနံ၊ယိုနဝ်၊ အခ၊လုံးခြွက်ဒါးမွေးမဲ့စွဉ်း ဘဝယိုလွမ်း၊
မွေးတဝ်း ဘဝကရီးခါတွဲ ခ၊လုံးခြွက်ဒါး-စူစွဲ၊ငါးနေနေ”

ရဟန်းသီးမည်သေ နာ၊ ခွေတောင်၊ ပြန်း၊ ဟော်၊ ထန်းနယ်
ချာ စခါဘဝ လယိုအတွင်းသွ။

သာလိတ္တကဇာတ် (အတိတ်)ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဗားရားဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ်အင်းထွာခွန်အတွင်း
ဘုရားလောင်းနတ်၊ ထွာခွန်ဗျဟ္မဒတ် အမတ်ပညားသားနတ်၊ သွ။

ခွန်လို့ပုရောဟိတ် ပုဏ္ဏားတဖြာနတ်၊ အငေါင်းအာမ္မိမာ၊
မွေးစဉ်းထား၊ ဒေါ၊ ဆွာ၊ တရွားဒါးထား၊ ပေါးဝွေ၊ ဒေါ၊ သွ။ ထား
နတ်၊ ဝင်းလင်ဒေါ၊ ရိုမ်း တလ၊ တင်းဒွမ် တငွါငွါသွ။

ခွန်တန်ဗျဟ္မဒတ်နတ်၊ လွေဟွန်ငါး ပုဏ္ဏားဒေါ၊ ဆွာ၊ တရွား
ထားတင် “မိုင်းခါမ၊ အီးလ၊ ပါ၊ တဖြာဖြာ၊ မာ၊ ယေန်ထိုးဒါး
ဆရာပုဏ္ဏားငေါင်းယို” သ၊ ကိုအင်းကော့မောင်တေ့ခါ၊ နှင်း
နတ်၊ သွ။

ခွန်ဗျဟ္မဒတ်နတ်၊ တယ်းစဉ်းကကော့မောင်တေ့နောင်၊
မာ၊ ငါ အင်းထိုမ်းရီပါ ပါ၊ ကမာ၊ တေ့ဒါး ဆရာပုဏ္ဏားငေါင်း
နတ်၊ သွ။

အတွင်းနတ်ခါ ဝေင်၊ ဗားရားဏသီးကို ပါ၊ ခိုဒေါ၊ ထားကက်၊
တဖြာနတ်၊ ခ၊ ဒါးမွေးစဉ်းလုံးခြံက်၊ ခ၊ တဖြက်၊ ခ၊ တိုထားယိုရွတ်
ထားနတ်၊ ရွတ်၊ ထားသားထမိုင်းမိုင်းရွတ်တဲ့ယင်း ခ၊ ဒါးတင်း
အဲဉ်ထင်း၊ ခ၊ တိုနေးသေင်းလား၊ ဗွန်ပီစဉ်းဒျားလွဉ်းလွဉ်း-တဲ့။

(၄၅) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

လိုပေးဖုံးနောင်၊ မဉ်ထီးငါး ပါ၊လိုကက်၊ခ၊ထားရွှတ်
အမျိုးမျိုးတင် ပါ၊လိုကက်၊နပ်၊ ဝွေးသီးဒင်းလွေ၊တွမ်း သေလော
ရထား၊ တွိုးလွေ၊ဗားရားဏသီး၊ ဝေင်၊တခါ၊ငှါ၊ နပ်၊ကိုခြာနပ်၊
တွန်းဟုံ၊မွူးတန် အင်းတမွူး၊ သဉ်ထွူးအလား၊ ဆွာ၊ငါးအပင်၊
ခင်းလမ်းတခြင်ဟောင်ရော၊ ဗော့ဗော့ညာ၊ညာ၊ ရွမ်းဖြာ၊ခိုမူး၊
အုံရူး၊အုံပဆားလွ တွန်းဟုံ၊မွူးတန် ဆလ၊နပ်၊သွ။

လိုပေးဖုံးစွီးလွေ၊ပါ၊ကက်၊ တွန်းဟုံ၊မွူးဆလ၊နပ်၊ထွူတင်
အုံခူပါ၊ကက်၊နပ်၊ထွူတွေ့၊ ဒေါ့၊လွနင်းယို-

“တွန်းဟုံ၊လားကီသူးနပ်၊ ခ၊တို ဖေးနေးကဗွန်ပီဆင်ရွတ်
ဟင်း”ထွဉ်းနင်းနပ်၊တင် ပါ၊ကက်၊ခ၊တို ထင်းထွူနပ်၊ ဗွန်ပီမွေး
စွဉ်း ဆင်ရွတ်တွေ့၊ လိုပေးဖုံးဆု၊နေးရွဉ်၊ ခွန်ပိုသဌေ၊ပိုဖုံးနပ်၊
ဆု၊နေးစွဉ်းခံ၊တဲ့အင်းနပ်၊သွ။

လိုပေးဖုံး ထွဉ်းခ၊တိုယင်း သေရွတ်၊ ပါ၊ကက်၊ခ၊တိုဖေး၊
ထွဉ်းထမဲ့င်၊ရွတ်တဲ့ယင်း ခ၊ဖေးတိတ်၊တိတ်၊တင် အုံတွန်းဟုံ၊
မွူးဆလ၊ ထွားကီထင်း တွန်းဟုံ၊လား ကားကအင်းဖုံးနောင်၊
အတိုပေး အတိုတန် အတိုအဲဉ်း အတိုလဲင်း၊ ဗွန်ပီနင်း ထမဲ့င်၊
ရွတ်ရက်ခိ၊မကောင်၊ အင်းစွဉ်းကားမဲ့င်၊စားစား၊ ထွားယံမွေး
စွဉ်းထားနပ်၊သွ။

လိုပေးဖုံး အုံပြီးအင်းပျားထားတွင်၊နပ်၊ ခွန်ဗျဟွဒတ်

ထိုမ်းတွမ်းသေလောရထား၊ အီးလွေ့ထွားဥယျာဉ်း၊ လိုပေးဖုံး
ထီးညားလွေ့၊ ခွန်ဗျဟွဒတ်လွဉ်တင် ဝွေသီးမားတိုကိုင် တွန်းဟုံ၊
လား၊ ငမ်းငါးခွန်စွဲစ်၊ ငမ်းငါးခွန်ဖေးပွဲစ်တွေ့၊ နဲ့စ်လွင်းအုံနို့၊
ထား၊ ပငါပရား၊ တွိုးပါ၊ကက်၊နပ်၊ လွင်းထားဒါးတမ်း နှင်းဝင်၊
နပ်၊မ၊ အုံတွန်းဟုံ၊မွူးဗ၊ ပေင်းအွပ်၊ခြ၊လင်၊ ဟံးလောင်းနပ်၊သွ။

ခွန်တွိုးလွဉ် တွန်းဟုံ၊မွူးဆလ၊ အုံသေလောရထား၊
လောင်း ထီးခန်းယာခိုးတောင်း ဖြောက်၊ဖြက်၊လင်၊ သောင်းလား
တိုကို၊ နပ်၊မ၊ ထွားကီထင်၊ တွန်းဟုံ၊လား ထီးစွဉ်းဒျား ထား
ရွတ်အမျိုးမျိုး။

ရီအလို၊နှင်းယို-

“ပါ၊မဲ့င်၊ခ၊တိုဒါး တွန်းဟုံ၊လားကီသူ၊နပ်၊”

“ပါ၊ဒေါ့၊ထား၊ကက်၊ ခ၊တိုဒါးဗွေးအော်”

ခွန်ယူးတော့၊ဆောင်းသ၊ကို နှင်းယို-

“ဆရားပုဏ္ဏား၊ ငေါင်းဖေးကအာမွန်းဒွါမ်ထား၊နောင်၊
ပါ၊ကက်၊ယို ခ၊ပစ်၊အဖြောင်းဒါးကွေး-”

ယူးတော့၊နှင်းနပ်၊ထွဲတင်-

“ပါ၊ကက်၊နပ်၊ အင်းမဲ့င်၊ကို”

ခွန်ရီနှင်းနပ်၊တင် ခွန်လိုဖုံး ထိုမ်းချာထိုမ်းငါတွေ့၊ လွေ့၊
မော့၊ခန်း တွန်းဟုံ၊မွူးဗ၊ ပါ၊ကက်၊အောင်းပေင်းအွပ်၊ခြ၊ဟံး၊

(၄၇) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

ခွန်လိုင်းအစုပေါင်း၊ ဟဲ့လွေ့ခွန်ထူး။

“ဩဗွေ-

ပါ၊ကက်၊နပ်၊ ဝွေယိုသွ။ ဗွေအော်”

“အို- မွေးသွ။ သီဖိုးနောင်၊ ထိုးညာ၊ညာဆောင်းက
တဆင်းငါဟဲ့င်း၊ ခွေလိုင်းဒေါ၊ရီတွေ၊ ပါ၊ဆရာကက်၊ယို” ခွန်ရို၊
နင်းနပ်၊တင် ခွန်လို၊ဖိုးနပ်၊ လွေ့အံ့ညာ၊ထိုးလို။

ခွန်ရီ ပါ၊ကက်၊နင်းယို-

“ခွေထူးနပ်၊ ပုဏ္ဏား၊ငေါင်းအာမ္မိုးမာ၊ အင်းတဖြာ၊ ပါ၊
ပုဏ္ဏား၊ငေါင်း ဖေးကယေန်ထိုးနပ်၊ နာ၊မာ၊ဒါးနေဟောင်း”

“မင်းလ၊မဲးအေးသင် တအပ်၊ခိုးငါနပ်၊ ပုဏ္ဏား၊ငေါင်း ဖေး
ကယေန်ထိုး မာ၊ယို၊ပေးလွှမ်းအော်”

“မွေးသွ။ တွိုးတနီ၊နီ၊မဲ့၊ ခွေဟဲ့၊နာ၊ မဲးအေးနောင်၊
မဲ့၊ခွေထွင်းထိုင်းဖေးပါဒုား”

ခွန်တဲ့သ၊ရောင်းသ၊ရေ၊ လွေ့ဥယျာဉ်းထွ။ သင်၊ချာဟော်။
တွိုးသင်၊ဟော်တွေ့၊ ဒေါ၊ဖေးအလို၊ဖိုး ထွင်းလွေ့ထိုင်း
မဲးအေး၊ ထွင်းအွင်းလိုသင်သင်၊ တအပ်၊ခိုးတားနပ်၊သွ။

တွိုးတနီ၊-

ပါ၊ကက်၊နပ်၊ ခွန်ဟဲ့၊လွှပ်ဟော်ကို၊ ပါ၊ကက်၊စီးစဲဉ်းနင်း
ယို- ယိုင်းခါ၊ဖါကင်း၊ ပါ၊ကက်၊နပ်၊ အုံဖါကင်းဗ၊ ထူးမဲးအေး

သင် အီးခ၊လွေ၊ ပုဏ္ဏား၊ဖြောင်းကို၊ ကွပ်နပ်၊မ၊ မာ၊တိုဖါကင်း
တွမ်းတခြင်ခြင် ဗဲးအေးတလွံ၊တား၊ ပုဏ္ဏား၊ခင်းလမ်းနောင်၊
ဒါတန၊န၊ ဖါကင်းတိုဆင်၊ နှိုင်းနပ်၊သွ။

ပေါးစီးစဲဉ်း နှိုင်းနပ်၊ထွ၊သွ။တဲ့ ဟဲ့၊နွဲ့၊လွဉ်ပုဏ္ဏား၊ အများ၊
ပရိသတ်၊ အမူ၊အမတ်ဖုံးတဲ့ပါ၊ ပုဏ္ဏား၊နပ်၊ ခွန်ထွဉ်းအုံလင်း၊
အခင်းလမ်းထာ၊ဒါကို၊ ပုဏ္ဏား၊နပ်၊ သစ်ကအုံလင်းတဲ့ တလဲင်း
ချင်၊ဒေါ၊စွဉ်းထာ၊ ပုဏ္ဏား၊အဝ်းဒေါ၊ထာ၊တွင်၊ ပါ၊ထူးဗဲးအေး
အွဉ်းပါ၊ကက်၊ထူး၊ ပါ၊ကက်၊နပ်၊ ထူးဗဲးအေး ခ၊တန၊န၊သော့၊
ပုဏ္ဏား၊ဖြောင်းကို တလဲင်းတလွံ၊တလွံ၊။

ပုဏ္ဏား၊နပ်၊ ငမ်းဝင်၊ဒေါ၊သော့၊လ၊ ငမ်းဝွေ၊ငေါင်း တရတ်
ထို၊တင် ဗဲးအေးသင်နပ်၊ အီးပထိုထန်းငါတဲ့ တတန်၊တင်းဒွ၊မ်၊
တလွံ၊တဲ့ များသော့၊ နီလွံ၊တဲ့ များသော့၊ များသော့၊
တိတ်၊တိတ်၊စွဉ်းအဟို၊ကို၊ နှိုင်းစွဉ်းပါ၊ကထမ်သော့၊နားမန်၊
ပလင်၊ကို၊ ဗဲးအေးယို လဲဉ်းလင်၊ယို၊တန်ဒျား၊ နှိုင်းစွဉ်းပါ၊ကလို၊
သော့၊ဗဲးအေး ခြောင်းယကို၊ ဗဲးအေးတအပ်၊ခိုး တွိုးသော့၊လို၊
လဲဉ်း ပုဏ္ဏား၊ဟို၊ကို၊ ဗဲးအေးသင် အစောင်းချာတင် အဝ်းစွဉ်း
တပြယ်း ထဝရပ်နပ်၊သွ။

ဗဲးအေးတအပ်၊ခိုးနပ်၊ လို၊ထို၊လဲဉ်းအကျောင်၊ ပါ၊လွေ၊
လောင်းတွေ့၊ခွန်၊ တွိုးနပ်၊မ၊ ခွန်ရို၊ဖေး ပုဏ္ဏား၊နှိုင်းယို-

(၄၉) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့(၁၀)

“ဆရာ-

နာနပ်၊ ငေါင်းအာဖွို၊မာ၊ငါးထာ၊တင် များလင်၊ဗဲးအေး
သင် ပဉ်တအဲင်၊ခိုးသွူနပ်၊ လဲင်းတသေသာဒွမ်နဲင်းမဲ့င်၊ နာ၊ဟို၊
ကိုသူ၊ ဗဲးအေးမဉ်းအာလွိုလဲင်းယိုနပ်၊ အဆားတကေးနွောင်၊
ဒွမ်ကေး၊ လွေ၊အွေ၊တသီးဟို၊နုတ်()နပ်၊ဟိုင်း၊ ဟို၊ဗွေ
ရော့ဂါး ဖေးကမော့၊ဗားမျုန်းတင်း၊ နုတ်ထန်းစောင်းစောင်းထို၊
ယင်း ဗဲးအေးနောင်၊ဟိုင်း”

ခွန်ဗျဟွဒတ် ဒေါ့၊တောက်သတ်စွဉ်း အများငါ နဲင်းနပ်၊
တင် ပုဏ္ဏာနပ်၊ တွမ်းအစူယာ၊ ဒို့၊ခါ၊စွဉ်းအမဲ့ငါ၊ အဝင်၊သ၊ဝင်၊
အမူ၊အမတ် ပရိသတ်အများတဲ့ ငတေ့၊လွစွဉ်းထာ၊ဖုံးနပ်၊သွ။

ဆရာ၊ပုဏ္ဏာနပ်၊ တယ်းနပ်၊မာ၊ငါ နဲင်းစွဉ်းအဖြောင်းပစ်၊
တွေ့၊ ဒေါ့၊ဒေ့၊ဒွမ်ထာ၊၊ စွေ့၊စ၊ဒွမ်ပါ၊၊ အုံတေ့၊ထို၊မွေးစွဉ်း
ထာ၊၊ ပါ၊ကက်၊ဉာဏ်းဗား နဲင်းထို၊စွဉ်း လို၊တအားနပ်၊သွ။

ခွန်တန်ဗျဟွဒတ်ယူး-

“ပါ၊ကက်၊ယို မာ၊ရျူးဖေးခွေနား၊ ခွေအီးဆု၊ တဲတဲဝါးဝါး
က ဝွေ၊ယိုမ၊” ယူးလ၊ပါ၊ကက်၊ကေး၊ဇူ၊ အထူး၊ခးဒါး ထူးဂျုဏ်း
ပါ ဝွေ၊ပညားနပ်၊တင် “ဒုံတို့၊၊ ဒုံကွဉ်း၊ ဒုံနပ်၊ ဒုံထင်၊၊ ဝင်၊
ကထံ၊အခွဉ်း၊ တဒုံတသိန်၊၊ တနင်းလစ်၊သိန်၊၊ ဒုံလစ်၊ဒုံနပ်၊
ဆု၊အနေး ဖေးထို၊စွဉ်း ပါ၊ကက်၊နပ်၊သွ။

တို့နဲ့နင်၊ခါ ဘုရားလောင်၊အမတ် လွှဲထေ့ခွန်ဗျဟွဒတ်
ထွူတင် လောင်းခွန်နင်းယို-

“ခွန်တန်ဗွေးဩ-

လောကကိုယို လို၊ပိုစွမ်းဖြာ၊ လိုသွဉ်ခါ၊ငါးပညား၊ အလင်
ယူးမွန်းဒွမ် ထွားဗော့၊ပါ၊ကက်၊နောင်၊ ကွပ်ဝွေ၊ပညား၊ ခ၊ဒါး
လုံးခြွက်တင် လ၊စွဉ်းဆု၊ ပဉ်လစ်၊ဒိုနင်၊ဗွေး” ရေးနင်၊အတား
ရွှစ်နယ်စွဉ်း ဂါးထားလယိုသွူ။

၁၀၇။ သာဝံ ခေါ သိပ္ပကံ နာမ၊ အပိ ယာဒိသ ကိဒိသံ။

ပဿ ခဉ္စပ္ပဟာရေန၊ လဒ္ဓါ ဂါမာ စတုဒ္ဓိသာ။

“ခွန်တန်ဗွေးဩ-

ထားဒါးအမျို၊မိုင်၊တွဲယဝ်း ယံဒျားလွဉ်းလွဉ်း၊ ထွားမြိုင်
ပါ၊ကက်၊နင်၊မြိုင် ခ၊ဒါးဗဲးအေးတော့၊ နီဗွေးဆု၊ဟးစွဉ်း ရပ်လစ်၊
ဖွဲ၊အုံ၊ ဝွေ၊လ၊စွဉ်း ဒိုလစ်၊ဒိုပဉ်နောင်၊ဟေး”

ဘုရားလောင်၊ ရို၊ဖေးနင်းနင်၊သွူ။

နီဗွေးဘုရား၊ ဟော်၊ကျာ၊နယ်ချာ စခါဘဝ ဓမ္မဒေးသနား
တရားယားနင်းနင်၊ထွူတင်-

- ရဟန်း၊ခ၊ဒါးလုံးခြွက်ယိုနင်၊ မော့နင်၊ခါ ထွာဖိုပါ၊ကက်၊
- အားနန္ဒာနင်၊ မော့နင်၊ခါ ထွာဖိုခွန်ဗျဟွဒတ်၊
- ဘုရားခွေယိုနင်၊ မော့နင်၊ခါ ထွာဖိုအမတ်ပညားသား-

(၅၁) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရျာ၊ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

အကျောင်း၊ ပေါင်၊ချာဇာတ် နှိုင်းနှိုင်းသွ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် သာလိတ္တကဇာတ်ယိုတဲင်
ကလ၊အီသတိ၊ ကလ၊အီပညား၊ ကလ၊ဒါး
ထာ၊သေတရာ၊ဖိုးနပ်၊ -

- ၁။ ကအင်းလမ်းခါနပ်၊ မဉ်ထွာစင်း၊ ကထင်းထွာမွေးစင်းနပ်၊
လော်လွင်၊တောဒျားထာ၊တွဲအင်း -
- ၂။ ရဟန်းသီးအမျိုးနောင်၊ ဟောင်မာ၊သီတင်း ဝင်၊သက်၊
ရက်သေးသေးဗား သီးလ -
- ၃။ ရဟန်းသီး ပေါးတထိန်၊ဟောင်တင်း သီးလသိက္ခာနပ်၊
ဝင်၊ကဲ့၊ရဲ့၊သွဲ၊သွမ်းဒါး -
- ၄။ ငေါင်းသီးအမျိုးနပ်၊ ဒေါ့၊အာငါးတွဲ ဝင်၊လွ၊နား၊ ဒေါ့၊ခါး
ငါးတွဲ ဝင်၊လွ၊ဟွန် -
- ၅။ ထာ၊ဒါးဉာဏ်းပညားသီး အမျိုးနောင်၊ ဒါးဆွေ၊ဆွေတွဲ
အကျိုးထွာ၊ ဒါးယိန်းအာအာ အကျိုးယိန်းအင်းအင်း-
စတင်နှိုင်းနှိုင်းသွ။

သာလိတ္တကဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ဘုရားဟော်၊ဒေါ့၊ - ဟွန်ရော့၊ ဝွေ၊နား
ဘုရားပိုင်ဖေး - စင်၊ပေး တပါ၊

ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရာ၊ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၅၂)

- ထွာစင်၊ထွူလွ၊ - တွမ်းသွ၊လွင်၊ဒျား
ခ၊သီဝါး - ဝင်၊ထွား သဲ့၊သွမ်းအာ ။
- ၂။ ငေါင်းအာ မွို၊မာ၊ - ပုဏ္ဏာ၊မော့၊လင်း
ခွန်စောင်းကျုံးတေ့၊ - ငေါင်းဆေ့၊အပဲင်၊
ပါ၊ကက်၊ငွေ၊မော့၊ - လွေ့၊ရော့၊အဖဲင်၊
ပုဏ္ဏာ၊ဒေါ့၊ - ခ၊သော့၊ ဗဲးအေးသင် ။
- ၃။ ဟောင်ပညားမျို၊ - နီလို၊ဟောင်ဒါး
ပညားမျို၊ဆ၊ - ကွို၊လ၊ဟောင်ရာ၊
ခ၊ဗဲးအေးသင် - အုံတင် ချမ်းသာ၊
လောင်၊တော့၊ဗွေ - ဟော်၊ဖေ၊ အွိုးစခါ ။

သာလိတ္တကဇာတ်ထွူယိုသွ။

ထာ၊ဒေါ့၊ တွမ်း လို၊

- ၁။ အုံတေ့၊ငါးထာ၊တဲ့ ဝင်၊ထင်းလို၊တဠိ၊ ၊
- ၂။ ဒေါ့၊တယွို၊ငါးထာ၊လွဉ်းလွဉ်းတဲ့ ထွာလို၊ငေါင်းပြာ ၊
- ၃။ ဒေါ့၊အာလွဉ်းထာ၊တဲ့ ပါ၊ရို၊ဖုတ်၊တလီ၊ဆျား ၊
- ၄။ ဒေါ့၊ဒျား ငေါင်းရားဆ၊ဆ၊မ၊ ထွာလို၊ယံ ။

(၅၃) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်,ရျာ,ငတ်,ဆီ အမဲ့(၁၀)

၁၀၈။ ဗာဟိယဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်)ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား အင်းအုံသတင်းသွံ၊ ဝေးသားလီးခမ်း၊ တခြာ
တန်ရပ် ကျောင်းပျဿာဒ်ကိုအတွင်း ပွိုင်းစွဲ၊တွင်း“ခွန်လိစ္ဆဝီ”
တဖြာတင် ဟော်,ဗား“ဗာဟိယဇာတ်”ယိုသွ။

ခွန်လိစ္ဆဝီနဝ်, စေးတနား သဒ္ဓါးတရာ,ဟောင် ဗွေးမျတ်
သံဃား ဆရာ,ဘုရားနဝ်, ပင်,သင်,ဟော်ကို မာ,ပွယ်,လောင်း
သွမ်း တဲတဲဝါးဝါးတန်သွ။

ခွန်လိစ္ဆဝီ ဒေဝီနဝ်,တန်နဝ်, အပြောင်းမွေးမိုင်းထားတင်
တကိုင်သင်ဗွန်ပီ သေန်းစွဉ်းလို,သီပွစ်,တရွစ်၊ တမွစ်သစ်စား
ထွားလွစ်လ, တစိ,စိ။

သွံ,သွမ်းထွူလိုတင် နီဗ္ဗေဒဘုရားဟော်,ဖေးတရာ,၊ ဟော်,
တရာ,ထွူ ကျွဲ,သင်,ကျောင်း,၊ ဖေးရဟန်းသီး ဩဝါဒ အဆွံ,
အမ,ထွူ နီဗ္ဗေဒဘုရားကျွဲ,နွဲ့,ခန်းဒျား“ဂန္ဓကုဋ်”ကျောင်းပေးကို
နဝ်,သွ။

တို့ရဟန်းဖုံးနဝ်, အုံပြုံးလိုဝင်, ဒေါ,နင်,ခရား တပါ,
ထွူတပါ,-

“ဗွေးသီးဖုံး-

ဟန်းရောင်းဟော်ကိုနဝ်, နီဗ္ဗေဒသီးယွဲက်ထွားနေ ခွန်နင်,
ဟောင်း၊ တို့ခွန်လိစ္ဆဝီနောင်, တရေ,ယောင်,ယံ၊ ထွာခွန်

ယောင်၊ရေ၊ တဖြာ်၊သွၼ်နောင်၊ နေးရားသီး အင်းလိုထိုမ်းဒျား
ဒေးဝီးနင်၊တန် ယောင်၊ဆင်၊ယံယံနင်၊အီ၊ လွေ့ထူးတောဒျား
လို၊မူးပြောင်းပဒွါင်၊ဒဲ ဗွန်ပီပဲတောဒျား အသုဘမသားမွူးတန်
ဟနော၊ ခွန်လိစ္ဆဝီး ထီးအမာနမ်းပြောင်းတကဲ့င်သင် ဂွမ်းနီ၊နီ၊
နင်၊ အမာ၊နင်းမဲ့င်၊ ပျားညီ၊တန်နဲး”

ဒေါ့၊ငဒေါ့၊င အော့အော့အအတင် နီဗွေးဘုရားအံညာ၊
အောင်းဟွါန်၊ ဆော့အာတမျိုးမျိုး အကျါ၊ရအင်းနင်၊မ၊ နီဗွေး
ဘုရားကျွဲလွဉ်။

“တပဲ့၊တပန်၊ ရဟန်၊သီးဖုံးဟွေး-

သီအံ့ပြီးဒေါ့၊င-အော့အော့အအနင်၊ သီဒေါ့၊လွင်ဝင်း
အမျိုးမဲ့င်၊ဟောင်း”

“နီသွဉ်းသီးရိုး-

‘ခွန်လိစ္ဆဝီး ထီးအမာနမ်းပြောင်းတကဲ့င်သင် ဂွမ်းနီ၊နီ၊နင်၊
အမာ၊နင်းမဲ့င်၊ ပျားညီ၊တန်နဲး’ နီသွဉ်းသီးဒေါ့၊ဒျား နင်၊တန်
ပြောင်းတပျင်၊ခရား နင်းနင်၊ဗွေးဩ”

“ရဟန်၊သီးဖုံးဟွေး-

ခွန်လိစ္ဆဝီးနင်၊ ထီးတရေ၊ ပျားညီ၊လွေ့တွမ်း လို၊မူးနမ်း
ပြောင်းတပျင်၊-ဘဝယိုလွမ်းမွေးတင်း၊ ဇာတ်ကရီးခါကာ၊ ထီး
တရေ၊ပျားညီ၊ဒျား တွမ်းလို၊မူးနမ်းပြောင်း တပျင်၊ကြွင်းနေနေ”

(၅၅) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်,ရျာ,ငတ်,ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

ရဟန်းသီးမည်သေ ငေါင်းထန်း၊ လောင်းတောင်ပြန်း
လွတ်င် နီဗွေးဘုရား၊ ဟော်,ကျားနယ်ချာ စခါဘဝ လယို
အတွိုင်,သွ။

ဗဟိယဇာတ် (အတိတ်)ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဗားရားဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ်အင်းထွာခွန်အတွင်း၊
ဘုရားလောင်း,နဝ်, အင်းထွာခွန်နဝ်, အမတ်နဝ်,သွ။

အတွင်း,နဝ်,ခါ-

ဇနပုဒ်ဒိုကိုနဝ်, ပါ,မူးနမ်းပြောင်းတပျင်းတန် အင်းတဖြာ၊
တကဲ့င်သင်တန်၊ တရေ,တင်းတစိ,စိ၊ ပါ,မူးနဝ်,နဝ်, အလွဉ်
အံးစင်းနမ်းဝေင်,ကို၊ အင်းလွေ,သင်, တဖူးဟော်ထျှ၊ ပါ,မူးနဝ်,
တိုးဟော်ထျှ, ခ,တနီ,နဝ်, မဉ်လွေ,စွေ,ခွဉ်းတန်(မဉ်အေးသန်
မွေးစွဉ်းထား)တဲင် အုံလင်,တဖူးသောင် ထာ,ပုံဗ, တွမ်းအဆင်,
ဒို,ဗဉ်းခါ, အကိုမ်းပါးပါး၊ ဝင်,ထွားဖေးကထီးမွန်း တစိ,စိ၊
မတော်မကာ အချိန်းနဝ်,နဝ်, ခွန်တန်ဗားရားဏသီး အောင်း
ဟော်လောင်း ပတင်ပေါက် တခါ,ငါထီးလင်, ပါ,မူးနဝ်,နဝ်,
အဒွတ်,အကွေ, အမားတေ့,ချား အကို၊ အကိုမ်းခံးအင်းလိုတင်း
တစိ,စိ၊ ဣန္ဒြေလ,လ, မွိုင်မွိုင်ကြိုင်ကြိုင် အင်းထာ,ပုံဗ, ထန်း
ချာနဝ်,သွ။

ခွန်ဗားရားဏသီး ထီးပါးမူးနပ်၊တင် ယူးဆွာ၊တရွားစွဉ်း
ထား နှိုင်းယို-

“ပါးမူးသူ၊နပ်၊ ထားပြင်းကို ထားပုံဗ၊ စွဉ်းလ၊စွဉ်းခွဉ်း
တန်၊ အကိုမ်းတဲ့ အကုတ်ဗဉ်းခါ၊ဒျား၊ ဝင်၊သ၊ဗားတောင်းဝင်၊
အဒွတ်၊အကွေ့တဲ့ မာ၊တေ့၊ဒျားအကို၊ အကိုမ်းနပ်၊ ခံးအွဉ်းလို
တင်း တစိ၊စိ၊ ဣန္ဒြေလ၊လ၊ မွိုင်မွိုင်ကြိုင်ကြိုင် အဝ်းထားပုံဗ၊
ထန်းချာ၊ ယိုခါ လွေ့ပီပဲဒျားထား။

ပါးမူးသူ၊နပ်၊ အလွှိုးရော့ဂါးကင်၊ အလွှိုးမြိုင်းသန်းရေ၊
ဟောင်တန်၊ အဟို့ကို အပိုခြုံ-လို၊ပေးခင်းလမ်းနပ်၊တဲ့ အလွှိုး
ကြောင်းကြွပေးဒျား၊ ပိုခိုပေး မဉ်းတယ်သော့၊ဗားသန္ဓေ၊ ခင်း
လမ်းကြောင်းကြောင်း နှိုင်းနပ်၊နပ်၊ အီးထွာလို၊ဘွဲ့၊တန်သနယ်၊
ပါးမူးသူ၊နပ်၊ ခွေထူးထွူခါ မဉ်းအွဉ်းထွာနပ်၊တန်နပ်၊ ရယံငါး
သနယ်”

ခွန်နပ်၊ ယူးဆွာ၊တရွားထား၊ နှိုင်းနပ်၊ထွူတင် ထွဉ်းအလို၊
တဖြာ၊လွေ့ရီ၊ “အဝါ၊အဝ်းနဲ့-အဝါ၊အဉ်ထောင်းနဲ့။”
အလို၊သင်၊လောင်းချာ-

“ပါးမူးသူ၊နောင်၊ အဝါ၊အဉ်ထောင်းတဲ့အော်”

“ပေါးနပ်၊တဲ့ မွေးလဲဉ်း၊ လွေ့ဟဲ့၊လွဉ် ယိုခါခါဟဲ့င်း”

ပါးမူးနောင်၊ဖျော်ထင်း၊ ဟော်ကီ၊ ခွန်တန်ရီ-

(၅၇) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

“နာမည်ထွာနေနဲ့ နင်မူတန်ဟောင်း”

“မည်ထွာမွေးစွဉ်းထား၊ သ၊ရေ၊ငါးအော်”

ပါ၊မူးနပ်၊ ခွန်ဒင်းအရာ၊ အွဉ်းထွာစွဉ်းချားနင်၊တန်၊ ခွန်နပ်၊ ရက်မွေးစွဉ်း ပါ၊မူးပြောင်းတဗျင်၊နပ်၊-တဲ့၊ ခွန်ကောင်းအတွိုင်၊ တညတင်းအချိန်ကို လွှဲမွေးစွဉ်း ပိုဆိုတဖြာ၊ ပါ၊ပေးနပ်၊ ကောင်းတန်နပ်၊ ထွာမွေးစွဉ်း“ခွန်စကျား”နပ်၊သွ။

ဘုရားလောင်းနပ်၊ ထီးပါ၊မူးနပ်၊ ထွာဗားနင်၊တန်၊ စေ့စိန်၊ ဥစ္စား ခြွေခြားစွဉ်းတလဲင်းချင်၊ အခန်းသင်၊ အခွင်၊ရော့၊ ဝွေ၊ ကမည်ဒေါ့၊ငေါင်းနပ်၊ လောင်းလ၊လဲဉ်းသွ။-

“ခွန်တန်ဗွေးဩ-

ကလိုသွဉ်ဒါ၊ ဉာဏ်းပညားနပ်၊ ပျိုးထမဲ့င်၊ မသွဉ်တင်းတို့၊ နီဗွေးယူးဟဲ့င်း- ပါ၊မူးယိုနပ်၊ ဖေးကဝင်၊သ၊ဗားမွှန်းပါ၊ ဒို့၊ခါ၊အကိုမ်း၊ “စွဉ်းစွဉ်းတန်ဒါ၊”လွှမ်းမဉ်းတဲ့ နီဗွေးကျိုက်သ၊၊ ထို့က်လ၊ဘွန်၊သန်၊ ထွာနင်၊တန်ခြွေခြား၊ မာ၊သ၊ရေ၊ဒါးစွဉ်း နီဗွေး မွေးတင်းနဲ့”

ဘုရားလောင်းအံ့ဖြား ထားဒါးပညား၊ ရွှစ်နယ်စွဉ်းဂါးထား နိုင်းယိုသွ။-

၁၀၈။ သိက္ခေယျ သိက္ခိတဗ္ဗာနိ၊ သန္တိ သစ္စန္ဒိနော ဇနာ။

ဗာဟိယာ ဟိ သုဟန္တေန၊ ရာဇာနမဘိရာဓယိ။

ကဟင်သွဉ်ဒါး ပညားမျိုးနဝ်၊ လိုးသွဉ်ဒါး၊ လိုးကမဉ်ဒါး
ပညားသားနဝ်၊ အဝ်းဟေးထာ၊ မွေးဒျား၊ “ဟဟိယာ-ဝေင်၊
ထန်းကထွာ၊ ပါးမူးတခြာတဖြာ”နဝ်၊ အေးထာ၊ ခိုးဒါး ထွာဟး
နဝ်၊ တန်၊ ခြွေသန်ပစ္စေ၊ မာ၊ သ၊ ရေးနွောင်၊ စွဉ်း ခွန်နဝ်၊ သွ။

ယိုခါ ခွန်တမာဝါ၊ နောင်၊ မော့နဝ်၊ ခါ ထွာဖိုလဲဉ်း ခွန်
တမာဝါ၊ ဘုရားခွေယိုနဝ်၊ မော့နဝ်၊ ခါ ထွာဖိုလဲဉ်း အမတ်
ပညားသား- အကျောင်၊ ပေါင်၊ ချာဇာတ် နိုင်းနဝ်၊ သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် ဟဟိယဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊ အိသတိ၊ ကလ၊ အိပညား၊ ကလ၊ ဒါး
ထာ၊ သေတရာ၊ ဖုံးနဝ်၊ -

- ၁။ လိုးခိုယောင်၊ ရေးနဝ်၊ လ၊ လိုးမူးတကွိုင်အောင်းဒါး
လိုးမူးယောင်၊ ရေးနဝ်၊ လ၊ လိုးခိုတကွိုင်အောင်းဒါး -
- ၂။ နမ်းတရေးနဝ်၊ ထွာတဝ်း သ၊ တရေး၊ နမ်းတရေးနောင်၊
ဝင်၊ တား၊ သ၊ တရေးနဝ်၊ နမ်းတား -
- ၃။ ကအံးခါနဝ်၊ အံးဝင်၊ ငါ၊ မဉ်းစွဉ်းချာနဝ်၊ လွေ့စွဉ်းဟး
ထာ၊ ဗဉ်းထာ၊ ဗ -
- ၄။ စွဉ်းအဝွေး(အေးထာ၊)နဝ်၊ ငမ်းဝင်၊ ထီး၊ အံးအအီးနဝ်၊
မဉ်အွဉ်းဝင်၊ ထွား-မဉ်ကျားနယ်ပါ၊ -

(၅၉) ဇာတ်ဝတ္ထုငယ်များအစီအစဉ်(၁၀)

၅။ ဖိုးပနားပြောင်းနတ်၊ ဖြေစာယိုး၊ လိုးပြောင်းနတ်၊ အုံထိုင်း
အုံလင်းယပ်၊ -

၆။ လိုးမူးနတ်၊ ထီးတရေတွမ်း၊ ဣန္ဒြေ(အိန်းတရေ) ၊
လိုးခိုနတ်၊ ထီးတရေတွမ်း၊ ထာယေန်းကေး- စတင်
နင်းနတ်သွ။

ဗာဟိယဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ခွန်ကပ်သွမ်းပန်၊ - ရဟန်းသင်၊ထီး
နင်းမူးနတ်၊ဟွေး - ပြောင်းမွေးတန်ဖီ၊
ယောင်၊ရေ၊ကဟိတ် - ခွန်လိစ္ဆဝီး
နင်းမဲ့၊ဟောင်း - ဟော်လောင်း ပျားအုံညီ၊ ။
- ၂။ စင်၊ဖုံးဒေါ၊လွ - အော့အ ငအွီး
နင်းမူးနတ်၊ဟွေး - ပြောင်းမွေးတန်ဖီ၊
စိုးရီး အတိတ် - ခွန်လိစ္ဆဝီး
ပြောင်းကျိုက်မွေး - လွှိုက်နေး ပျားအုံညီ၊ ။
- ၃။ ဘုရားအလောင်း၊ - အကျောင်းသေထီး
စဉ်၊ခွဉ်းယံမွေး - မူးဟွေးတန်ဖီ၊
ထင်းဟောင်အတိတ် - ခွန်လိစ္ဆဝီး
နင်းတန်ဒင်း - စန်ငင်း ပျားအုံညီ၊ ။

ဗာဟိယဇာတ်ထွဲယိုသွ။

အငို၊တွမ်းအငို၊ - လို၊တွမ်းလို၊

- ၁။ လို၊ယောင်တကဲ့င် - ငေါင်းထီအံ့စိုး ၊
တူးတေခြံငွီး - အထီခွဲ ။
- ၂။ ဆူးသားမောက်ကြင် - အကိုနွီး ၊
တကဲ့င်လောင်းလွီး - သ၊ကိုဗွာ ။
- ၃။ ရွှေနားပိတ်ဖြင်း - ပအိုဝ်းထူး ၊
ကောင်းဆူးနှင်းဆီ - မန်းမူးကျိုက် ။

၁၀၉။ ကုဏ္ဍကပူဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်)ဝတ္ထု

နီဗွေးဘုရား အင်းအုံသတင်းသွံ၊ သာဝတ္ထိခမ်း၊ ကျောင်း၊
ဇေးတဝွန်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွို၊တွမ်း“မဟာဒုဂ္ဂတ”တင် ဟော်၊ဗား
“ကုဏ္ဍကပူဇာတ်”ယိုသွ။

ဒေါ၊နယ်ကအလဲင်း-ခြိုင်းနယ်ကအဆွာ-

အတွင်းနပ်၊ခါ သာဝတ္ထိခမ်းကို မူးမူးခိုခို လူးမွေးစွဉ်းထား၊
ယလဲင်းလဲင်းနပ်၊ ပါ၊တဖြာ၊ဒျား လူးတန်မွေးထား ဘုရားအွဉ်ငါ
ဆချာသံဃားပေါင်လို၊ ယလဲင်းလဲင်းနပ်၊ နီဖြာ၊သွံဖြာ၊ လူးညီ၊
လိုဝင်၊ ယလဲင်းလဲင်းနပ်၊ မားနေးအစွို၊ လူးညီ၊လိုဝင်၊ ယ
လဲင်းလဲင်းတဲ့ ကအုံတပူ၊အလီးနပ်၊သားဖုံးနပ်၊ လူးညီ၊လိုဝင်၊

(၆၁) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမုဲင်(၁၀)

ယလဲင်းလဲင်းတဲ့ တဝေင်လုမ်း လူးညီ၊လို့ဝင်၊ တွိုးနပ်၊ခါ
လွဉ်စုလို့ဝင်၊ တဖူးတလီးချင်း၊ ထွာစွဉ်းလူးညီ၊လို့ဝင်၊ တဖူး
တလီးချင်း။

ဗွေဘုရာ၊အွဉ်ငါ ဆချာသံဃာ၊ အာမွေးငါ၊ ကျွဲလွဉ်သွ။

“ဗွေဘုရာ၊တွမ်း သံဃာ၊ကျွဲလွဉ်သွ။ အီလွဉ်သွမ်း(ယာဂု)
ဟဲ့င်း၊ အီလွဉ်ထာ၊အံးထာ၊အွ”ဟဲ့င်း ကအွဉ်သားနပ်၊ ဆေား
တမာနဲ့င်းနပ်၊သွ။

အချိန်းနပ်၊နပ်၊ အံးစင်းကျိ၊နမ်းတင် ခြာမွေးမဲ့င်းထာ၊
“မဟာဒုဂ္ဂတ”ပါ၊တဖြာ၊နပ်၊ အင်းတဖူးနပ်၊ကိုယူး-

“ခွေအီးလူးနဲ့င်းဝင်၊ သွမ်း(ယာဂု)တဲ့ တတ်နွောင်းတင်း၊
သွမ်း(ယာဂု)အဲဉ်ထင်း၊ ဟန်းရောင်၊နပ်၊ ထိုင်းစင်းထူးဟူနေ၊ဖွန်း
မာ၊စင်းထီ၊ လွမ်တွမ်းသေင်းလား၊ ဖို့၊ဒင်းဖါးဆာလောင်း၊ “တခိုး
ဟူနေ၊ဖို့၊ယိုနပ်၊ ခွေအီးလူးက ဗွေဘုရာ၊မ”ချ၊သ၊နဲ့င်းထွ။ခါ
နဲစ်ငါလွေ၊ဘုရာ၊ထျ၊ ဝွေ၊အုံဟမ်းဗော့၊ခြ၊စွဉ်း ဗွေဘုရာ၊ ပါ၊
ကဆေားသားငေါင်း သဲစ်ကရီး- “အီလွဉ်ထာ၊အံးထာ၊အွ၊ လူး
ဘုရာ၊ လ၊လဲဉ်း”ငေါင်းတငါနပ်၊ သဲစ်သင်းတဲ့ ဝွေ၊နပ်၊ လူး
ဒင်းရီးစွဉ်း ဘုရာ၊သပိတ်ဒို့၊လောင်း၊ ဝွေ၊ဆွတ်၊ချာပသား အုံ
တနွောင်းနပ်၊ကို ရိုးရိုးသေးသေး ဝဲင်းဗွေဘုရာ။

ဝွေ၊အခန်းဒုက္ခချွမ် ဗွေဘုရာ၊စွတ်စွတ်ပင်းထို ချီးမျောက်

ဝွေ၊ လိုလင်တခိုးဖုံးနပ်၊ ဘုရားထူးသွံ၊တမ်း၊ သဗ္ဗညုဗွေစမ်း
ဘုရား ထူးဒျားဝွေတခိုး ဟူနေ့ဖို့နောင်၊ သွံ၊နယ်စွဉ်းဝွေ၊
ဝွေသ၊ရေးဖေးဒျားထား၊ ဒေါ၊လိန်၊တဒါးတဒီးတမ်းဒွမ်။

တို့နပ်၊ခါ လို၊အာအများရိုး-

“သဗ္ဗညုဗွေစမ်းဘုရားနောင်၊ ပသို့တမ်း မဟာဒုဂ္ဂတ
တခိုးဟူနေ့ဖို့၊ သွံ၊ရအိုးငါး၊ နှင်းစွဉ်းဒျား သွံ၊ဗားလူတခိုးနပ်၊
ဟွေး”ခွေဒေါ၊နာ၊ဒေါ၊ သင်းစွဉ်း၊ ညုတ်၊ညုတ်၊ညက်၊ညက်၊
တလင်းချင်၊ သတင်၊စွမ်းလီတိုးတား တဝင်၊လုမ်းစွဉ်းနပ်၊သွ။

နီဗွေဘုရားတွမ်း ရဟန်းသံဃာနောင်၊ ကျွဲလွေဒျား
“ဘတ္တဂ္ဂသာလာ-တရွပ်သွံ၊သော့သွမ်း”ကို၊ မူးခိုပရိသတ်
ခွန်တန် အမူအမတ် သဌေးဖုံးနပ်၊ လွေ့ဝိုင်းနီဗွေဘုရား၊
ဝိုင်းဗွေဘုရားထွ။ လွေ့ထေ့မဟာဒုဂ္ဂတ ကွီဖကုသိုလ်း။

“တခိုးဒါးယကား မဟာဒုဂ္ဂတဟွေး-

ထူးရွပ်ယိုတစွဲဟိုင်း၊ ထူးရွပ်ယိုတကွဲဟိုင်း၊ နားကုသိုလ်း
အပွန်းအတားနပ်၊ ဖန်းဝွေဖေးနီဟိုင်း” ရိုးလွှဲနင်းနပ်၊ဖုံးတင်
မဟာဒုဂ္ဂတနောင်၊ တလူးဖိုဖိုတမ်းထား၊ တမားဖိုဖိုဗားတမ်း
ကုသိုလ်းတင် “မဉ်းဖန်းဝွေဖေးဝင်၊နပ်၊ မွဲကုသိုလ်းလို့ထို၊
ဟောင်း” ယူးနင်းနပ်၊တင်-

“ယွယွကနော ဖန်းဖေးကုသိုလ်းခရားနပ်၊ ခွေသေနား

(၆၃) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

တင်း၊ လောင်းစံ၊ကဗွေဘုရား”တောင်ပြန်းခါ၊ အများနဲ့င်းနပ်၊
ထွူတင် လွေ၊လောင်းဒေါ၊နယ်ဗွေဘုရား၊ ဗွေဘုရားရိုး-

“တကားမဟာဒုဂ္ဂတ-

ရွပ်နပ်၊ ကမ်းဒျားနားသ၊ ထူးတွဲလ၊ ထူးတင်းတွဲလ၊
ထူးတွဲနပ်၊ ထူးတင်းတွဲနပ်၊ ကုသိုလ်းနပ်၊ ဖန်းဖေးဝင်၊ ကားက
အင်းနောင်၊ဟိုင်း”သဲစ်ကဟွန် ဗွေဘုရားစောင်း ငေါင်းနဲ့င်းနပ်၊
တင် ဝွေ၊သင်၊အုံတပန်းယင်း ဝွေ၊ခင်းလမ်းကို-

“ခွေသွဉ်းကလူးဟး တခိုးဟူနေးဖို့၊ ကုသိုလ်းအပွန်း
အတားယိုနပ်၊ ထူးတွာတွာ လ၊တွာတွာသွေ့နော ဗွေသီးဩ”

“ သာဓု - သာဓု - သာဓု ”

သ၊ရောင်းသ၊ရေ၊ ဝင်၊သားဓုထွူတင် တစွဲ၊ တကွံ၊
တရေင်၊ တသောင်း၊ တသိန်း-စတင်နဲ့င်းနပ်၊ လိုးခြောလို့၊
ခြောအလို့က်၊ လိုးခြေလို့၊ခြေအလို့က်၊ ထို့က်ရားထို့က်ရား၊
ခွေဝင်းနားဝင်း၊ တဆင်းတန်ဒျား မဟားဒုဂ္ဂတဆင်၊ ထွာစွဉ်း
ရွပ်ပွမ်း။

နီဗွေဘုရား ဟော်၊ဖေးအများ အနုမေးဒနား တရား
ထွူတင် ကျွေ၊သင်၊ကျောင်း၊ တွိုးကျောင်းဟွေးခင်း၊ ထွေးစံး
အတွိုင်၊ ဖေးရဟန်းသီး ဩဝါဒအဆွံ၊အမ၊ ကျွေ၊နွီ၊ဂန္ဓကုဋ်
ကျောင်းပေးကိုနပ်၊သွ။

မဟာဒုဂ္ဂတနဝ်၊ လို၊မွဆင်၊ရယ်၊ ချမ်ဖိုလယ်းကျိ၊ရှဉ်မူ၊
ရှဉ်ပယ်၊လျှမ်၊တင် ကထင်းလ၊ ပျမ်းပမ်းနဲင်းယိုနဝ်၊ အီးမာ၊ဗား
နဲင်းမဲ့င်၊ ယူးထာ၊တပေါက်တဝ်း၊ လောင်းစွဉ်းခွန်တန်၊ အပ်လို၊
စွဉ်းခွန်တန်၊ ထွဉ်းခွန်တန် ဝွေးဖန်းဖေးဝွေ့နဝ်၊သွ။

ခွန်တဲ့ခွန်ဟောဝ် ခွန်သူးတေားကောင်၊ ခွန်စောင်၊တရာ၊
သားတင် ဖြားဆားတန်ပေး ယျမ်းအံးရီးသေး ပငါပရာ၊
ကွပ်နဝ်၊မ၊ ခွန်နဝ်၊အုံပွေးထွား၊ ထွဉ်းအမူ၊အမတ်ဖုံးတွက်တင်
မွူးခွယ်တန်ပသားမ၊တွက်ထွ။ တွက်ထွ။နောင်၊ အဝ်းစွဉ်း
“ကွတ်၊ကုဋ္ဌေ”-တဲ့။

ကွပ်နဝ်၊မ၊ ခွန်ဟဲ့၊လွဉ် မဟာဒုဂ္ဂတထွ။တင်-

“မဟာဒုဂ္ဂတဟွေး-

အလူးခံးပုဂ္ဂိုလ်းတဲ့ ထွာစွဉ်းအမျတ်သွတ်၊ ဗွေးဘုရာ၊၊
နားတဲ့ လူးတွမ်းစေးတနား စင်စင်ဖြိုးဖြိုး၊ နားတခိုးနောင်၊တဲ့
နေးတွမ်းထာ၊တရာ၊ရာ၊ နားလ၊ခါ၊ဒျား၊ အကျောင်၊ယိုသွံစိုး
ပွိုးယိုသွံမျိုး ဗွေညီးဟောဝ်ငါးနဝ်၊မ၊ နားလ၊စွဉ်းဆု၊ ကုသိုလ်း
ဝင်း ပဉ်ကွတ်၊ကုဋ္ဌေယို။

ကားယိုမာ၊ငါ နားနဝ်၊လို၊မွ လို၊ဒုက္ခမွေးတဝ်းဒွမ်၊ ထွာ
လဲဉ်းသွ။ လို၊ရှဉ်ခံးအာ ထွာလဲဉ်းသွ။“မဟာသေဌိ-သဋ္ဌေတန်
တဖြာ” အများတွမ်းခွန် ဒင်းဖေးသဋ္ဌေအရား ပူးစေးစွဉ်းဒျား

(၆၅) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

နင်းနပ်၊သွ။

ရဟန်း၊သီးဖုံး အုံပြုံးဒေါ၊လွနင်းယို-

“ဗွေးသီးဖုံးဟွေး-

သဗ္ဗညုနီဗွေးဘုရားနောင်၊ မဟာဒုဂ္ဂတကလူး ထူးတခိုး
ဟူနေးဖို့၊နပ်၊ ဟွန်ပသို့၊တောင်း၊ ဗွေးစဝ်းသွံ၊ဒျား နင်းစွဉ်း
ကသွံ၊ဗား လူးသီးတခိုး၊ မဟာဒုဂ္ဂတတဲ့ စင်ဖြိုးစေးတနားလူး၊
ခိုခိုမူးမူး လူးရမ်းကုသိုလ်းဝင်းနောင်၊ လ၊စွဉ်းကွတ်၊ကုဋေး၊
ခွန်ဖေးအပ်လို့ချာ မဟာဒုဂ္ဂတ။

မဟာဒုဂ္ဂတနပ်၊ ခွန်ဒင်းဖေးသဋ္ဌေးအရား၊ ထွာလဲဉ်းဒျား
သဋ္ဌေး၊ ချမ်းသားလွေ့စွဉ်း တလဲင်းချင်၊”အဝ်းဒေါ၊ငေါင်း နင်း
နပ်၊တွင်၊ နီဗွေးဘုရား၊ကျွ၊လွဉ်၊ နီဗွေးဘုရားရီ-

“ရဟန်း၊သီးဖုံးဟွေး-

သီအုံပြုံးလို့ဝင်၊ ဒေါ၊လင်၊ငေါင်း အမျိုးမဲ့င်၊ဖုံးဟောင်း”

“မဟာဒုဂ္ဂတနပ်၊ လူးနီဗွေးဘုရားတခိုး ဟူနေးဖို့၊ ပသို့၊
တဝ်း နီဗွေးဘုရားသွံ၊၊ ကွပ်နီဗွေးဘုရားနပ်၊မ၊ မဟာဒုဂ္ဂတ
လ၊ပွမ်းလ၊ပမ်း ရွဉ်ခံ၊ပစွေ၊ ထွာဗားစွဉ်း သဋ္ဌေးတလဲင်းချင်၊
နီသွဉ်းသီး ဒေါ၊လင်၊ဒျား မဟာဒုဂ္ဂတ ထွာဗားသဋ္ဌေးခရားနပ်၊
ဗွေးဩ”

နီဗွေးဘုရားရီ၊-

“ရဟန်းသီးဖုံးဟေး-

မဟာဒုဂ္ဂတ တခိုးဟူနေ့၊ ဖိုးနပ်၊ ခွေပသို့၊ တင်း ခွေသွံ၊
ဘဝယိုလွမ်း၊ မွေးတင်း၊ အိုးစိုးရိုးခါ ခွေကအင်းထွာ လူ့ရုက္ခစိုး
တွင်းနပ်၊ တွဲ သွံ၊ ဆောင်းဖိုလဲဦးနေနေ”

မဉ်သေငေါင်းထန်း ရဟန်းသီးလောင်းတောင်ပြန်းတင်
နီဗွေးဘုရာ၊ ဟော်၊ ကျာနယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတွိုင်၊ သွ။

ကုဏ္ဍကပူဝဇာတ် (အတိတ်)ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဗားရာဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ်အင်းထွာခွန်အတွင်း
ဘုရာလောင်းနပ်၊ ထွာလူ့ရုက္ခစိုး အင်းပွေးထားစောင်းဖြောင်မွှေး
နပ်၊ သွ။

အတွင်းနပ်ခါ လိုးကအုံခုံကိုဖုံးနပ်၊ အင်းကိုကွယ်လူ့ဖုံး၊
တိုးတလဲင်း“ပွယ်တင်းလူ” ကထင်းတိုးနပ်၊ ခွေလူနာလူ၊ ခွေ
ခြင်းနာခြင်း၊ ခွေသောင်းနာသောင်း၊ ပူးဇေးဝိုင်းထင်း လောင်း
တင်းလွအလူ၊ ပငါပရာ။

တိုးပါလိုးခြော တဖြာနပ်၊ ခြင်းတန်တန်၊ သောင်းတန်
တန်တွဲ ကိုးကွယ်နွောင်းတင်း နှင်းဝင်တင် ဝွေလွေဖျိုးကြင်း
ခန်း ထာစောင်းဖြောင်မွှေးတမွှေး၊ တိုးဝင်လင်နပ်၊ ဝင်လောင်း
တင်း ပူးဇေးတွမ်း ကောင်းဟွမ်နံးသား၊ အံးခရား အွေခရား
အအိုးအဟောင်း အမျိုးမျိုးနပ်၊ သွ။

(၆၇) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်,ရျာ,ငတ်,ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

တို့ဦးဝွေ့နပ်, လို,ခြောလို,မွ လို,ဒုက္ခတင် ကောင်းဟွမ်
နံးသားတွဲနပ်, အံးခရား အွေ့ခရား အအိုအဟပ်တွဲနပ်, တဖြေ,
နွောင်,တမ်း နိုင်းဝင်,တင် ဝွေ့အီလွေ့,ကျို, တခိုးဟူနေး,ဖို့,တွမ်း
ထိတတကောက်,လွမ်း။

တို့ဦးလွေ့, ထာ,စောင်းဖြောင်,မျိုးထျှ, ဝွေ့အုံထိုင်း အီး
လောင်,တင်းလူ, ဝွေ့ထွား ဝွေ့တခိုးဟူနေး,ဖို့,နပ်, ကြိုးကအို,
တမွမ်,သစ်တန်, တရ,အိုတမ်း တစိ,စိ,နပ်,မ, ဝွေ့သ,ကိုယူး-

“လူ,သီးအမျိုးနပ်, ဝင်,အံးဒျား လူ,သီးထာ,အံးဒျား, ခွေ
တခိုးဟူနေး,ဖို့,ယို ပသို,ခရားတန်, လူ,အမျိုးအံး တမွေးတမ်း,
တခိုးဟူနေး,ဖို့,ယိုနပ်, လူ,အီကဲထမဲ့င်, ခွေတတင်းတယ်,ဒွမ်
လူ, ခွေအံးဒျား ခွေတခိုးဟူနေး,ဖို့,ယို ခွေဟို,ကျို,ထင်း”ယူး
နိုင်းနပ်,ထွေ,ခါ ခွဲးချာသင်,ထို, လူ,ရက္ခစို,နပ်, အဝံးထာ,စောင်း
ဖြောင်,ပင်ခါး ဟဲ့,ခြောင်လွဉ်,စွဉ်းဒျားဝွေ့,-

“ဟို,ပါ,နပ်,-

နာ,မသင်,ချာထို,တို,နပ်, နာ,မီးမဉ်ခြွေထာ,နပ်, နာ,တခိုး
ဟူနေး,ဖို့,နောင်, လောင်,တင်းခွေဟဲ့င်း, နာ,နပ်,လို,ခြောဟ
လောင်,တင်းနွောင်, တခိုးဟူနေး,တွဲ ခွေအံးတေ့,တေ့,ဗားနပ်,
သနယ်, ပေါးခွေတအံးတမ်း နာ,တခိုးဟူနေး,နပ်, ခွေအီးအံးကဲ
ဒွမ်ထမဲ့င်,ယို, အီလွဉ်ချာ နာ,တခိုးဟူနေး,နပ်, အွဉ်းမထို,မျှန်း

ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရာ၊ငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၆၈)

ခွေ ဒဲဉ်တတား”အကျောင်၊ ဘုရားလောင်၊ရကွစို၊ ရွှစ်ရို၊တွမ်း
ပါဠိဂါးထားနဲင်းယို-

၁၀၉။ ယထဇန္ဓာ ပုရိသော ဟောတိ၊

တထဇန္ဓာ တဿ ဒေဝတာ။

အာဟရေတံ ကုဏ္ဍပူဝံ၊ မာ မေ ဘာဂံ ဝိနသယ။

“ဟွိုးပါ၊ခိုနပ်-

ပါ၊ကကို၊ကွယ်ဒါးလူ၊နပ်၊ အအံးနဲင်းမဲ့င်၊တွဲယင်း၊ ဝွေ၊
ကကို၊ကွယ်ဒါး လူ၊နပ်၊တွဲ အအံးလွဉ်၊ နဲင်းလို၊နပ်၊နေနေ၊
ကွပ်နပ်၊မ၊ အီလွဉ်ချာ နားတခိုးဟူနေ၊နပ်၊ နားလောင်၊တေ့၊
သွေ့ ခွေယို၊ အွဉ်းမထို၊မွန်းခွေ ဒဲဉ်တတားဟဲ့င်း”

ပါ၊ခြောနပ်၊တွဲ ခွယ်ချာ၊ ထွားစဲင်းဘုရားလောင်၊ထွူတင်
သ၊ရောင်းသ၊ရေ၊ ပူးဇေးလောင်၊တင်းယင်း ဝွေ၊တခိုးဟူနေ၊
ဖို၊၊ ဘုရားလောင်၊ ပသို၊တင်း၊ ပါ၊ခြောကထွားနပ်၊ ရအိဉ်းငါး
နဲင်းစွဉ်းဒျား အံးဟးလူ၊သီး တခိုးနပ်၊သွူ။

အံးတခိုးဟူနေ၊ဖို၊ထွူ ဘုရားလောင်၊ရီ-

“ပါ၊နပ်၊ နားရေ၊ရွယ်းထမဲ့င်၊ နားကို၊ကွယ်းခွေ၊ နား
လောင်၊တင်းခွေဟောင်း”

“ခွန်လူ၊ဗွေးဩ-

ခွေသွဉ်းယို ကေန်၊ခြောမွ ဒုက္ခငါးတင် အားကျို၊ခွန်လူ၊

(၆၉) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

မွူးရောင်၊တရု၊မဲ့ ဖေးကချမ်းသာ၊ ရေးရွယ်းနိုင်းနောင်၊တွေ့၊
ကို၊ကွယ်းဟး၊ လောင်၊တင်းဟး နီဗွေးနိုင်းယိုသွ။ဩ”

“အို၊မွေးသွ။-

ယိုပါ၊နပ်၊ ကားယိုမာ၊ငါနပ်၊ နာ၊နန်းမွန်းဒွမ်ထမဲ့င်၊မဲ့င်၊
နာ၊ကို၊ကွယ်းခွ နာ၊လောင်၊တင်းခွတင် ခွတဲ့ သေချာဒျား
နာ၊ကေ၊ဇူ၊ ထာ၊စောင်းမွူးထျ၊ တရပ်တစပ်ယိုနပ်၊ ခံ၊ဖွိုင်းအင်း
ခြပ်၊ ခံ၊ဖွိုင်းနား အင်းခွေါင်းနေးစွဉ်းလို့ဝင်း။

ယို-နာ၊အင်းယိုသင်၊နပ်၊ သင်၊လောင်းထွ။စွဉ်း ခွန်နော၊
ခံ၊ဖွိုင်းဖုံးယိုနပ်၊ ထွဉ်းခွန် လွဉ်တောတွမ်းလော၊ သင်၊အွဉ်းခြပ်
ဟော်ငါသူ၊နော၊ နာ၊ကမော့၊ ခံ၊ဖွိုင်းဖုံးယို အခရားနပ်၊ ခွန်
အီးရီနာ၊ တွိုးနပ်၊ခါ နာ၊ဒေါ၊နယ်လို့လို့ချာ နာ၊ကကို၊ကွယ်း
ခွ နာ၊ကလောင်၊တင်းခွ၊ ခွကဒေါ၊နယ်နာ၊ ခံ၊ဖွိုင်းယိုဖုံးနပ်၊
နော၊ ခွန်သူ၊နပ်၊ ခွန်ဟောင်ခွန်မျတ်၊ ခံ၊ဖွိုင်းဖုံးယိုနပ်၊ အအီး
အပ်လို့ဒျားနာ၊၊ မဲ့၊ခွန်အီးဒင်းနာ၊ သဌေးအရား၊ နာ၊ထွာဟးသွ။
သဌေးတန်၊ ထာ၊မွဖြန်လွစ်ထို၊သွ။ကွေးနော”

ဘုရားလောင်၊လူ၊ရကွစို၊ ရိုးနိုင်းနပ်၊ထွ။တင် အွဉ်းထို၊
မားဗိတ်ခန်းဒျားအနမ်း၊ ပါ၊ခြောနပ်၊တဲ့ ဘုရားလောင်၊ ကဒေါ၊
အတွိုင်း၊ မာ၊လွဉ်၊၊ ခွန်တဲ့ ဖေးမွေးစွဉ်း သဌေးအရား၊ ပါ၊ခြော
နပ်၊တဲ့ ကွပ်ကို၊ကွယ်းလောင်၊တင်း ဘုရားလောင်၊လူ၊ရကွစို၊

နဝ်၊တော့၊ ထွာစော့၊စွဉ်း သဌေတဖြာ၊ ခြေမ္ဗိ၊မာ၊ ချမ်၊သား
မ္ဗိ၊မာ၊မွေးစွဉ်းထား၊ ကံးတရာ၊အလ္လိက် ထွိုက်ရာ၊ဘွံးခြာ၊ သီငါ
လွေ၊ခန်းဒျားနဝ်၊သွ။

“ရဟန်း၊သီးဖုံးဟွေး-

မဟာဒုဂ္ဂတနဝ်၊ ကွပ်လူးခွေတဲင် ခြေထာ၊ဘဝယိုလွမ်၊
မွေးတဝ်း၊ စိုးရီးခါတွဲ ကွပ်လောင်၊တင်းခွေတော့၊ ခြေစော့၊ဖို
လဲဉ်းထာ၊အကျောင်၊ မဟာဒုဂ္ဂတပါ၊ဒုက္ခနဝ်၊ မော့နဝ်၊ခါ ထွာဖို
လဲဉ်း ပါ၊လို၊ခြော၊ ဘုရာ၊ခွေယိုနဝ်၊ မော့နဝ်၊ခါ ထွာဖို လူးပေါ
ထာ၊စေင်းဖြောင်၊မျူးအကျောင်၊” ပေါင်၊ချာဇာတ်နင်းနဝ်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် ကုဏ္ဍကပူဝဇာတ်ယိုတဲင်

ကလ၊အိသတိ၊၊ ကလ၊အိပညာ၊၊ ကလ၊ဒါ၊

ထာ၊သေတရာ၊ဖုံးနဝ်၊ -

၁။ စေးတနား သဒ္ဓါးတရာ၊ ကအဝ်းသားနဝ်၊ လူးထာ၊ကုင်း၊

လူးထာ၊ရဲင်း -

၂။ တဒြို၊လူးနောင်၊ အငို၊တတန်တဝ်းတွဲ စေးတနားသဒ္ဓါး

မဉ်းသန်နဝ်၊ အကျို၊တန်ဒျား -

၃။ ခါးလားဘုရာ၊ ကပွင်၊နဝ်၊ အွဉ်လို၊ဝင်၊ပူးဇေးလူးသားအာ -

၄။ ဖန်းဇေးဝင်၊ကုသိုလ်းနဝ်၊ ကုသိုလ်းတလို၊ထို၊တဝ်း၊ ဝင်၊လ၊

ပိုးငါငါ၊ ကုသိုလ်းအဝ်းထွာထင်းထင်း -

(၇၁) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်,ရျာ,ငုတ်,ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

၅။ တမြို့တဲ့ လ,တရားရား၊ အလူးခံးသားနောင်- ဘုရား
ရဟန္တာ၊ ကောလူးသားတဲ့ စေးတနားမဉ်းသန်မွေးနပ်၊
အကျိုးဖေးထွါဒါး ဘဝယိုခါ- စတင်နိုင်းနပ်,သွ။

ကုဏ္ဍကပူဝဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ သာဝတ္ထိသား - ဖြားဆား ခိုမှုး
လောင်,လူးသွမ်,ဟေး - ဗွေနေးတဖူ,
ဟူနေး,ဖို့,နော - လို,ခြောကလူး
ဘုရားဗွေး - သွံ,ဖေး ချမ်,သားထွ။ ။
- ၂။ မော့လဲင်းခါသူ, - တင်းလူးအာငါး
လို,ခြွေမားဒါး - ရသား ယံထား,
ဟူနေး,ဖို့,နော - လို,ခြောအတား
လူးနိုင်းဟေး - ချမ်,သား မော့,ခံ,အာ ။
- ၃။ ထားလူးကရိုး - အကျိုးတန်ငါး
ဒဉ်ဗွာလောင်,ကပ် - ဗွေးမျတ်ဘုရား,
ကောလူးတန်,သား - တဲးဝါး စေးတနား
ကျိုးဖေးဒါး - ချမ်,သား စိုးယိုခါ ။

ကုဏ္ဍကပူဝဇာတ်ထွါယိုသွ။

ကုသိုလ်းသွံမျို - အကျိုသွံစား

- ၁။ ဒါးန အကျိုနုတ်၊ ချမ်၊သား ခြွေခြား
- ၂။ သီးလ အကျိုနုတ်၊ ချမ်၊သား သက်ဆွာ၊
- ၃။ ဘာဝနား အကျိုနုတ်၊ ချမ်၊သား ဒုက္ခလို၊
- ၄။ ဒါးနနုတ်၊ ထွာသံသရား စရိပ်လိုမ်း
- ၅။ သီးလနုတ်၊ ထွာသံသရား ခြိုင်းသန်း၊ရေ၊ဟောဝ်
- ၆။ ဘားဝနားနုတ်၊ ထွာသံသရား တဖူးသွတ်၊တို့၊နိဗ္ဗာန်း။

၁၁၀။ သဗ္ဗသံဟာရကပဉ္စာဇာတ်

(ပစ္စုပ္ပန် တွမ်း အတိတ်)ဝတ္ထု

ပါ၊မူးတဖြာနုတ်၊ လူးထီ၊ အငွဉ်းဟွဲနုတ်၊ အွဉ်းဒင်းခွမ်းလာ၊
လောင်း၊ ပါ၊မူးခ၊တဖြာနုတ်၊ ထူးစက်၊အီလွင်းထို၊ အမွေးယိုင်
လွဉ်၊ ထိုင်းထွေးနုတ်၊ ကွီချာ၊ ပါ၊မူးကအီလွင်းသားနုတ်၊ ရိုးဒျား
ငွေ၊ထား၊ အမွေးမူးတဲ့ ရိုးဒျားထူးငွေ၊ထား၊ ထောင်လိုဝင်၊
ဘုရားလောင်း၊“မဟေားသမီး”ဟဲ့လွဉ်-

ရီရီးခန်း ပါ၊မူးကအီလွင်းသားနုတ်၊-

“နားငွဉ်းဟွဲယိုနုတ်၊ စဲးတွမ်းထမဲ့င်ထီ”

“စဲးတွမ်း ‘သဗ္ဗသံဟာရက-နံးသားကားကအောင်း’ထီ
မွေးအော်”

(၇၃) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

နဝ်၊ထွဲတော့၊ ရီတော့အမွေးမူး-

“နာ၊ငွဉ်းဟွဲယိုနဝ်၊ စဲးတွမ်းထမဲ့င်၊ထီ”

“စဲးတွမ်း ပချားထီအော်”

ပါ၊မူးဝင်၊နီငေါင်းနဝ်၊ ထွဉ်းလို့အမျာ၊ တောင်၊တောင်၊ခါ၊
ထွဲတင် ဘုရားလောင်၊ ထူးငွဉ်းဟွဲနောင်၊ အွဉ်းစဲးသွေးထီ
ကောက်၊ ညတဆင်းတွေ့၊ ထွဉ်းလို့နေ့၊ဖူဟောင်ဟောင် က
နွမ်းကျင်၊ ထားလို့နဝ်၊ နွမ်းစံးငွဉ်းဟွဲထီလို့၊ ပါ၊ကနွမ်းသား
နဝ်၊ရို၊-

၁၁၀။ သဗ္ဗသံဟာရကော နတ္ထိ၊ သုဒ္ဓကင်္ဂံ ပဝါယတိ။

အလိကံ ဘာသတိ ယံ ဂုတ္တိ၊ သစ္စမာဟ မဟလ္လိကာ။

“ဩဗွေ မဟောသခါး-

တနွမ်းတင်း နံးသားလို့၊ နွမ်းဒျား ပချားလို့၊ ပါ၊မူးပေး
နဝ်၊ အဒွေးလဲဉ်ထာ၊ ပါ၊မူးတန်တဖြာ၊နဝ်၊ အဒွေးငေါင်းမဲဉ်း-
ဗွေးအော်”

“ပါ၊မူးပေးနဝ်၊ နာ၊ဟွဲနီနေ၊ နွမ်းတင်းနံးသား၊ နွမ်း
ဒျားပချားတဲ့၊ နာ၊ထူးတခွန်၊ဝင်၊ထာ၊ မွေးနေ့”

“မွေး ဗွေးအော်”

“တို့ဆွဲင်၊ တခွန်၊မွန်းဒွါမ်ထာ၊နော”

“တခွန်၊မွန်းတင်းဒွါမ်အော်”

ပါ၊မူးပေးနုတ်၊ ပါ၊တုပ်၊ဆာထွမ၊ ပါ၊အွဉ်းစွ၊ချာနုတ်၊သွ။
ဘုရာ၊လောင်၊မဟေးသခါး ဆွံ၊ဖျတ်တရာ၊ယံငါး၊ အံး
ဖြား ဖြားဆား၊ ဟွန်တိုးစွဉ်း“ဝိဒေဟရာဇ်”ခွန်တန်နားနုတ်၊သွ။

သဗ္ဗသံဟာရကပညာဇာတ်ထွယိုသွ။

(၁၁။ ပရောသတဝဂ်၊ ဇာတ်ဝတ္ထုအပွတ်(၁၀)လို့ယိုသွ။)

တောင်၊ခါ။ “သုဒ္ဓကင်္ဂ-ရှစ်ရှားပွင့်”၊ “ရှစ်ရှား”နောင်၊
ပအိုဝ်းဝေါဟာရ အဲဉ်ထောင်းတင် ပြန်းတောဟး ပအိုဝ်းထွံ၊-
ပအိုဝ်းသွံ၊“ပဆျားထီ”နောင်၊သွ။ (တလားရား-ဇီးဖြူသီး)

၁၂။ ဟံစိဝဂ်

၁၁။ ဂဒြာပညာဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်၊ တွမ်း အတိတ်)ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဝိဒေဟရာဇ်ခမ်းနုတ်၊ “ဝေဒေဟ”အင်းထွာခွန်၊
ဘုရာ၊လောင်၊နုတ်၊ ထွာ“မဟေးသခါး ဒါးပညား”နုတ်၊သွ။

ခွန်ဝိဒေဟရာဇ်နုတ်၊ မဉ်ဟဲ့မွေး-မဉ်လးမွေးငါး မဟေး
သခါး၊ ကွေးတွေ့၊ “သေနက၊ ပက္ကဿ၊ ကာမိန္ဒ၊ ဒေဝိန္ဒ”
ပညားရဲင်းဟန် အမတ်တန်လစ်၊ဖြာ၊ဖုံးနုတ်၊ရီ၊-

“ယုယုက၊ စံ၊အာအာက၊ ပျဿနား ဒါးမွေးဟောင်း
ဒါးမွေးတင်းဟောင်း၊ ပညားအင်းမွေးဟောင်း ပညားအင်းမွေး
တင်းဟောင်း ဖေးကသေ” လောင်းနိုင်းနုတ်၊တင် ထေပျဿနား

(၇၅) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့(၁၀)

အမျိုးမျိုး၊ ယိုတလဲင်းတဲ့ထေဖျင်၊ ထေနှင်းမဲ့၊နဲးတင် ထွဉ်းခွန်
ဝိဒေဟရာဇ်ထအမိန်း-

“ဒုံကွဉ်းသားနောင်၊ အီလွဉ်ဖေးဟးခွေ သေအားဇာနီး
တဟးတွမ်း သဌေတန်တဖြာ” ခွန်လိုတဖြာ၊ လွဉ်ဖေးလိတ်
(ခွန်အမိန်း)နှင်းနောင်၊ မဟေားသမီး ကထင်းသေတင် “သေ
အားဇာနီးကရိုနဝ်၊ ရေးရွယ်းခွေ၊ သဌေတန်ကရိုနဝ်၊ ရေး
ရွယ်းနီဖါ၊ “ခွေတွမ်းနီဖါ ဖေးကလွဉ်ထေဟးခွန်”အရေးနှင်းနဝ်၊
ဒျား၊ မဟေားသမီး သေထွဉ်းနဝ်၊သွ။

အဖါနဝ်၊ တွိုးရီးလွေ့ခွန်ထျ၊ အပိုတွမ်း အသွဖုံးနောင်၊
ဖျော်ဆိုင်၊ သဲစ်မဟေားသမီး ကဖျော်တဲ့ ခွန်နဝ်၊သ၊ရောင်း
သ၊ရေ၊ မဲ့ငါဗန် ပယျမ်းတန်။

ကွဲးတွေ့-

မဟေားသမီးသီးဖါနောင်၊ အပိုကသွဉ်ခါ၊ ကထွဉ်းမာ၊
အတွိုင်၊ သဲစ်ကထီး အပိုဖျော်တင် နဲစ်လေားအုံထွိုင်ထွေ့၊
ဒေါ့နှင်းယို-

“ပိုခို လွဉ်အုံဖါခင်းလမ်းကိုယိုဟဲ့င်း” အဖါဖိုင်းထို၊ အပို
မဟေားသမီးအုံသော့၊ အမတ်တန် လစ်ဖြာဖုံးနဝ်၊ တဗ၊စွဉ်း
အစု၊ ငရောင်စွဉ်းဒျား မဟေားသမီး၊ လောင်းခါးကရစ်၊ပါစွဉ်း
ခွန်နှင်းယို-

“ခွန်တန်ဗွေ-

ဝင်းရိုးမဟောသခါး ဒါးပညားတင် နီဗွေကမည်ဟဲ့ငါးနပ်၊
ထွားမွိုင်း၊ ထွာလို၊ မွိုက်တကားမဲ့၊ ပညားဆွေတကားမဲ့၊
ဖါမယုတ်လဲဦးပို၊ တွိုးယိုနပ်၊ အဖါဖိုင်းထိုးဖေးဟားတော့ဒျား၊
အပိုမွိုက်ဟားလ အွဉ်းကျအနမ်း အံ့သော့တော့ဒျား အဖါခင်း
လမ်း” သေနကအမတ်တန် ကထင်းရိုးနင်းနောင်တင် လို၊
အသောင်ဖုံးနပ်တဲ့ ငရောင်နင်းနင်းခန်းဒျား၊ ခွန်ရားဇားတဲ့
အလောင်းလွိုးထို၊ မဲ့ငါတကိုင်သို့ထိုးစွဉ်းဒျားနပ်သွ။

မဟောသခါး ပညားသျှိ ထွိုင်းလောင်းနင်းယို-

၁၁။ ဟံစီ တုဝံ ဝေမညသိ သေယျော့ ၊

ပုတ္တေန ပိတာတိ ရာဇသေဋ္ဌ ။

ဟန္တဿ တရဿ တေ အယံ ၊

အဿတရဿ ဟိ ဂဒြဘော ပိတာ ။

“ခွန်တန်ဗွေ-

မင်းကိုကိုတဲ့ယင်း ဖါနပ်ယံလဲဦး ပိုလွဉ်းလွဉ်း နီဗွေယူး
နင်းနပ်၊ ပေါးနပ်တဲ့ နီဗွေသေဒင်း နမ်းပေးတအွဲက်ပေးနပ်၊
ယံလဲဦးကသေထီးတန် သေထီးအားဇားနီး ရိုးနင်းနပ်ဟဲ့ဦး၊
ပွိုးထမဲ့နဲ့တင် သေဒင်းနမ်းပေးတအွဲက်နပ်၊ ထွာဒျားသေထီး
အားဇားနီးသီးဖါဟ၊ မွေးတင်းနဲ့ဗွေ”

(၇၇) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရျာ၊ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

“မွေးတန်ဟနော”

မဟေားသခါး ကထင်းဥပမား သေဒင်းနမ်းပေးနပ်၊ အဖါ၊
ခွန်သေထိုမ်း သေတန်အားဇာနီးနပ်၊ အပို၊ သေယိုနီဗားနပ်၊
အပိုသေအားဇာနီး၊ ခွန်သေထိုမ်းနပ်၊ ယံလဲဉ်းက(အငို၊တန်လဲဉ်း
က)အဖါသေဒင်း နမ်းတအွဲက်၊နောင်၊အကျောင်၊ ယိုတဲ့ အပို
မဟေားသခါးနပ်၊ ပညားဒါးလဲဉ်းက အဖါအကျောင်၊ ခွန်တန်
ဝိဒေဟရာဇ် သဘော်၊ဗွောင်ယင်း နဲင်းနပ်၊တင် လောင်းလျိုးဗန်
ချာ၊ ငပယွမ်းယင်းထာ၊ လို၊အများတဲ့ ယွိုင်းကတူးပေါက်
ယွိုင်းဖေါက်ဝါး အံးဖြားမွေးစွဉ်း မဟေားသခါးပငါပရာ၊နပ်၊သွ။

ဂဗြာဟ္မဇာတ်ထွယိုသွ။

တောင်ခါ၊ -

ဂဗြာ-နပ်၊ သေဒင်း၊ နမ်းပေး၊ နားလားတန် ငွဉ်းဆွဉ်း
တယွီ၊တင်း။

အဿတရ-နောင်၊ သေထီးအားဇာနီး၊ နားလားပေး၊
နမ်းထိုနမ်းတန်၊ သေယံခွန်ထိုမ်း ငွဉ်းဆွဉ်းတယွီ၊ ကွားနဲင်းနပ်၊
သွ။

၁၁၂။ အမရာဒေဝိပညာဇာတ်
(ပဉ္စပုန်း တွမ်း အတိတ်) ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဝိဒေဟရာဇ်ခမ်းတန် အောင်းတခမ်း၊ မဟေ၊ မညာ၊ ဝိဒေဟရာဇ်ဝင်၊လစ်၊ဖဲ့၊နဝ်၊ ဒုံတန်အင်းလစ်၊ဒုံ၊ ဒါးမွေး ပညား“မဟေားသခါး”နဝ်၊ အင်းဒုံကွင်း၊ ဝွေ၊နဝ်၊ ဒိုပင်းလဲဉ်း၊ အချိန်းတေားလမ်းတေားပါးလဲဉ်းနဝ်၊သွ။

မာ-ကရို၊နဝ်၊ နီအီးအုံညီ၊ဒျားတင် နမ်းကျိုက်-နမ်းလို့က် ဒျားနဝ်၊မ၊ မဲဉ်းသ၊ ဝင်၊လို့က်ဖေးတင် နီမဉ်းတကျိုက်တင်းနဝ်၊ ယဝ်၊သ၊ ကွပ်နဝ်၊မ၊ မဟေားသခါးနမ်းနမ်း-“လွေ၊ထိုမ်းခန်း ဒျား အဝင်၊မူး၊ အီးထူးမင်္ဂလာ၊ စေနေင်းယာ၊ တမာဝါ၊ထွာ တစိုးသက်၊ ပဲင်၊ပဲင်၊ရက်ရက် အီးအုံညီ၊”နဲင်းနဝ်၊သွ။

မူးနံ၊အဝ်း ၃-မျိုး

၁။ ကျိုက်တင်းတမြို့ - လို့က်ဒျားလို၊တဲ့အဝ်း

၂။ တလို့က်တင်းလို၊ - ကျိုက်ဒျားတမြို့၊တဲ့အဝ်း

၃။ တမြို့၊တဲ့ကျိုက် - လို၊တဲ့လို့က်တဲ့အဝ်း

ဒိုပင်းတဲ့ အဝ်း၃-မျိုး နဲင်းနဝ်၊နေနေ ။

မဟေားသခါး ငမ်းငါးမော့၊လို၊မူး အမဲ့င်(၂) “တလို့က် တင်းလို၊-ကျိုက်တမြို့၊”နောင်၊တင် ဝွေ၊ကွဉ်က၊ဒျား လို့၊ခြော ခွမ်းလာ၊ မာ၊နဲင်းလို၊ခြောပွဲး၊ အီတွမ်းလူး-ထူးတွမ်းထ၊ မာ၊

(၇၉) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

နိုင်းခန်း ထိုမ်းဆ၊ဖေးပါ ခွမ်းလာသဲနပ်၊သွ။

တို့တနီ၊-

မဟေားသခါး အီးလွေလယ်း မူးနံ၊ဒုံထင်၊ တဖူးလောင်း
နပ်၊ မဟော့မညာ၊ မော့ခန်းမူးနံ၊တဖြာ၊ မူးနံ၊နပ်၊နပ်၊ အီးလွေ၊
ပသာ အဖါဒဲဉ်ယာ၊ အဖါနပ်၊ လုပ်သွို့၊မာ၊လဲင်း လို၊ကဲင်းတဖြာ၊
တန်သွ။

မဟေားသခါးနပ်၊ သဲစ်ကထီး ပါ၊မူးနပ်၊တဲ့ သ၊ကိုယူး
စွဉ်း တလဲင်းချင်၊-

“ပါ၊မူးသူးနပ်၊ဟေး- ခွမ်းလာ၊တဟောင်တမ်း နိုင်းဝင်၊တဲ့
ယောင်ဆင်၊တရေ၊မွေးစွဉ်းထာ၊ အဝါ၊မဉ်းအဲဉ်ထပ်၊နပ်၊ ခွေရီ-
ခွေတေားလမ်းစွဉ်း”မဲဉ်းသ၊ဟွန်ကျိုက် လွိုက်တော့စွဉ်းနိုင်းနပ်၊။

ကမဉ်းဒါး “အမရား” ပါ၊မူးနပ်၊တဲ့ သဲစ်ကထီး မဟေား
သခါးနပ်၊ သ၊ကိုယူးစွဉ်းနိုင်းယို-

“ပါ၊ခိုသူးနပ်၊ဟေး- ခွမ်းလာ၊တဟောင်တမ်း နိုင်းဝင်၊တဲ့
ယောင်ဆင်၊တရေ၊မွေးစွဉ်းထာ၊ အမာမဉ်းအဲဉ်ထပ်၊ အမဉ်း
လွဉ်ရီခွေနပ်၊ ခွေငေါက်၊စွဉ်းကတူး၊ ခွေထူးစွဉ်းတလဲင်းချင်၊”

မဲဉ်းသ၊ဟွန်ကျိုက် လွိုက်တော့စွဉ်း နိုင်းနပ်၊နေနေ။

ဝွေ၊သီးဝင်၊နီနပ်၊ ဖြောင်းတဲတဲ့ ဒေါ့၊ရီတမ်းဒွို၊လို့ဝင်၊၊
ကွဲးတော့၊ မဲ့ခူးချင်၊ချင်၊နပ်၊တဲတဲ့ ဒေါ့၊ရီလဲဉ်းဒျားနပ်၊သွ။

မဟောသမီးနှင့် လိုပညာသား တဖြာတင် “နာဝါ၊ အောင်းနဲ့-နာဝါ၊အဲဉ်ထင်းနဲ့” ကရိုနှင့် ရီတောင်းတွမ်းဖြောင်း၊ ယောင်းနေးဒျားပုဿနား၊ ပါ၊မူးသူနှင့် ပညာအောင်းနဲ့ အဲဉ်ထင်းနဲ့ စင်းစွဲယံသေ ထေနေဒျား “စူထိုမ်း” ပုစ္ဆားနှင့်သွ။

မဟောသမီးနှင့် “ထိုမ်းစူထိုမ်း-အွဉ်းနယ်လွေ၊ အမရား”

အမရားတဲ့ လိုမူးဒါးတဖြာ၊ စဉ်းစာသကို ယူးနင်းယို-

“စူကိုယို ထာတမျိုမျိုမဉ်းအင်းနှင့် တွမ်းစူထိုမ်းခါဗား၊ လျာစူလတင်း၊ ပေါးလျာစူတဲ့ တခြိုနှင့် ထဲထိုစွဉ်း၊ စူကိုထမိုင်မိုင် မဉ်းအဲဉ်ထင်းနှင့် လျာစူလဒျား၊ ကွပ်နှင့်မ၊ ပါ၊ခို ကထိုမ်းနယ်စူသူနှင့် အလင်မွေးတင်း အရီခွေ “နာဝါ၊အောင်းနဲ့-အဲဉ်ထင်းနဲ့” နှိုင်းနှင့်ဒျား အမရားယူးဒါးနှိုင်းနှင့်တင်-

အမရားနှင့် အွဉ်းပယျမ်းလွှိုး အွဉ်းနယ်ချာ “စူလျာ” နှိုင်းသွ။ (အဓိပ္ပါယ်နှင့်-စူကိုယို ထမိုင်မိုင်အဲဉ်ထင်း၊ ခွေတဲ့ ဝင်ခိုအဲဉ်ထင်း၊ ဝါ၊အဲဉ်ထင်း) ကွပ်နှင့်မ၊ စူထိုမ်းပုဿနား၊ စူထိုမ်းပုစ္ဆားနှင့် စေနယ်ချာ တွမ်းစူလျာနှင့်သွ။

မဟောသမီးနှင့် သစ်ကထီး “အမရား-စူလျာ” နှိုင်းတင်ခင်းဒိုင်မိုင်ခါ-တန်သေသာဒွမ်၊ ကထိုင်းသေနမ်းတွေ့ လွေ၊ အင်းဗော့ထိုလဲဉ်း မူးနံ့ထူး။

ခိုဗင်းသီး ထွံးစံးအတိုင်း မဲ့မဲ့အံ့ဖေငယ်ထင်း ထွားစင်းမွေး

(၈၁) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

စဉ်း မူနံ၊လွီး၊ ယိန်းထွားယိန်းကျွက်၊ ယိန်းတို့က်ယိန်းမဉ်လး။

အမရာနပ်၊ လို၊မူဒါး ကုန္တသားတဲင် မူနံ၊သီးထွံ၊စံး
အတိုင်၊ သ၊ကိုကျွက်ခန်းတဲ့ ခိုဗင်းမဉ်းအုံတို့က်မွေးနပ်၊ မာ၊
နဲင်းခန်း“အတရျိုးပွံး”၊ ကိန်းဆွတ်၊ချာကွီး၊ တကာဒွီး၊ဒွီး၊
ပေးလွှမ်း။

တို့နပ်၊ခါမ၊ မဟေားသခါးနပ်၊ ငေါင်းရက်မေတ္တား ပသာ
ထေ့ခန်းဒျာ အမရာနားကို၊ အမရာတဲ့ နေးဒျာအကျောင်၊
အွဉ်းနယ်ချာသက်သေး၊ တွမ်းမဲ့ငါပယွမ်းယွမ်းပေးနပ်၊သွ။

မဟေားသခါးရီ-

“ဖူးမူသီးလမ်းသူ၊ ပါ၊မဲ့င်၊အင်းကဲ့င်”

“နီပွီးအင်းကဲ့င်”

“တို့ဖိုတင်း ဖူးမူသီးလမ်း၊ မဉ်တို့းသန်ငါးလဲဉ်း၊ အီးသဲင်၊
ရီးနေးစဉ်း အွဉ်းနယ်တဖူးမို့င်”

အမရာ ကအွဉ်းဒေါ့နယ်ဒါး တဖူးခရာနပ်၊-

၁၁၂။ ယေန သတ္တု ဗိလင်္ဂီစ၊ ဒွီဂုဏ္ဍပလာသော စ ပုပ္ဖိတော။
ယေန ဒဒါမိ တေန ဝဒါမိ၊ ယေန န ဒဒါမိ န တေန
ဝဒါမိ။

သေမဂေါ ယဝမဇ္ဈကဿ၊ ဧတံ ဆန္ဒပထံ ဝိဇာနဟိ။

ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၈၂)

“ဝေးခိုဗွေး-

ထောင်သင်၊တဖူ၊တန်ယိုဟိုင်း၊ မွဲ၊တို့၊လွေ၊ဆေး၊ အင်းဆေးလွေ၊ငါနပ်၊ မွဲ၊တို့၊လွေ၊ ဆုံမွူးတန်၊ မဉ်းတို့၊လွေ၊ဆုံနပ်၊ အုံယူးသွေ့ “ခွေကဖေးနပ်၊ ထူးမွန်း၊ ခွေတဖေးတင်းနပ်၊ ထူးသွေ့”၊ ဉာဏ်းမဉ်းအင်းတဲ တို့၊သင်၊နီပါး၊ ပညားမဉ်းအင်းတဲ တို့၊သင်၊နီလမ်း”

“မွေးသွူ-

ဖေးကတို့၊သင်၊ သီလမ်းနောင်၊ အီးထောင်ဒါးဒါး၊ ဖေးကတို့၊သင်၊ ဖူးမူးသီးပါးနပ်၊ အီးလွေ၊သေသေ” မဟေားသခါးရီးနဲင်းနပ်၊သွူ။

မဟေားသခါး ထောင်သင်၊တဖူ၊တန် တို့၊သင်၊ဆေး၊ အင်းဆေးလွေ၊ငါ တို့၊လွေ၊ဆုံမွူးတန်ဆလ၊ တို့၊ဆုံမွူးဆလ၊ နပ်၊ တဖူ၊ဖအင်းတလီး၊ လွေ၊လွေ၊ပါးလမ်းခါး။

မဟေားသခါး စဉ်းစာ၊ယူး-

“ခွေကဖေးနပ်၊ ထူးမွန်း၊ ခွေတဖေးတင်းနပ်၊ ထူးသွေ့” အမရားကဖေးဒါး ငေါင်းပုတ္တားယို အမိပ္ပါယ်းနပ်၊-

“တဖူ၊တန်နပ်၊ ဝွေ၊ဒေါ၊နယ် ဝွေ၊ထွဉ်းထောင်သင်၊ ကွပ်နပ်၊မ၊ ထွာဝွေ၊ဖေး၊ ‘ခွေကဖေးနပ်၊ ထူးမွန်း’ - ကရီးနပ်၊ ပေါးတို့၊သွူ ဆုံမွူးဆလနပ်၊ ထောင်မွန်းဒွါမ် တဖူ၊တန်နပ်၊ အမရား

(၈၃) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရျာငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

ရေးဒျားနဲင်းနုတ်၊ ‘ခွေတဖေးတင်း’- ကရို၊နုတ်၊ ‘တဖူ၊ဖ’ယိုနုတ်၊
ဂွေ၊ဒေါ၊ပါတင်း၊ ထွာဂွေ၊ဖေးတင်း၊ ‘ထူးသွေ’- ကရို၊နောင်၊
‘ထောင်သဲင်းသွေ တဖူ၊ဖနုတ်၊’ အမရားရေးနဲင်းနုတ်၊ဒျားရင်း”
မဟေားသမီး၊ ယူးဒါးနဲင်းနုတ်၊တင် ထောင်သဲင်းတော တဖူ၊ဖ၊
တို့းသဲင်းမွေးစွဉ်းဒျား နုတ်၊အမရားသီးလမ်းနုတ်၊သွ။

အမရာဒေဝီပညာဇာတ်ထွူယိုသွ။

တောင်၊ခါ၊-

၁။ သဗ္ဗသံဟာရကပညာဇာတ်

၂။ ဂဒြဘပညာဇာတ်

၃။ အမရာဒေဝီပညာဇာတ်

ယိုသွံဇာတ်နုတ်၊ ပါသော့ဒျား မဟေားသမီးဇာတ်တန်ကို၊
ယိုနောင်၊ ထွာလယ်းကျိုး မဟေားသမီးဇာတ် အပင်တဗား၊
အခရားတခန်၊ နဲင်းနုတ်၊လွမ်းသွ။

၁၁၃။ သီဂီလဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်)ဝတ္ထု

နီဗွေဘုရာ၊ အဝ်းအုံသတင်းသွံ၊ ရားဇုဂျိုဟ်းခမ်း၊ ကျောင်း၊
ဝေဠုဂွန်းကိုအတွင်း၊ ပွိုင်းပွိုလ်တွမ်း ဒေဝဒတ်တင် ဟော်၊ဗား
“သီဂီလဇာတ်”ယိုသွ။

အတွင်းနောင်၊ခါ ရဟန်းသီးဖုံး အုံပြုံးလိုဝင်၊ ဒေါ၊လွ

ဒေဝဒတ်အခရာနဲ့ နှင်းယို-

“ဗွေးသီးဖုံးဟွေး-

ဒေဝဒတ်နော်၊ အော်ကိုင်ရဟန်းငါးရာ၊ ဟဲ့လွေ၊
“ဂယာသီသ”အရပ်တွေ၊ ဒေဝဒတ်ဒေါ့နဲ့ နှင်းယို-

‘ရဟန်းဂေါတမ ကကျင့်ဒါးတရာ၊ နှင်း တရာ၊ တမွေးတဝါး၊
ခွေကကျင့်ဒါး တရာ၊ နှင်းမ၊ တရာ၊ မွေး’၊ ချောက်ကိုင်ရဟန်းသီး
ဖုံးနဲ့ နှင်း၊ ဒေဝဒတ်နော်၊ အရော့လဲ နှင်းမိုင်တဲ့ အဒေါ့လဲ ညံ
စွဉ်းဒါး၊ သံဃာတွေ ထွာထိုလဲ နှင်းနီစို၊ ဘုရားတပဲ့ရဟန်းဖုံး
နော်၊ ပျူခေါ်ခေါ်ဒါးညပုသ်၊ ဒေဝဒတ်တပဲ့ရဟန်းဖုံးနော်တဲ့ ပျူ
ခေါ်ခေါ်ဒါးညပုသ်၊ ဒေဝဒတ် မာပထိုလဲ သံဃာ၊ ထွာထို
စွဉ်းဒါးနီခေါ်၊ ဟောင်ဒွမ်လို့ဝင်၊” အင်းသွမ်သွေ၊ ဒေဝဒတ်
တွင်းနော်၊ နီဗွေးဘုရားကျွလွဉ်၊ ရီရဟန်းသီးဖုံး-

“ခွေကဖျော်လွဉ်ယိုတွင်း သီအုံပြုံးလို့ဝင်၊ ဒေါ့လင်းငေါင်း
ထမိုင်ဖုံးဟောင်း”

“နီသွဉ်းသီးဒေါ့လွဒါး ဒေဝဒတ် ဒေါ့ငေါင်းမုသာ၊ လဲဉ်
အံးပါ၊ ခရာဒါး ဗွေးဩ”

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး-

ဒေဝဒတ်နော်၊ ဒေါ့ငေါင်းမုသာ၊ လဲဉ်အံးပါ၊ ဘဝယိုလွမ်၊
မွေးတဝါး၊ စိုးရီးစခါတဲ့ ဒေါ့ငေါင်းမုသာ၊ အင်းလဲဉ်အံးဒါးပါ၊

(၈၅) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်,ရျာ,ငတ်,ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

နေနေ” မိန်းနဲင်းနပ်,ထွူတဲင် ဟော်,နယ်ချာပါ စခါဘဝ လယို
အတိုင်း,သွ။

သီဂီလဇာတ် (အတိတ်)ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဗားရားဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ်အင်းထွာခွန်အတွင်း,
ဘုရားလောင်,နပ်, အင်းထွာရကွစို, သင်းခဲင်,ကို, အတွင်း,နပ်,ခါ
ဗားရားဏသီးခမ်းကိုနောင်, တမာ,နီ,ဆေး မာ,ပွယ်,ပူးဇေး
နက္ခတ်ဖုံးနပ်,သွ။

လို,ဖုံးနပ်,ရို, ပူးဇေးနက္ခတ်တဲ, အရပ်လစ်,ဖဲ, ကလွဉ်
ချွမ်း တဖူးလစ်,ချွမ်းကိုတဲနပ်, တဖူးတန်ကိုတဲနပ်,- စတင်
နဲင်းနပ်,ဖုံးနပ်, ထပေး, စဉ်း- စတင်ထာ,သားယား, အွဉ်းလင်း,
ပြား-အင်းလီအင်းလာ, မွိုင်းခင်ပေး တကောက်,ယကိုဖုံးနပ်,
ကူသော့,ပါ ဒေါပ်ထီသူရား, အွဉ်းလင်း,ပြား အာမွေးစွဉ်းဒျား
ထာ,နပ်,သွ။

မွူးကွိုး,နာ,ချိန်းနပ်, ထိုးဟံး(ထိုးမေျာ)တဗားနပ်, တရေ,
တန်,တွိုင်းဆလ, ထီတနဲင်းအို, နွို,သော့,ဝေင်,ကို, အံးစဉ်းထ
အွ,ပါဒေါပ်သူရား, မွန်,ဒေါပ်အောင်းပြား ဗေင်းတဋ္ဌိ,ထာ, မဲ့
ထွိုင်းသေနပ်, ထာ,လေပသားလဲဉ်း, မဉ်းထန်းထင်းထင်းသျာ,
သျာ,တဲ သမ်းငမ်းပါ,တွဲးဟွမ်, လွေ,တေ့,တဖူး,ထျ, ထွားချာ
ထွားငါ ထီးခန်းပုဏ္ဏား,တဖြာ, အီးလွေ,ဖြားမဲ့, “ခွေအံးလဲဉ်က

ပုဏ္ဏားသူမ၊” ထွီးဟံးယူလေ၊ နှိုင်းနောင်တင် (ဒေါ့လို့နေးထား၊)
ဒေါ့ရီပုဏ္ဏားနှိုင်းယို-

“ဆရာပုဏ္ဏား-

မည်လ၊ ရွှင်ယားတင်းဂါ၊ အဗီးနီရျာနဲ့.”

“မည်လ၊ အိ”

“ပေါးနပ်တဲ ခွေယိုနပ်၊ ပါးဖေးကထီးမွန်း လွမ်ခါတွမ်း
နာဆင်တန်၊ ဆင်လွေသွေခွေ အိုးသင်းခင်ကိုသူဟိုင်း၊
သင်းခင်ကို သောင်းမွူးတမွူးထျသူနပ်၊ ခွေထီးခါ၊ ပါးလို့ရွှင်
တင်းဂါ၊ အဗီးနီရျာအင်း၊ မဲ့ခွေအွဉ်းနယ်နာ.”

ပုဏ္ဏားနောင်၊ လောဘတန် မည်လ၊ သန်ရွှင်တင်းဂါတင်
ဆင်လွေမွေးစွဉ်း ထွီးဟံး၊ တိုးသင်းခင်ကိုတွေ့၊ အွဉ်းလင်း
ထွီးဟံး၊ စေဖေးအဆင်တန်၊ ပုဏ္ဏားရီ ထွီးဟံးနှိုင်းယို-

“ပါရွှင်တင်းဂါ၊ လို့ခါမဲ့ကို”

“လို့ခါ၊ သောင်းမွူးယိုထျလ၊ ခူးယိုကိုရပ်ဟိုင်း၊ နာဆင်၊
တန်နပ်၊ စိုးမဲ့လို့သော့၊ ရွှင်တင်းဂါ၊ အွဉ်းစေခါယိုကိုဟိုင်း”

ပုဏ္ဏားတဲ မည်လ၊ သန်မွေးငါး ရွှင်တင်းဂါတင် ထွီးဟံး
ထွဉ်းနှိုင်းမဲ့တဲ မာလွဉ်တော့တော့စွဉ်းဒျား၊ ပုဏ္ဏားအင်းခူး
တငို့၊ ဟံးတွင်းနပ်၊ ထွီးဟံးအေးသော့ဆီးသော့၊ မာတဗော့
မာစပ်ဆင်၊ အနားလစ်စင်းယင်၊ အထဝကိုနပ်ယင်၊ ထွီးဟံး

(၈၇) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

အေးသော့ဆီးသော့၊ မာတဗော့၊ ပုဏ္ဏာဆင်၊တန်နပ်၊ ထင်း
ထွေထွေ၊ ဒေါ့လွေ၊ပုဏ္ဏာ၊နင်းယို-

“ဆရာပုဏ္ဏာ-

ခူးတဝှို၊မွန်းဒွမ်၊ ရွှင်တင်းဂါ၊နပ်၊ ရွှင်တင်းဂါ၊ အင်းသော့၊
ထွေလဲဉ်း နာဆင်၊တန်ကိုယို”

ထွီးဟံးထင်းရိုးနင်းနပ်၊တင် ပုဏ္ဏာ၊ခွဲချာ၊ ထွားအဆင်၊
တန်ကို၊ ထွာစွဉ်းဒျား ထွီးဟံးအေးတွတ်၊ဖုံး၊ ဆီးစောင်းပဲ့၊ဖုံးတင်
သ၊လျားမွေးထား၊ အဲ့တင်းအမဲ့ ကျုံးလွေ၊တွဲးသီထွီး၊ ထွီးဟံး
ငအွီးထင်းထား၊ လွင်းညာ၊သော့၊ခန်းဒျား တခြာကိုနပ်၊သွ။

ဘုရာ၊လောင်၊ရုက္ခစို၊ အင်းသောင်းပင်ခါး တယွှို၊ငါးပုဏ္ဏာ၊
တင် ရိုးနင်းယို-

၁၁၃။ သဒ္ဒဟာသိ သိဂီလဿ၊ သုရာပိတဿ ဗြဟ္မဏ။

သိပ္ပိကာနံ သတံ နတ္ထိ၊ ကုတော ကံသသတာ ဒုဝေ။

“ပုဏ္ဏာ၊ဟေး-

နာ၊အင်းလွေ၊ယျမ်းတိုး ထွီးဟံးဒေါ့၊ဒေါပ်ဒေါ့၊ဒဲဉ် ငေါင်း
လဲဉ်တန်နပ်၊ ထွီးမွနပ်၊နပ်၊ ငွီးခြုံယ အဟေးတရျာ၊ငါတဲ့ အဲဉ်
ထင်း၊ ဝွေ၊ကရိုး၊ ရွှင်တင်းဂါ၊ အဗီးနီရျာ၊နပ်၊ အင်းကဲမဲ့င်၊ကို
ဟောင်း၊ ထွီးဟံး-အံးလဲဉ်လဲဉ်းနာ၊ လွေ၊လူးထီ၊ ပဆူးခွမ်၊
လာ၊ လွေ၊မာ၊ခန်း နာထား၊မာ၊ဟိုင်း”

ဘုရာ၊လောင်၊ရုက္ခစို၊ ရှိ၊နဲ့င်းနုတ်၊ထွူဝဲင် အွဉ်းထို၊မား
ဗိတ်ခန်းဒျား အနမ်းနုတ်၊သွူ။

ပုဏ္ဏားတဲ့ ဘုရာ၊လောင်၊ရုက္ခစို၊ ကဒေါ၊ရို၊အတွိုင်၊ လွေ၊
လူးထီ၊ ပဆူးခွမ်၊လာ၊ လွေ၊မားခန်းထာ၊မား၊ ယူးယူးစဉ်းစား
ချာ ထွီးဟံးကအံးလဲဉ်လ၊ဝွေ၊နုတ်၊ ဝွေ၊သ၊လျားမွေးစွဉ်းထာ၊
နုတ်၊သွူ။

“ရဟန်း၊သီးဖုံးဟွေး-

ဒေဝဒတ်နုတ်၊ ဒေါ၊ငေါင်းမုသာ၊ အံးလဲဉ်ပါ၊ ဘဝယိုလွမ်း၊
မွေးတင်း၊ စိုးရီးခါတဲ့ ဒေါ၊ငေါင်းမုသာ၊ အံးလဲဉ်ပါ၊ နဲ့င်းနောတ်၊
နေနေသွူ။

ယိုခါ ဒေဝဒတ်နုတ်၊ မော့၊နုတ်၊ခါ ထွာဖိုထွီးဟံး၊ ဘုရာ၊ခွေ
ယိုနုတ်၊ မော့၊နုတ်၊ခါ ထွာဖိုလူ၊ရုက္ခစို၊”- အကျောင်၊ ပေါင်၊ချာ
ဇာတ်နဲ့င်းနုတ်၊သွူ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် သိင်္ဂီလဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အီသတိ၊၊ ကလ၊အီပညား၊၊ ကလ၊ဒါး
ထာ၊သေတရာ၊ဖုံးနုတ်၊ -

၁။ ပေါးလေားဘ၊တန်၊ ပေါးမဉ်လ၊သန်ထာ၊နုတ်၊ လေားဘ၊
တခြို့လ၊၊ သ၊သေယူးဒွါမ် ထမဲ့င်၊မဲ့င်၊ -

(၈၉) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရျာငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

- ၂။ ပေါးသေယူးဒွမ် ထမဲ့င်၊မဲ့င်နုတ်၊ ပါ၊ထွဉ်း ပါ၊ဒေါ၊ ရော၊
တရော၊တင်း ယူးယားဒွမ် မာ၊လွဉ်းတိတ်၊တိတ်၊စွဉ်းဒျား -
- ၃။ ရော၊မား ယူးတောင်းလာ၊လာ၊ (ထာ၊ယူးထွ၊တင်းပါ၊)
ပေါး မာ၊လွဉ်းတိတ်၊တိတ်၊နုတ်၊ ပါ၊ကုံးချား ပါ၊အံးဆျားလ၊
လွဉ်းလွဉ်း -
- ၄။ ပါ၊အင်းလဲဉ်သွ၊တဲ ပါ၊လဲဉ်ကျောင်းသေတင်း၊ အင်းနား
ဒျားပါ၊ငေါင်း၊ အင်းယွမ်းစွ၊စွ၊ဒျားပါ၊၊ အင်းမာ၊စွ၊စွ၊ဖေး
ဒျား ပါ၊ထာ၊မာ၊နုတ်၊ ဘဝယိုသွ၊မ်းအာ ဘဝငါသွ၊မ်းမွေး-
စတင်နိုင်းနုတ်၊ဖုံးသွ။

သိင်္ဂီလဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ဒေဝဒတ်နုတ်၊အီ - မာ၊လီ သံဃား
သံဃား သွမ်းသွဲ၊ - ကဲ့ရဲ့၊ အမျာ၊
လို၊လဲဉ်ဒေဝဒတ် - ခိုးဇာတ်ခါကား
လဲဉ်ပါ၊ဒါး - ခံးဗား ဟော်၊နယ်ချာ ။
- ၂။ ဒေဝဒတ်စခါ - လဲဉ်အာ ပါ၊ဒါး
ဝွေ၊ထွာ ထွီးဟံး - လဲဉ်အံး ပုဏ္ဏား၊
အင်းခူးခွါ၊မာ၊ - တင်းဂါ၊ ရွဉ်ယား
ထွီးအေးသော့၊ - တဟော့၊ အခွမ်းလာ၊ ။

- ၃။ တထွေ့ မဉ်လး - လော့ဘး တနီငါး
ပါးလဲဉ်နုတ်၊ဟွေး - ယုမ်းမွေး မွိုးမာ၊
ရော့-မားသေတင်း - အဲဉ်ထင်း ပညား
ဆိုင်၊ကော့မား - မော့ဗား ဒုက္ခအာ ။

သိင်္ဂီလဇာတ်ထွေယိုသွေ

အံးလဲဉ် တွမ်း အံးဒဲဉ်

- ၁။ “အံးလဲဉ်-နုတ်၊ အပဲစ်မွိုး၊ အံးဒဲဉ်-နုတ်၊ ဟိုးကွိုး ၊
အပဲစ်မွိုးနုတ်၊-တောင်၊ ဟိုးကွိုးနုတ်၊-ဟောင်” ။
- ၂။ “ထာလဲဉ်”ကရိုးနုတ်၊ တဖြာမဲစ်-တဖြာသွမ်း ၊
တဖြာသးရေ-တဖြာသးလျား ။
- ၃။ ကလးသားနုတ်၊ ရိုးကီမဲစ်တဲ အပဲစ်အီးခံးဆိုင်၊ဗား ၊
ကသွမ်းသားနုတ်၊ ခံးဆိုင်၊ဗားတင်း ။
- ၄။ တခြံလဲဉ်၊ တခြံစွန်၊ တခြံတခွန်၊ တတရာတင်း
အားဏားတခြံ၊(အဓမ္မိယလဒ္ဓ-ကလးတွမ်း တတရာ၊
တင်းမျိုး)ဖိုးနုတ်၊ တခြံအပဲစ်ထွေး၊ တခြံအစူးသား
လွဉ်းလွဉ်း ။

(၉၁) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရာ၊ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

၅။ အံးတမြို့၊ အပဲစ်ထွေး-အွေတမြို့၊ အစူးသားနုတ်၊ ကျံ၊
လဲဉ်းက ပါ၊အွေတသီးသံ၊ အွေတသီးသံ၊သီနုတ်၊ သီဗား
တလဲဉ်းလွမ်း၊ အွေတမြို့၊ အစူးသားနုတ်၊ သီဗား ကား
မဲ့င်၊ဇာတ်ဇာတ်၊ ယူးပက် ကားမဲ့င်၊ဘဝ၊ ဒုက္ခကား
မဲ့င်၊စိုးစိုးစွဉ်းနုတ်၊သွ။

၁၁၄။ မိတစိန္တီဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်)ဝတ္ထု

နီဗွေဘုရာ၊ အံးအုံသတင်၊သွံ၊ သာဝတ္ထိခမ်း၊ ကျောင်း၊
ဇေးတဝွန်းကိုအတွင်၊ ပွိုင်းဝွံ၊တွမ်း “စင်၊ဖြားလွေ၊နီပါ၊”တင်
ဟော်၊ဗား “မိတစိန္တီဇာတ်”ယိုသွ။

ရဟန်းဖြားနုတ်၊ နီပါ၊နုတ်၊ အဆိုဒုားဝါး ဒုံတန်ထု၊ ကျောင်း၊
တခြာ တကျောင်း၊ကိုနုတ်၊သွ။

“ဝါးထန်းသွ။ လွေ၊ကန်းတော့၊က ဗုဒ္ဓဗွေဘုရာ၊” ရေးနဲဉ်း
နုတ်၊တင် ရဲဉ်းခါ၊မ၊တွမ်း အအံးအအွေ၊ စရိပ်စက၊ “ဟန်းနီ၊ယို
လွေ၊ဝါးနေဟ၊ မွူးရောင်၊မ၊လွေ၊” နဲဉ်းမွူးရင်၊တဲ့ ရှိ၊“တရူ၊မ၊
လွေ၊” နဲဉ်းတရူ၊တဲ့ ရှိ၊“တရာ၊မ၊လွေ၊” ကွပ်နောင်၊တံး ထာ၊
လွေ၊တင် အံးလဲဉ်းတောတော၊ ညှထို၊တလာတွော့၊ စရိပ်စက
လို၊လစွဉ်းနုတ်၊သွ။

ရဲဉ်းဖျင်စရိပ်စက ညဖျင်တလာ၊ ရဲဉ်းဖျင်စရိပ်စက ညဖျင်
တလာ၊ ကွပ်မဉ်ဖတောင်း အရပ်ယင်၊ ပွိုးလွဲယင်နောင်းမ၊
ညလဲစဉ်းသွံလာ၊ ညစဉ်းသွံလာထွဲမ၊ ကွဲလွဲထွဲ၊ တွိုးလွဲ၊
ကျောင်းဇေးတဝွန်းကိုတဲ့ လွဲကန်းတော့ရီးတင်း ပွေးဘုရာ၊
လွဲထွဲရီးဒျား ကမ္ဘိတ်ဖဉ်းရာ၊ အသွဲထွဲ၊ သပိတ်သင်္ကန်း
စတင် အတဗြိုးဖုံးနပ်၊ အွဉ်းဟောင်းက အသွဲထွဲ၊ ဒေါ့ရီးဗွိုး
မင်မင် အသွဲထွဲမ၊ ကျွဲလွဲဘုရာထွဲ၊ လွဲကန်းတော့
ပွေးဘုရာနပ်သွဲ။

ကန်းတော့ဘုရာထွဲ သင်ထွဲချာ အသွဲဖုံးထွဲ၊ ရဟန်း
သီးဖုံးရီ-

“ဝါးကျွဲထွဲ လင်လဲသွဲ ပဉ်သွံလာမ၊ နီပွေးသီးစကျွဲလွဉ်
အီး၊ တွိုးသွဲယိုတဲ့ မလွဲကန်းတော့စဉ်းတင်း ပွေးစင်းဘုရာ၊
အီး၊ ဖျော်လွဉ်ည မရမကထွဲမ၊ စလွဲကန်းတော့ ပွေးဘုရာ၊
နပ်၊ နီပွေးသီး မာ၊ခိထမဲ့င်ဟောင်း”

“မာထာယိုထာနပ်တဲတဲ့ တမွေးတင်း၊ ကျုံးလွဉ်စောင်း
စောင်းဒျား၊ ရဲဉ်းလဲဉ်းသွဲတွမ်း စရိပ်စက၊ မဉ်ဖတင်း အရပ်
တဖဲ့၊ လွဲလွဉ်ဒျား တဖဲ့တင် အင်းလဲဉ်းငါငါ၊ အနီမဲ့င်မဲ့င်တဲ့
ထွာတင်း၊ လဲဉ်းတောတော လဲဉ်းတောတောနပ်မ၊ ညထိုးစဉ်း
သွံလာ၊ ယိုခါမ၊ဖျော်၊ ဖျော်သွဲတဲ့ သံးလိုးဒေါ့ရီက သွဲခွဲ၊

(၉၃) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

ညမရမကထူမ၊ လွေကန်းတော့ဟး ပွေးဘုရား နှိုင်းနပ်၊ဒျား”
လောင်းနယ်ချာနှိုင်းနောင်၊သွ။

ကားရဟန်းသီးဖုံး သေလို၊ စင်၊ဖြားနီပါ၊ အလွေလွဉ်၊ငါး
အခရားနပ်၊တင် ခွေတဖြောင်း၊ နာ၊တဖြေ၊ ဒေါ၊လွေအုံပြိုး၊
အင်းစွဉ်းတဖုံးတဖင်း၊ ငေါင်းသင်း အော့အော့အာတွင်း၊ ပွေး
ဘုရားကျွလွဉ်၊ ပွေးဘုရားရီ-

“သီဒေါ၊လွ ငေါင်းအမျိုးမဲ့င်၊ဖုံးဟောင်း”

“နီသွဉ်းသီး ဒေါ၊လွဒျား စင်၊ဖြားနီပါ၊ လွေငါးအကျောင်း၊
အခရားဖုံးဒျား ပွေးဩ”

“ပေါးနပ်၊တဲ့ လွေပင်၊လွဉ် စင်၊ဖြားနီပါ၊နပ်၊ဟဲ့င်း”

ရဟန်းဖြားနီပါ၊ ထိုင်းဖျော်လွဉ်တင် နီပွေးဘုရားရီ-

“သီနီပါ၊နပ်၊ လွေမွေးစွဉ်းထား၊ ရဟန်းဖုံး ရှိ၊နှိုင်းနပ်၊
မွေးနေဟောင်း”

“မွေး- ပွေးဩ”

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး-

စင်၊ဖြားယိုနီပါ၊နပ်၊ အလွေထား၊ ဘဝယိုလွဉ်၊ မွေးတင်း၊
ဘဝရီးခါကာ၊ လွေတန်ဖုံး-ဒျားရင်၊ လွေဖအရပ်တန်ဖုံး-ဒျား
ရင်၊”မိန်းနှိုင်းနောင်၊ထူခါ ဟော်၊နယ်ချာ စခါဘဝ လယို
အတို့င်၊သွ။

မိတစိန္တီဇာတ် (အတိတ်)ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဟးရားဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ်အင်းထွာခွန်အတွင်း၊
ဟးရားဏသီး ထီခြောင်တန်ကိုနပ်၊ “မိတစိန္တီ၊ ဗဟုစိန္တီ၊ အပ္ပ
စိန္တီ”ကရိုးဒါး ထတန်အင်းသွံဟးနပ်၊သွ။

မိတစိန္တီဒေါ၊ဖေး အသွ၊နီဟးနင်းယို-

“ယိုကိုခြာနပ်၊ လို၊တွ။ အုံလို၊တွ။ယိုနပ်၊ အန္တရာယ်း
အာငါး၊ တခွေထသား ဝေါင်းခြယ်ဒေါင်ဖွတ်၊ တခွေထ-စတင်
နင်းနပ်၊တွော့၊ နီအောင်းခံသော့၊ဒါး၊ ကွပ်နပ်၊မ၊ လွေ၊အုံဒျား
ကညာ၊လို၊ပို တခြာကိုသူ၊မ၊ အုံဟးခွ၊ခွ၊သ၊သ၊သနယ်”

ဗဟုစိန္တီ အပ္ပစိန္တီ အသွ၊ဝင်၊နီနပ်၊ရိုး-

“ယိုကိုအဆားလို့င်း၊ အံးကျိုးကျိုးက အဆား၊ ဟန်းနီ၊
နပ်၊ လွေ၊လွေ၊ငါး၊ မွူးရောင်၊မ၊ တရူ၊မ၊”၊ အင်းလွေ၊အနီ၊မဲ့င်၊
မဲ့င်၊တဲ့ လွစ်ထွာ၊ ညစွဉ်း သွံလာနပ်၊သွ။

တိုးတနီ၊-

တခွေထသား လင်၊ဝန်းခြယ်ထီကို၊ ဗဟုစိန္တီတွမ်း အပ္ပ
စိန္တီ ဝွေ၊သီးနီဟးနပ်၊ တထဲ့လွဉ်းငါး ထပေးဆားတင် လေား
လားလွေ၊နေးစွဉ်း မိတစိန္တီဆငါ၊ ထီဒျားထပေးဆား ခြယ်ကို
လွှမ်း၊ ခြယ်လွီးနပ်၊ သေန္တုမ်းတင်း၊ ခြယ်ခြာတဲ့ တသေသာ
တင်း၊ နို့၊မားသော့စွဉ်းဒျား ခြယ်ကို၊ မိတစိန္တီယို အင်းချာထီးငါ၊

(၉၅) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

“ပါးလွှဲဖုံးသူ၊နီဗား၊ တထဲဒျား အဆားလွမ်း၊ နို့သွမ်းလဲဉ်း
ခြယ်ကို၊ ပါ၊မြိုက်ဖုံးယို ခွေမဉ်းတကယ်းတဝ်း၊ အီးသီစောင်းဗား
သွေထာ၊”စဉ်းစာ၊ထွေရင်၊ သညင်၊ငါး ဝွေသီးတင် “ခွေကယ်းက
ဝွေသီးသက်၊ ခွေရက်က ဝွေသီးမ၊” အဉ်းသ၊မေတ္တား၊ နေး
ဉာဏ်းပညားမား၊ (ပါ၊ကဝန်းလင်၊ခြယ်သူ၊နဝ်၊ ထီထွတ်၊ဒွမ်တင်
ထပေးအဝ်းဆခိုး လောင်းဒွမ်လွဉ်းထီနဝ်၊အာ၊ ကွပ်နဝ်၊မ၊ ခြယ်
ငါ အဝ်းခွယ်းခိုး၊ ခြယ်ကင်နဝ်၊ အောင်းခွယ်းဒွမ်၊ ထပေးနဝ်၊
အဝ်းဆခိုးနို့ဒွမ်) စဉ်းစာ၊သေစင်း နိုင်းနဝ်၊တွေ့၊ ခြယ်ငါးခိုးနဝ်၊
မားတဒူဆွေးဆွေးထီ၊ ထခွေထသား ဖေးကယူး၊ ထပေးနို့၊
သော့လဲဉ်း ခြယ်ကို၊ ဆဒွမ်ဖဲယို ဝွေမားတဒူအာမွေးစွဉ်း ဟံး
ဗော့၊ ထိုးနဝ်၊တွေ့၊ တခွေထသား ယူးတော၊ “ထပေးဖုံးယို
အအဲင်းတိုလဲဉ်း ခွေခြယ်ကင်ရင်၊ ဟံးဗော့လဲင်၊လီ၊ ထီတဒူမွေး
စွဉ်းထာ၊ဟ၊ ခွေထွားစံ၊ကမ၊”သ၊ယူးနိုင်းနဝ်၊ နို့ငါထီကို၊ တွမ်း
စူယို ထူးငင်းကီခြယ်ကင်၊ ခြယ်ငါ အဝ်းခွယ်းလ၊ ထပေးနီဗား၊
ထဲသော့စွဉ်းဒျား ထီကို၊ ဝွေသီးယိုနီဗား လ၊ယင်းထာ၊ချမ်းသား
နဝ်၊သွေ။

ကွပ်မိတစ်နီမ၊ ထလွှဲနီဗား ဗဟုစိန္တီတွမ်း အပ္ပစိန္တီသီးနဝ်၊
လ၊ယင်းထာ၊ချမ်းသားအကျောင်၊ ဗွေးမျတ်ဘုရား ဟော်၊ကျာ၊
နယ်တွမ်း တရားဂါးထားယိုသွေ-

ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရုာ်ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၉၆)

၁၁၄။ ဗဟုစိန္တီ အပ္ပစိန္တီ၊ ဥဘော ဇာလေ အဗန္ဓုရေ။
မိတစိန္တီ ပမောစေသိ၊ ဥဘော တတ္ထ သမာဂတာ။
“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး-

ဗဟုစိန္တီတွမ်း အပ္ပစိန္တီ ဝွေ့သီးဝင်၊နီနဝ်၊ အဝ်းခံသော့၊
ပါ၊ဩယ်ကို၊ မိတစိန္တီယို ကယ်းထန်းယင်းနဝ်၊မ၊ လွေ့သွေ့ဗားယင်း
လိုဝင်၊ လွင်းညာ၊လင်၊ထီကိုနဝ်၊သွ။”

နီဗွေးဘုရား၊ ဟော်၊ကျားချာဖေး၊ ထပေးခရား၊ တရား၊
ယားထင်းသွတ်၊နဝ်၊ စင်၊ဖြားနီပါ၊ လ၊တရားမဂ်ဖိုလ်း၊ ထွာစွဉ်း
သောတားပန်းပုဂ္ဂိုလ်းဖုံးနဝ်၊သွ။

ရဟန်းလွေ့၊ စင်၊ဖြားနီပါ၊ယိုဖုံးနဝ်၊ မော့နဝ်၊ခါ ထွာဖို
ဗဟုစိန္တီတွမ်း အပ္ပစိန္တီ၊ ဘုရားခွေယိုနဝ်၊ မော့နဝ်၊ခါ ထွာဖို
မိတစိန္တီ- အကျောင်၊ ပေါင်၊ချာဇာတ်နိုင်းနဝ်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် မိတစိန္တီဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အိသတိ၊၊ ကလ၊အိပညား၊၊ ကလ၊ဒါး
ထာ၊သေတရားဖုံးနဝ်၊ -

- ၁။ ပေါးစွယ်၊လမ်၊ ခင်းလမ်းအုံနဝ်၊ ခြိုင်းတောဝင်၊ဒုံဟွန်လွေ့၊ -
၂။ ပေါးလိုးမားတဲ့ မားခန်းနဝ်၊မ၊ ပေါးစူထာ၊လွေ့၊နောင်၊
လဲဉ်းငါငါ -

(၉၇) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရျာငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

- ၃။ လွေ၊သတိ၊ သဲင်၊သတိ၊ ချမ်မာ၊တွမ်း သတိ၊မ၊
ဘောရန်းကင်၊ -
- ၄။ သွ၊ပေးမဉ်းမော့၊ ထာ၊ဒုက္ခနုတ်၊ နေးတွမ်းဉာဏ်း
ကယ်းထန်းစွဲကိုဗား -
- ၅။ စိုးရီးတွဲလွေ၊-ဘဝယိုတွဲလွေ၊ နေင်းဟာတွဲလွေ၊ ဟန်းနေင်း
တွဲလွေ၊ ထာ၊လွေ၊နုတ်၊ ရင်၊ငါဒါးထာ၊- စတင်နဲင်းနုတ်၊သွ။

မိတစိန္တိဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ စင်၊ဖြားနီပါ၊ - လွေ၊ထာ၊ ညသေး
မွူးရင်၊ရူ၊ယင်း - ရေးအင်း-မလွေ၊
ရဟန်၊ဖြားသီး - ဗားဗီး လွေ၊လေး
ထွာထပေး - ဟော်၊ဖေး ယံကသေ ။
- ၂။ သွံဗားစိန္တိ - ပျားထီ-ညီ၊သေး
လို၊တွူးဟင်ငမ်း - ခင်းလမ်း ထွာဘော၊
နီ၊ခြယ်နုတ်၊ဟွေး - မွိုက်မွေး ထပေး
မိတ-ဉာဏ်း - လွစ်ထန်း သ၊ကရေး ။
- ၃။ လောကလို၊ခမ်း - လို၊ညမ်းလွေ၊လေး
ဖြေ၊စာ-မကုင်း - သွို၊လုင်း-မလွေ၊

ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရုာ်ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၉၈)

ကေန်၊ခြောဒုက္ခ - အံးမ ညသေး
ထာ၊လွ၊ယွန်း - လွ၊မ္ဗုန်း ယံကခြွေ ။

မိတမိန္ဒီဇာတ်ထွယိုသွ။

လွ၊ ကုင်း တွမ်း ဟောင် ကုင်

- ၁။ လွ၊မာ၊ လွ၊ဒေါ၊ လွ၊ကျုံး အကုသိုလ်းနောင်၊
ဟောင်ဒျား
- ၂။ ကုင်းမာ၊ ကုင်းဒေါ၊ ကုင်းကျုံး အကုသိုလ်းနောင်၊
ဟောင်တောင်း
- ၃။ လွ၊မာ၊ လွ၊ဒေါ၊ လွ၊ကျုံး ကုသိုလ်းနောင်၊ ဟောင်တင်း
- ၄။ ကုင်းမာ၊ ကုင်းဒေါ၊ ကုင်းကျုံး ကုသိုလ်းနောင်၊
ဟောင်ဒျား
- ၅။ လွ၊အကုင်မျိုးနောင်၊ ဟောင်ဒျား ဒုက္ခတောင်း
- ၆။ ကုင်းအကုင်မျိုးနောင်၊ ဟောင်တောင်း ဒုက္ခ
- ၇။ လွ၊အဟောင်မျိုးနောင်၊ ဟောင်တောင်း ဒုက္ခ
- ၈။ ကုင်းအဟောင်မျိုးနောင်၊ ဟောင်ဒျား ဒုက္ခတောင်း ။

(၉၉) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရာ၊ငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

၁၁၅။ အနုသာသိကဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်)ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား၊ အင်းအုံသတင်းသွံ၊ သာဝတ္ထိခမ်း၊ ကျောင်း၊
ဇေးတဝှန်းကိုအတွင်း၊ ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း၊ ရဟန်း၊မူးဆွဲ၊မ၊ယပ်၊ တပါ၊
တင် ဟော်၊ဗား“အနုသာသိကဇာတ်”ယိုသွ။

ရဟန်း၊မူးနပ်၊နပ်၊ လို၊မူးသာဝတ္ထိခမ်းကို-တဲ့၊ ပါ၊မူးနပ်၊
ထင်းပိုင်ရဟန်း၊ တဲးစွဉ်းကထွာစင်၊နပ်၊ကား၊ စင်၊သီးအမျိုး၊ ကလို၊
ကျို၊တရား၊ဖုံးနပ်၊တဲ့ တမား၊တင်း၊ အင်းတထွေး၊မွိုင်းဒျား၊ အအံး၊
အအွ၊တင် ရဟန်း၊မူးသီး၊ အလောင်းအလင် တကျွေးလွေ၊တင်း၊
အရပ်နပ်၊ ဝွေ၊ကျွေးလွေ။

ကွပ်ကျွေးလွေ၊ ဝွေ၊တပါ၊ဒျားတင် တကားခိုမူး၊ လူးဟောင်
မွေးစွဉ်းဝွေ၊ ရဟန်း၊မူးနပ်၊နပ်၊ ရသတဏှား၊ ဖြောင်းအရသား၊
လွဉ်၊ အမွဉ်၊ထာ၊ အရပ်နပ်၊ကိုတင် ဝွေ၊ယူးနိုင်းယို-

“အရပ်ယိုကိုခြာ ရဟန်း၊မူးသီး၊ အလောင်းအလင် မဉ်းကျွေး
နပ်၊ မွဲ၊ခွေလာဘ် အီးယွမ်းထို၊ ရဟန်း၊မူးသီး၊ အလောင်းအလင်
ဖေးကကျွေးမွန်၊ အရပ်ယိုကိုနပ်၊ ခွေအင်းလို၊မား၊”စဉ်၊စားယူး
နိုင်းနပ်၊သွ။

ကွပ်နပ်၊မ၊ ဝွေ၊ကျွေးလွေ၊ ရဟန်း၊မူးသီးကျောင်းထွူတင်
ဝွေ၊ဆွဲ၊မ၊ဝင်၊ နိုင်းယို-

“ဗ္ဗေဒမူးသီးဖုံးဟွေး-

အရပ်(နီဗွေးသီးတကျွတ်တံး)နပ်၊ နပ်၊ နွေသွဉ်းကျွတ်၊ စံတရပ်၊ ဆင်ကျပ်၊ တဲ့အပ်၊ သေကိုင်တဲ့အပ်၊ ထိုးအင်းဒါးလို၊ တဲ့အပ်၊ ဗဲထောင်းဒါးလို၊ တဲ့အပ်၊ အရပ်နပ်၊ နပ်၊ အန္တရာယ်အာတန်၊ တွမ်းကျွတ်၊ တွံ၊ မွန်းသွမ်၊ အရပ်နပ်၊ နပ်၊ နော” ဆွံ၊ မ၊ အသွေ့ရဟန်၊ မူးဖုံးနဲင်းနပ်၊ သွ။

ကွပ်ဟွန်ဟး ရဟန်၊ မူးငေါင်းနပ်၊ တင် အရပ်နပ်၊ ကိုနပ်၊ ရဟန်၊ မူး အလောင်းအလင် တကျွတ်တံးလာ၊ လာ၊ ထွေးလွေ၊ နေးငါတဲ့ တထွေးစံတံး တပါ၊ ပါ၊ နပ်၊ သွ။

တိုးတနီ၊ တွေ့-

ရဟန်၊ မူး ကဒေါသးနပ်၊ လွေ၊ တွံ၊ သွမ်၊ နပ်၊ ကို၊ နဲစ် တမွို၊ ထာ၊ အီးနွို၊ ပါ၊ လမ်း တလမ်းတင် ဗဲကိုင်တဟး ထောင်း ဆွမ်းတွေ့၊ အကီးဆွတ်၊ ထို၊ ထို၊ စွဉ်း၊ လို၊ ဖုံးလေးလွဉ်၊ အကီးထို၊ နီကွို၊ နပ်၊ အွဉ်းစွို၊ တန၊ ဗဲဉ်ကျ၊ ခါ၊ ထွ၊ ခါ ကူးလောင်းအွဉ်းဒင်း စွဲပသာထင်း ရဟန်၊ မူးသီးကျောင်၊ သူ၊ သွ။

ရဟန်၊ မူးသီးဖုံး လွဉ်ထွေးပြုံးထွ၊ တင်-

“ရဟန်၊ မူးယိုနပ်၊ တိုးဝင်၊ နပ်၊ ဝွေ၊ ဆွံ၊ မ၊ အရပ်နပ်၊ နပ်၊ လွေ၊ လ၊ တံး အန္တရာယ်အာ-တဲ့၊ တိုးဝွေ၊ ခါ သမ်းလွေ၊ တိုး ဟောင်း၊ ဗဲထောင်းထို၊ အကီး၊ သွီးရီးရွဲ၊ တယွို၊ မွေးစွဉ်းထာ၊” ပါ၊ ငရောင်ထင်းစွဉ်းဒုးနပ်၊ သွ။

(၁၀၁) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမိုင်(၁၀)

“ရဟန်းမူတပါ၊ လွေ့တုံ၊သွမ်၊ မဲထောင်းထို့အကီး-
တဲ့” သတင်၊နပ်၊နပ်၊ တညတောင်းချိန်းခါး ဟွန်တိုးစွဉ်းဒျား
ရဟန်းခိုသီးခြာ၊ ရဟန်းသီးဖုံး အုံပြုံးလိုဝင်၊ ဒေါ့၊လွနင်းယို-

“ဗွေးသီးဖုံးဟွေး-

ပါ၊ရဟန်းမူ ကဆွံ၊မ၊ဒါဝင်၊နပ်၊ တိုးဝင်၊နပ်၊ ဝွေ့ဆွံ၊မ၊
လွေ့၊နပ်၊ကိုလ၊တဝ်း-တဲ့၊ တိုးဝွေ့၊နပ်၊ သမ်းလွေ့တင်တွေ့၊
မဲကိုင်ထောင်းထို့စွဉ်း အကီး-တဲ့” အဝ်းဒေါ့၊သွမ်၊သွေ့၊ ကွေ့၊ရဲ၊
ရဟန်းမူနင်းနပ်၊တွင်၊ နီဗွေးဘုရားကျ၊လွဉ်၊ ရီနင်းယို-

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး-

သီအုံပြုံး ဒေါ့၊လွငေါဝ်း အမျိုးမိုင်၊ဖုံးဟောင်း”

“ရဟန်းမူတပါ၊နပ်၊ တိုးဝင်၊နပ်၊ ဝွေ့ဆွံ၊မ၊ လွေ့၊နပ်၊
ကိုလ၊တောင်း-တဲ့၊ တိုးဝွေ့၊နပ်၊ သမ်းလွေ့တင်တွေ့၊ မဲကိုင်
ထောင်းထို့စွဉ်းအကီး- အကျောင်၊ နီသွဉ်းသီးဒေါ့၊ဒျား ရဟန်းမူ
နပ်၊ အခရားဗွေးဩ”

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး-

ရဟန်းမူနပ်၊ အဆွံ၊မ၊ဝင်၊ ဘဝယိုလွမ်၊မွေးတဝ်း၊ ဇာတ်
ကရီးတဲ့ အဆွံ၊မ၊ဝင်၊နေနေ၊ တိုးဝင်၊နပ်၊ ဝွေ့ဆွံ၊မ၊ တိုးဝွေ့၊
နမ်းနပ်၊ တလွေ့က၊နားတောင်းတင် အဝ်းပြားဒုက္ခဖိုလဲဉ်း”
အကျောင်၊ ယံတောင်၊ဟော်၊ချာ စခါဘဝ လယိုအတွိုင်၊သွ။

ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရုာ်ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၁၀၂)

အနုသာသိကဇာတ် (အတိတ်)ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဟးရားဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ်အင်းထွာခွန်အတွင်း၊
ဘုရားလောင်းနဝ်၊ ထွာဝါးမျိုး၊ ကထင်းတန်နဝ်၊ ထွာဝါးခွန်၊
အုပ်ဝါးအရောင်မကား အင်းအုံဟိမဝန္တား တခြာကိုနဝ်၊သွ။

ဘုရားလောင်း၊ အင်းအုံဟိမဝန္တား တခြာကိုအတွင်း၊ ဝါးမွူး
ကျံးတဟးနဝ်၊ ထုမ်းအံးအဆား လို၊တဖူးတန်ကို၊ အင်းလော
လောင်း ကထွဲလင်း၊ ဗျူဖိုး ဟးခူးဖိုး- စတင်နင်းနောင်၊ဖိုးနဝ်၊
ဝွေအံးတွမ်ဟးဟောင်တင် ဝွေယူးနင်းယို-

“ယိုကိုနဝ်၊ ဝါးအလောင်းအလင် မဉ်းလွဉ်အံးနဝ်၊ မဲ့၊ခွေ
အံးဟးကျိးတဝ်၊ ဝါးအလောင်းအလင် ဖေးကလွဉ်မွှန်း အရပ်
ယိုကိုနဝ်၊ ခွေအင်းလိုးမာ၊”စဉ်းစာ၊ယူး နင်းနဝ်၊သွ။

ကွပ်နဝ်၊မ၊ ဝွေဒေါ၊အသွ၊ ဝါးဖိုးနင်းယို-

“လို၊တဖူးတန်ကို ကရိုးနဝ်၊ အန္တရာယ်အင်းအာတန်၊
ဆင်ကိုင် သေဟယ်- စတင်နင်းနဝ်၊တွဲနဝ်၊ ဖိုးလောဖိုးတွဲနဝ်၊
အင်းလွေသင်ချာငါ၊ ကျောင်းမွိုင်စွော့ထာ၊ငါတွဲ တတန်၊တဝ်၊
သေဆင်ယမ်း လောယမ်းဒါး၊ ကွပ်နဝ်၊မ၊ လွေထုမ်းအံးမွှန်း
အဆား လို၊တဖူးတန်ကိုသူ၊ဟိုင်း”ဆွဲ၊မ၊အသွ၊ဖိုး နင်းနဝ်၊တင်
ဝွေ၊နဝ်၊ဝင်၊ဖန်ဖေး အမဉ်း“အနုသာသိကာ”နင်းနဝ်၊သွ။

(၁၀၃) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

တို့တနီ၊-

ဝါးမွူး(အနုသာသိကာ)နဝ်၊ လွေ့ထုမ်းအံးအဆား လိုတဖူ၊
တန်ကိုတွင်၊ ပါဝါးတခွတ်လွဉ် ဖိုးလော၊ ဝါးမွူးနဝ်၊ ဟွန်လော
ငေါင်းတင် ဝွေ့ထွားလွေ့၊ “လောသူ၊ အဝ်းညာတန်နေက”
ယူးနင်းနဝ်၊တွေ၊ အဝ်းအံးတွမ်နှိုင်းနှိုင်းဒျား အဆား၊ တဆင်း
ဒျား လောဖျော်မွိုင်စွေ့၊ တို့နောင်၊တွေ၊ ဝါးမွူးနဝ်၊ အီး
ကျောင်းထို၊ တတန်၊ဒွမ်တင် လောရားယမ်းအနမ်း ထဲ့နီကွို့၊
သီစွဉ်းတလဲင်းချင်နဝ်၊သွ။

ဘုရာလောင်၊ ဝါးခွန်နဝ်၊ ဟဲ့၊ဗူးလွဉ်ဝါး၊ ထွားဝါးမွူးနဝ်၊
ထီးတဝ်းတင်-

“အနုသာသိကာ ပါတဝ်း၊ ထီးတဝ်းယို၊ အလွေ့အဝ်းမဲ့င်၊
ကို လွေ့ထုမ်းလွဟဲ့င်း” ဘုရာလောင်၊ဝါးခွန် ထွဉ်းနင်းနဝ်၊
ဝါးဖိုး ကထွိုင်းလွေ့ထုမ်းနဝ်၊ ထီးခန်းဒျားဝါးမွူး(အနုသာသိကာ)
ထဲ့နီကွို့၊ အဝ်းသီပြားထာ၊ လိုတဖူတန်ကို၊ လောင်းနယ်ခွန်ဝါး၊
ဘုရာလောင်၊ ခွန်ဝါးလွဉ်ထွား၊ ဝါးမွူးသူနဝ်၊ တို့ဝင်နဝ်၊
ဝွေ့ဆွဲမ၊ လွေ့လ၊တဝ်း တဖူတန်ကို-တဲ့၊ တို့ဝွေ့နမ်းနဝ်၊
သမ်းလွေ့တင်တွေ၊ သီစွေ့အဝ်းပြား ထွာစွဉ်းဒျား နီကွို့၊နင်း
သူ၊ ဒေါ့၊စူးရီ၊ဗား တွမ်းဂါးထားနင်းယို-

ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရုာ်ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၁၀၄)

၁၁၅။ ယာ ယညေ မနုာ်သာသတိ၊ သယံ လောလုပ္ပစာရိနီ။
သာယံ ဝိပက္ခိတော သေတိ၊ ဟတာ စက္ကေန သာသိကာ။

“သွေးဝါးသီးဖုံးဟေး-

ဝါးမွူးနုတ်၊နာ အနုာ်သာသိကာနုတ်၊ အဒေါတ်၊ဒေတ်၊ငါး၊
ဆွံ၊မ၊ဒါးဝင်၊လွမ်း၊ ဆွံ၊မ၊ဒါးပအာ၊ ဝါးမွူးနုတ်၊နာနုတ်၊ ယိုခါ
လောယမ်း၊ အနမ်းထွာနီကွီ၊ သီနီ၊လဲဉ်းဟံး နဲင်းသူ၊သွ။”

နီဗွေးဘုရား၊ ဟော်၊ကျာ၊နယ်ချာ စခါခရား သွတ်၊လဲဉ်း
ဒျားတင် နီဗွေးဘုရားရီး-

“ရဟန်း၊မွူးနုတ်၊နာ ယိုခါနုတ်၊ မော့နုတ်၊ခါ ထွာဖိုဝါးမွူး၊
ဘုရားခွေယိုနုတ်၊ မော့နုတ်၊ခါ ထွာဖိုဝါးခွန်”အကျောင်၊ ပေါင်၊
ချာဇာတ် နဲင်းနုတ်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် အနုာ်သာသိကဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အီသတိ၊ ကလ၊အီပညာ၊ ကလ၊ဒါး
ထာ၊သေတရာ၊ဖုံးနုတ်၊ -

၁။ တွိုးဝင်၊နုတ်၊ ဆွံ၊မ၊ တွိုးနမ်းနုတ်၊ မဉ်းတဆွံ၊မ၊ချာတဝ်း
နုတ်၊ အဗွေးနမ်း မော့ချာဒါး ထာ၊ဒုက္ခ -

၂။ “ဖေးကဟောင်နမ်းတား၊ ဖေးကအံးဗားဟောင်ဟောင်ငါ
ခွေငါ” ပေါးအွဉ်းသ၊ ဆွံ၊မ၊ဝင်၊နုတ်၊ သ၊ရင်၊တဟတ်တဝ်း

(၁၀၅) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမိုင်(၁၀)

တင် အဗွေမော့ထင်းဒါး ထားဒုက္ခ -

၃။ “ငေါင်းဆွဲ၊မ”ကရိုးနောင်၊ ကလွောက်၊နားသားတား
အကျိုးအင်းဒျား -

၄။ “ငေါင်းဆွဲ၊မ”အဟောင်အဒါးနောင်၊ ဥပမားဗွန်ပီ နှင်း
တမူဖူး၊ ယူးမွန်းတင်းသောင်းပင်၊ ယူးဒျားအရသားနှိုးနှိုး၊
တစွိုးစွိုးငါတင် လိုးထူးလိုလိုဒျား -

၅။ “ငေါင်းဆွဲ၊မ-ငေါင်းသွဉ်သင်”တဲ့ နှင်းနပ်၊နေနေ လိုး
ယူးတင်းအဗွေ၊ လိုးယူးဒျား ငေါင်းအရသား၊ လိုးယူးဒျား
အကျိုးတရာ၊ လိုးထူးခါးလိုလို- စတင်နှင်းနပ်၊ဖုံးသွူ။

အနုသာသီကဇာတ် ကဗျာ

၁။ ဇေးတဝှန်းကျောင်းကို - ဗွန်ထိုအုံဗား
ဒေါ့သွဉ်မထူး - ရဟန်းမူးတပါး
တွိုးဝင်ဆွဲ၊မ - ဂွေကျွဲလွေဒျား
ဗဲထောင်းကီး - သွီးရီး ဆွတ်ထို့ပါ ။

၂။ လောင်တော့ဆားခါ - ဝါးထွာဖိုဗား
ဝါးမွူးတဗား - နုတ်ငါးလွေညာ၊
တဖူးတန်ကို - ဂွေယို အံ့ဆား
ဖိုးလောယမ်း - အနမ်း နီကွို့ထွာ ။

ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရာ၊ငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၁၀၆)

- ၃။ ငေါင်းဆွဲ၊မ၊မျိုး - အကျိုးအာငါး
လွှာက်၊နားလွေ၊သား - ဖြားဆားနပ်၊ရာ၊
မော့တင်းဒုက္ခ - လ၊လွ ချမ်းသား
ငို၊တန်းငေါင်း - လွှာက်၊တင်း ဒုက္ခထွာ ။

အနုသာသိကဇာတ်ထွေယိုသွ။

ငေါင်းဆွဲ၊မ၊ တွမ်း လို၊၄-မျိုး

- ၁။ လို၊ယင်ဟန်းနပ်၊ အနမ်းနပ်၊ဆွဲ၊မ၊ချာတင်း၊ ဆွဲ၊မ၊
ဝင်၊လွ၊မ်း။
ဝွေ၊ရိုး-“ထွားနိုင်းမွန်းခွေ၊ နားခွေငေါင်းဟိုင်း” အရိုး
နိုင်းနပ်၊။
- ၂။ လို၊ယင်ဟန်းနပ်၊ ဆွဲ၊မ၊ချာအနမ်းလွ၊မ်း၊ ဝင်၊နောင်၊
ဆွဲ၊မ၊ပါတင်း။
ဝွေ၊ရိုး-“ထွားနိုင်းခွေယိုဟိုင်း၊ ထွားနိုင်းတင်းတဲ့လ၊
ကမ်းနားသ၊”အရိုးနိုင်းနပ်၊။
- ၃။ လို၊ယင်ဟန်းနပ်၊ အနမ်းတဲ့ဆွဲ၊မ၊ချာ၊ ဝင်၊တဲ့ဆွဲ၊မ၊ပါ။
ဝွေ၊ရိုး-“ထွားနိုင်းခွေယိုဟိုင်း၊ နားပါခွေငေါင်းဟိုင်း”
အရိုးနိုင်းနပ်၊။

(၁၀၇) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

၄။ လို၊ယင်ဟန်းနပ်၊ အနမ်းတဲ့ ဆွဲ၊မ၊ချာတင်း၊ ဝင်၊တဲ့
တဆွဲ၊မ၊တင်း။
ငွေ၊ရိုး- “ နီတဲ့နီဒျား၊ ဝင်၊တဲ့ဝင်၊ဒျား၊ နမ်းအင်းထမ်းဒျား
ပငါပရား ” အရိုးနင်းနပ်၊သွ။
လို၊၄-မျိုးနပ်၊အကို “ နမ်းတဲ့ဆွဲ၊မ၊ချာ၊ ဝင်၊တဲ့ဆွဲ၊မ၊
ပါနောင် ” ထွာအယံသွတ်၊နပ်၊သွ။

၁၁၆။ ဒုဗ္ဗစဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်)ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား အင်းအုံသတင်းသွဲ၊ သာဝတ္ထိခမ်း၊ ကျောင်း၊
ဇေးတဝွန်းကိုအတွင်း ပွိုင်းဂြိုဟ်တွင်း ရဟန်းအွဉ်ဒေါ့ယပ်၊တပါ၊
တင် ဟော်၊ဗား-“ ဒုဗ္ဗစဇာတ် ”ယိုသွ။

ပါ၊တဖြာနပ်၊ ထင်းပိုင်စင်၊ ပိုင်စင်၊ထွ။ခါ ဥပဇ္ဈာယ်၊
ဆရာတဲ့နပ်၊ သွ၊ပေးရဟန်းဖုံးတဲ့နပ်၊ ဒေါ့၊ဖေးသွဉ်ဖေး တနား
တင်း၊ ရဟန်းဒေါ့၊ယပ်၊နပ်၊ နီဗ္ဗေဒဘုရားရီ နင်းယို-

“ ရဟန်း-

နားနပ်၊ ဒေါ့၊သွဉ်ယပ်၊ငါး-တဲ့၊ မွေးနေဟောင်း ”

“ မွေး- ပွေးဩ ”

“ ရဟန်းဟေး-

နားနပ်၊ ဒေါ့၊ယပ်၊ဘဝယိုလွှမ်း၊ မွေးတင်း၊ စိုးရီးခါကာ-

ဇာတ်ဝတ္ထုငါးရာ၊ ငါးဆီ အမည်(၁၀) (၁၀၈)

ဒေါ်ယပ်တန်ဖျားရင်း၊ ကွပ်နားတင်း ပညာသျှိ(ပညားအင်းသား)
ငေါင်းတင် ဗင်ထူးသီဟးဖိုလဲဦးနား”

ဗွေးဘုရားရိုး နှိုင်းနပ်၊ ထွေတင် ဟော်၊ နယ်ဗွေခင်ချာ စခါ
ဘဝ လယိုအတွင်းသွေ။

ဒုပ္ပဝဇာတ် (အတိတ်)ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဗားရားဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ်အင်းထွာခွန်အတွင်း
ဘုရားလောင်၊ နပ်၊ သွဉ်ပညား“ဝဲဉ်ကားဗင်” နပ်၊ ထွေတင် တွမ်း
အဆရာ လယ်ဝဲဉ်ကားနယ်ဝင်၊ နပ်၊ သွေ။

ဘုရားလောင်၊ ဆရာနပ်၊ ဝဲဉ်ကားဒါး ဗင်လစ်၊ လီးလွမ်း၊
ဝဲဉ်ကားဗင် ငတ်၊ လီးဒါးတောင်း၊ တိုးတနီ၊ ဆရာနပ်၊ အီးပျ၊
အပညား၊ အီးဝဲဉ်ကားနယ်ဗင် အတွင်းနပ်၊ သမ်းမွန်၊ ဒေါင်တင်
“ခွေအီးဝဲဉ်ကားနယ်က ဗင်ငတ်၊ လီး” ရိုးနှိုင်းနောင်၊ ထွေ၊
ဆို၊ ရဲဉ်းတနွောင်း ဗင်ငတ်၊ လီး။

တိုးနပ်၊ ခါ ဘုရားလောင်၊ ရိုး-

“ဆရာ-

ဆရာနပ်၊ ဝဲဉ်ကားဒါး ဗင်လစ်၊ လီးလွမ်း၊ ဝဲဉ်ကားဗင်
ငတ်၊ လီးနပ်၊ ဆရာတဒါးတင်း၊ ပွဲ၊ ထိုးယင်း တလီးဟိုင်း၊ ပေါး
တပွဲ၊ ထိုးတင်း တလီးနပ်၊ ဆရာထဲလူး ဗင်ငတ်၊ လီးသူ၊ ထူးသီ
စွဉ်း ဆရာသနယ်” ဒေါ်ဖေးနှိုင်းနပ်၊။

(၁၀၉) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရားငတ်၊ဆီ အမဲ့(၁၀)

ကွဲးတွေ့၊ ဆရာနု၊ ကွပ်မွန်၊ဒေါ်ဝဲင်-

“နားထင်းဖို့မွန်းခွေ၊ နားသေတင်း ခွေအစွန်၊ဒျား”ရိုနင်း
နု၊တွေ့၊ ဘုရားလောင်း၊ငေါင်းနု၊ ဝွေ၊မနား၊ အဝ်းဝဲင်ကား
ဒျားစွဲစွဲ။ “ပွန်းလ၊”ပင်လစ်၊လီးလွမ်း၊ ထုံလူးပင်ငတ်၊လီးနား၊
ပင်ထူးဆာဌိုးခြံ၊ သီထို၊စွဉ်းနု၊သွ။

တိုးနု၊ခါ ဘုရားလောင်းရို-

“ဆရာနု၊ နားတင်းပညားသျှိုငေါင်း၊ သီစောင်းဟးလဲဉ်း
သွ။” ဟော်၊တရားတွမ်း ဂါးထားနင်းယိုသွ။-

၁၁၆။ အတိကရမကရာစရိယ၊ မယုမွေတံ န ရုစ္စတိ။

စတုတ္ထ လဃ်ယိတွာန၊ ပဉ္စမာယသိ အာဂုတော။

“ဆရာ-

နားနု၊ဟန်းနီ၊ မားလွဉ်းငါးထားဟနော၊ ဆရာကရေး
ဝဲင်ကား ပင်ငတ်၊လီးနု၊ ခွေတနစ်သက်တင်း၊ ဆရာပွန်းလ
ကွဲး၊ ပင်လစ်၊လီးလွမ်း၊ လွေ၊အဝ်းထူးစွဉ်း ပင်ငတ်၊လီးလောင်း
နု၊ပွေး”

ဘုရားလောင်း ရိုနင်းနု၊ထွဲတင် ဗွဲထန်းထို၊ပင်၊ လွေ၊
သင်းဂျိုဟ်းထို၊ခန်းဒျား အဆရာနု၊သွ။

နီပွေးဘုရား ဟော်၊နယ်နင်းနု၊ထွဲခါ-

ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၁၁၀)

ရဟန်းဒေါ့ယပ်၊ ယိုခါနပ်၊ မော့နပ်၊ခါ ထွာဖိုဆရား၊
ဘုရာ၊ခွေယိုနပ်၊ မော့နပ်၊ခါ ထွာဖိုတပွဲ-အကျောင်၊ ပေါင်၊
ချာဇာတ်နိုင်းနပ်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် ဒုဗ္ဗစဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊အိသတ်၊၊ ကလ၊အိပညား၊၊ ကလ၊ဒါး
ထာ၊သေတရာ၊ဖုံးနပ်၊ -

- ၁။ လို၊ဒေါ့ယပ်၊နောင်၊ လို၊ကမ်းသ၊ ၊ ဒေါ့၊လ၊တောင်း၊
သွ၊ခေါင်းဆွေ၊၊ သွ၊ပေးခြောဒါး -
- ၂။ လို၊ဒေါ့ယပ်၊နပ်၊ မာ၊ဒုက္ခမိုးဖါသ၊၊ မာ၊ဒုက္ခဆရားသ၊၊
တိုးတနီ၊ခါ အပိုအီးမာ၊ဒုက္ခတောဝွေ၊သ၊၊ အတပွဲ၊ အီး
မာ၊ဒုက္ခတောဝွေ၊သ၊ -
- ၃။ လို၊ဒေါ့ယပ်၊ ပေါးတနားတင်း မိုးဖါငေါင်း ဆရားငေါင်း
နပ်၊ မော့စောင်းဒါး ထာ၊ဒုက္ခ၊ သီစောင်းဟးဒါးထာ၊ -
- ၄။ လို၊ဒေါ့ယပ်၊ ထေင်ချာဝင်၊နပ်၊ ထွာဒါးရန်း၊
လို၊ဒေါ့ယပ်၊ ထေင်ချာတောင်းဝင်၊နပ်၊ ထွာတောင်း
ထမဲ့င်၊မဲ့င်- စတင်နိုင်းနပ်၊သွ။

(၁၁၁) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရာ၊ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

ဒုပ္ပဝဇာတ် ကဗျာ

၁။ ဇေးတဝွန်နုကျောင်းကို - ဗွန်ထိုအံ့ဒုး
ဒေး၊ယပ်၊အာငေါင်း - စင်၊စောင်း တပါ၊
ဆရားသွူတဲ့ - ဒေး၊လဲ့ မနား
စိုးရီးကား - နုတ်၊ငါး ဟော်၊နယ်ချာ ။

၂။ ဆရားစွန်၊ထင် - လစ်၊ပင် ဝဲဉ်ကား
လောင်၊တေားမဉ်ဒါး - ဝဲဉ်ကား သွဉ်ခါ၊
ငုတ်၊လီးယံယွန်း - ဝဲဉ်မွန်း ဆရား
ဝဲဉ်နှိုင်းနှိုင်း - ပွိုင်းပွိုင်း သီပင်နာ ။

၃။ ဒေး၊ယပ်၊အာငေါင်း - ဟဲ့တင်းလိန်းမား
မွိုးပါဒေး၊ဗား - ဆရား သွဉ်ခါ၊
နေးနားလွဉ်၊တင်း - သီစောင်းထိုးဒါး
နားငေါင်းမ - ခွဲ၊သ၊ ချမ်းသားထွာ ။

ဒုပ္ပဝဇာတ်ထွဲယိုသွဲ

လိုနုတ်၊ တွမ်း မွန်ဒေါင်

- ၁။ လိုနုတ်၊ရို၊ရို၊လွမ်း၊ တမွန်၊တောင်းဒေါင်နုတ်၊ ဝွေ၊
ထားမားနုတ်၊ အင်းအနုတ်၊တာ၊ တမျို၊လွမ်း၊ ဒုက္ခဗား
ထားနုတ်၊တာ၊နုတ်၊လွမ်း။
- ၂။ လိုနုတ်၊မွေးတင်း၊ သမ်းမွန်၊တောဒေါင်၊ ဝွေထားမား
နုတ်၊ အင်းမွန်၊ဒေါင်တာ၊ တမျို၊လွမ်း၊ ဒုက္ခဗား မွန်၊
ဒေါင်တာ၊နုတ်၊လွမ်း။
- ၃။ နုတ်၊တဲ့နုတ်၊ဒုား၊ ဒေါင်တဲ့မွန်၊ဒုား၊ ဝွေထားမားနုတ်၊
အင်းနီဗားတင် ဒုက္ခဗား နီမျို၊တာ၊တွေ့၊ အတောင်
တန်အီ၊ တွိုးဒါးစဉ်းထားသီ။
- ၄။ နုတ်၊တဲ့နုတ်၊တင်း၊ ဒေါင်တဲ့ အွေတင်း မွန်တင်း၊
ပွိုင်းပွို၊တွမ်း နုတ်၊နီဗား ဝွေထားမားအဲဉ်ထင်း။
ပွိုင်းပွို၊တွမ်း နုတ်၊နီဗား ဒုက္ခဗားအဲဉ်ထောင်း။

၁၁၇။ တိတ္ထိရဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်)ဝတ္ထု

နီဗွေဘုရာ၊ အင်းအုံသတင်းသွံ၊ သာဝတ္ထိခမ်း၊ ကျောင်၊
ဇေးတဝွန်းကိုအတွင်း ပွိုင်းပွို၊တွမ်း“ကောကာလိက”တင်
ဟော်ဗားတိတ္ထိရဇာတ်ယိုသွ။

(၁၁၃) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

နီဗွေးဘုရား တပဲ့တန် ဗွေးသာရီပုတ္တရားတွမ်း ဗွေးမဟား
မောဂ္ဂလာန်းနဝ်၊ တကားခိုမူး လူးအာမွေးစွဉ်း တဗြိုလူး သင်္ကန်း၊
စတင်စားနဝ်၊ တျိုးကောကာလိကနဝ်၊ တကားတလူးပါတဝ်း၊
ဗွေးသာရီပုတ္တရား၊ ဗွေးမောဂ္ဂလာန်းသီးတဲ့ တစွဉ်းပဲင်းတဝ်း၊
ကွပ်နဝ်၊မ၊ ကောကာလိကသ၊လျား ဝွေဗွေးသီးတင် လွေ၊
လောင်းဗွေးဘုရားနိုင်းယို-

“ဩဗွေး-

သာရီပုတ္တရား၊ မောဂ္ဂလာန်းသီးနဝ်၊ လောဘတန်တန်၊
ဒို့၊ခါ၊ဒျား ဝွေသီးအပဲစ်၊ ဝွေသီးနဝ်၊ လို၊သီးလတအိုင်ထဝ်း
စားဖုံး”

နီဗွေးဘုရားရို-

“ကောကာလိက-

ဒေါ၊မွန်းနိုင်းနဝ်၊ဟိုင်း၊ ပဲစ်မားမွန်း အဂ္ဂသာဝကသီး
ဟိုင်း”

နီဗွေးဘုရား ဖေးဒေါ၊တဝ်းနိုင်းနဝ်၊တဲ့ ကောကာလိကနဝ်၊
ဒေါ၊ဒျားတိတ်၊တိတ်၊ နီဗွေးဘုရားရဲခါ၊ ဗ၊စွဉ်းသွံလင်း၊ ကော
ကာလိက ဒေါ၊တိတ်၊တိတ်၊ သွံလင်းထွူတင် ထွိုင်းလင်းထို၊
စွဉ်းနဝ်၊သွူ။

ကွပ်“ ဖြောင်းအပဲစ်-ဝစီးကံးအကုသိုလ်း”နောင်းတွေ့၊

ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရုာ်ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၁၁၄)

အနမ်းတဗားလုမ်း ပွစ်၊ပတ်၊ရားရီး ထွာအဒီးအဒါး အံ့အမဉ်၊
ယော့တသဉ်ရော့ဂါး၊ ခံးဒါးဒွါမ်တင် လွဉ်းထို၊စွဉ်း။

ရဟန်၊သီးဖုံး အုံပြိုးဒေါ့၊လွနဲင်းယို-

“ဗွေးသီးဖုံးဟွေး-

ကောကာလိကနပ်၊ ကွပ်ခွန်းထွမ် ဗွေးသာရိပုတ္တရား ဗွေး
မောဂ္ဂလာန်းသီးတင် ပွိုးအဖြောင်းပဲစ် ဝစီးကံးနပ်၊တွော့၊ ယိုခါ
လင်၊ထဲသော့ဗား ‘ပဒုမ’ငါးရဲင်၊-တဲ့” အဝ်းဒေါ့၊လွနဲင်းနပ်၊တွင်၊
နီဗွေးဘုရားကျွ၊လွဉ်၊ နီဗွေးဘုရားရီ-

“ရဟန်၊သီးဖုံးဟွေး-

သီအုံပြိုးဒေါ့၊လွ ငေါင်းအမျိုးမဲ့င်၊ဟောင်း”

“နီသွဉ်းသီး ဒေါ့၊လွဒျား ကောကာလိက-ခရားဗွေးဩ”

“ရဟန်၊သီးဖုံးဟွေး-

ကောကာလိကနပ်၊ ကွပ်အငေါင်း ပွိုးအထားဒေါ့၊တင်
မော့ဗားထားဒုက္ခ ဘဝယိုလွမ်းမွေးတောင်း၊ စိုးရီးခါတဲ့ ကွပ်
အငေါင်းတွော့၊ မော့ဖိုလဲဉ်း ထားဒုက္ခ” ဗုဒ္ဓဗွေးမျတ် ဇာတ်ရီး
နယ်ပါ စခါဘဝ လယိုအတွိုင်၊သွ။

တိတ္ထိရဇာတ် (အတိတ်)ဝတ္ထု

အိုစခါ ဗားရားဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ်အဝ်းထွာခွန်အတွင်၊

(၁၁၅) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရာ၊ငုတ်၊ဆီ အမဲင်(၁၀)

ဘုရားလောင်နပ်၊ ထွာ“ဥဒိစ္စပုဏ္ဏား”မျိုး၊ သွဉ်ပညား ထင်း
တက္ကသိုလ်း လ၊ဘွဲ့ထွါခါ ပိုမာမထူး ခွ၊ရူးအုံတော့၊ ဗိုင်ရသေ့၊
ထွါခါ၊ ကျိုးစားအာတရားတင် လ၊စွဉ်းအဘိညာဉ်းငုတ်၊ပါ၊
သမားပတ်သွဉ်၊ပါ၊ ထွာရသေ့၊သီးဆရား ဖေးဒါးဩဝါဒ၊
အင်းအုံဟိမဝန္တား ပျားဒျားတွမ်း ဈာန်တရားနပ်၊သွါ။

တို့းတလဲင်း-

ရသေ့၊တပါ၊နောင်၊ မော့ရော့ဂါး သွီးယားကြိုးကအို၊၊
ရသေ့၊ယောင်နပ်၊ ထူးခွါဆေးသိုးတွင်၊ ရသေ့၊ဖြောင်းကျံတရံ၊
ဗောဓဲတပါ၊ ကျွ၊လွဉ်ထေ့။

“ဆေးယိုကိုမျှင်၊ ဆေးနပ်၊ကိုဟဲ့င်း၊ နားဆေးသိုးနပ်၊
အနယ်၊မွေးတောင်း၊ တွမ်းနားယောင်ခြံ၊ပေးနပ်၊ နားဆေးသိုး
အမျိုးပ၊ဒါးထားနဲ့” ဒေါ့၊ဗောဓဲထား၊ နှိုင်းနောင်၊တင် ရသေ့၊
ကဆေးသိုးသားနပ်၊ သ၊လျားထားတွော့၊-

“ခွေဆေးသိုးနပ်၊ တပ၊တင်းတဲ့ ခွေဆေးနားကတူးယို
ပ၊ဗားဗား” ဖြောင်းတဲ့ဒေါ့၊ တွမ်းခွါတဲ့ဆေးစွဉ်းဒျား ရသေ့၊
ဗောဓဲကတူး၊ ရသေ့၊ဗောဓဲကတူးနပ်၊ ခွါနက်အွက်တဆင်း
ဒျား၊ ကတူးပ၊သွီးလီ သီထွါစွဉ်း တလဲင်းချင်၊ ဘုရားလောင်၊
တွမ်း အတပဲ့၊ဖုံး လွေ၊သင်းဂျိုဟ်းဖေး တွမ်းမေးထွါခါ ရီပါ
နှိုင်းယို-

ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရုာ်ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၁၁၆)

“တွမ်းနီကျောင်၊ မဟော့မညာ၊ ကအင်းဖြိုင်၊သေးသေး
ထား၊ ဖြိုးဒီးလောင်း ဝါးဖြိုးနုတ်၊တဟးနုတ်၊ မထီးဒွါမ်၊ မဟွန်ဒွါမ်
အငေါင်းနဲ”

“ဝါးဖြိုးနုတ်၊တဟး အချိန်းခါး တမွေးတင်းတဲ့ ဖြိုင်၊စင်း
စွဲငါးထားတွေ့၊ မုတ်ဆို၊ဟွန် မုတ်ဆို၊မော့၊ မုတ်ဆို၊ဆွမ်း
စွော့၊ထိုးလဲဉ်းသွူအော်”

ရသေ့၊ဖုံးလောင်းနယ် ဘုရားလောင်၊နဲင်းနုတ်။

ဘုရားလောင်၊ရိုး-

“အော်- ရသေ့၊ယိုတဲ့-ဒေါ့၊ဗော့ဗွဲ၊ ကွပ်အငေါင်းတွေ့၊
သီစွော့၊ဟးထား၊ ဝါးဖြိုးနုတ်၊တဲ့-ဖြိုင်၊စင်းစွဲထား၊ ပွိုးအငေါင်း
တွေ့၊ သီစွော့၊ဟးထား၊မွော့ဟေး”နေးတွမ်းဂါးထားဘုရားလောင်၊
ရိုးစွဉ်းဒျားနဲင်းယို-

၁၁၇။ အစွဲဂုတတိ ဗလတာ၊ အတိဝေလံ ပဘာသိတာ။

ဝါစာ ဟနတိ ဒုမ္မေခံ၊ တိတ္ထိရံ ဝါတိဝသသိတံ။

“ရသေ့၊သီးဖုံးဟေး-

ဝါးဖြိုးနုတ်၊ ချိန်းခါးမွေးတင်း ဖြိုင်၊စောင်းထားတွေ့၊
သီစွော့၊ဟးထား၊ အနဲင်းနုတ်၊နေနေ ထားသေဉာဏ်းဆွေ၊ ရသေ့၊
ယိုတဲ့ ဒေါ့၊ဗော့ဗွဲလောင်းအာ‘ငေါင်းခွါ’ဆေးတွေ့၊ သီစွော့၊
ဟးစွဉ်းထား”။

(၁၁၇) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်,ရျာ,ငတ်,ဆီ အမိုင်(၁၀)

ဘုရားလောင်းနဝ်, ဖေးဩဝါဒ ဆွံ့မ,ရသေ့,ဖုံး၊ ကျင်,သွံ့၊
ပျါ,မျာ, ဗြဟ္မဝိဟာရ တရာ,လစ်,ပါ,တင် တွိုးကီထင်းဟး ဗျဟ္မား
ခမ်းသူ,သွူ။

နီဗ္ဗေဒဘုရားရီ,-

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး- ကောကာလိကနဝ်, ကွပ်အငေါင်း
တင် မော့,ထာ,ဒုက္ခ ဘဝယိုလျှမ်းမွေးတင်း၊ စိုးရီးခါတဲ့ ပွိုး
အငေါင်းတွေ့, မော့,ဖိုလဲဉ်းထာ,ဒုက္ခ နိုင်းနဝ်,နေနေ”ယံသေ
ဟော်,ချာ စခါဘဝ ဓမ္မဒေးသနားထွူတင်-

- ယိုခါကောကာလိကနဝ်, မော့,နဝ်,ခါ ထွာဖိုရသေ့,ဗောဉ်
- ခွေရဟန်း,ပရိသတ် ယိုခါဖုံးနဝ်, မော့,နဝ်, ထွာဖိုလဲဉ်း
ခွေတပဲ့, ရသေ့,ပရိသတ်ဖုံး
- ဘုရားခွေယိုနဝ်, မော့,နောင်,ခါ ထွာဖိုလဲဉ်း ရသေ့,သီး
ဆရာ,- အကျောင်, ပေါင်,ချာဇာတ်နိုင်းနဝ်,သွူ။

ထွားသွဉ်ဟော်,ကျပ် တိတ္ထိရဇာတ်ယိုတင်
ကလ,အိသတိ,၊ ကလ,အိပညာ,၊ ကလ,ဒါး
ထာ,သေတရာ,ဖုံးနဝ်, -

၁။ လိုးဒေါ့ဆာ လိုးခွန်းဆာတင်းဝင်,၊ ဝင်,သ,လျားဒါးလို, -

ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရား၊ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၁၁၈)

- ၂။ သိမ်း၊ဖြောင်းတွေ့၊ ဒေါ့၊မျှန်းထမဲ့င်၊မဲ့င်၊နောင်၊
အဟောင်သွတ်၊ -
- ၃။ အုံတွေ့ထာ၊ထွာတင်း မဉ်းလိုးဒေါ့၊ငေါင်းနပ်၊ ထွားအချိန်း
ခါး ဒေါ့၊သားသား ဒေါ့၊ဒါးဒါးဟား -
- ၄။ နီကယူးရေးရွယ်းနပ်၊ တမျိုး၊ ဝင်၊ကထူးအမိပ္ပါယ်းနပ်၊
ထွာထိုးတစားအင်းဒါး၊ ဒေါ့၊ကြို့၊ကြ၊ထာ၊ ထွာတင်း -
- ၅။ ခါးလားကဒေါ့၊နပ်၊ ချင်းရော့၊ရော့၊ရီးဟား၊ ငေါင်းမား
ဖေးကပါမျှန်း -
- ၆။ ဒေါ့၊တရားရားဟား၊ ဒေါ့၊လျားမားမျှန်း၊ ဒေါ့၊လွဉ်းမျှန်း
ထာ၊ ငေါင်းလွဉ်းမျှန်းပါ၊ -
- ၇။ ဒေါ့၊ငီးငါမျှန်းထာ၊ စွော့၊ငီးငါမျှန်းပါ၊ ဒေါ့၊ငီးငါ စွော့၊
ငီးငါပါ၊နပ်၊ အမားပါဒါး -
- ၈။ အမျိုးတဒေါ့၊တင်းနပ်၊ ယွန်းခါ၊လ၊လ၊ ထိန်၊ခါ၊သ၊နပ်၊
ဟောင်၊ မွန်၊ဒေါင်တင်တွေ့၊ ငေါင်းပြဉ်းစွော့၊ ဖြောင်း
အောင်ဒေါ့၊မားနောင်၊ ပါ၊သေအပဲစ်၊ ပါ၊စစ်ဆေးတွေ့၊
မော့၊ဒါးထာ၊ဒုက္ခ -
- ၉။ သွမ်းချာနမ်း အံးဖြားဝင်၊နပ်၊ ဟောင်ဒျား၊ သွမ်းဝင်၊
အုပ်၊ချာနမ်းနပ်၊ ဟောင်တောင်း- စတင်နိုင်၊နပ်၊ဖုံးသွူ။

(၁၁၉) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်,ရျာ,ငုတ်,ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

တိတ္ထိရဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ကောကာလိက - တဖျ ရှိမား
သာရိပုတ္တ - မောဂ္ဂလာနာ
တွမ်းရိုးမျှန်းတင်း - ဗွေးစောင်း ဆီ,ဒျား
ကွပ်မနား - ထဲဗား ငါးရဲ့င်,ခြာ ။
- ၂။ ကွပ်ငေါင်းဒုက္ခ - ဘဝချာကား
စိုးရီးထွာတွေ, - ရသေ့,တပါ,
ဆေးယိုဟဲ့င်း-တဲ့ - ဗောဗွဲ ရှိမား
ကတူးပ, - ခွါလျ, သီတငါ ။
- ၃။ ဟင်သွတ်,သိမ်,ဖြောင်း- ငိမ်,ရောင်းချမ်း,သား
သွမ်,သွဲ,ဒေါ့,ထန်း - ငွေးဖန်းမွေ့ပါ,
အဲဉ်ထင်းအကျို, - ငေါင်းမျို,ရှိမား
ဖြောင်းပဲစ်ကံး - နဲစ်ခံး ငါးရဲ့င်,ခြာ ။

တိတ္ထိရဇာတ်ထွဲယိုသွဲ

ထာ်ဒေါ်၊ ရော့မား

- ၁။ ငေါ်းကဲဉ်းတငါနုာ်၊ ဆာလဲဉ်း ခွဉ်းတဆင်း။
၂။ ငေါ်းလျားတငါနုာ်၊ ဆာလဲဉ်း နုာ်တခြင်း။
- ၃။ သိမ်၊ဖြောင်း - ငိမ်၊ရောင်း
၄။ သိမ်၊ဖြောင်း - ငိမ်၊ကြောင်း
- ၅။ အံင်၊တော့တော့ - ပါ၊အံင်၊စော့
၆။ ခံင်၊တော့တော့ - လို၊ခွဉ်းဆော့
- ၇။ ရော့ဒုာ်၊ငေါ်းပျက် - ထွာငေါ်းနုာ်
၈။ ထွာဒုာ်၊ငေါ်းပျက် - ပါ၊ယူပက်
- ၉။ ခင်၊ပြွန်-ကဲင်ပြွန် ၊ ငေါ်းပြွန်-စင်သ။
၁၀။ ခင်၊ပြွန်-ဗွဲလ၊ ၊ ငေါ်းပြွန်-ဗွဲန။
- ၁၁။ အံင်၊ဖြားဝင်၊နုာ်-နားသား၊ သွမ်၊ဝင်၊နုာ် နားခါး။
၁၂။ စူတဉ်းတင်း-ထဲလီ၊ ဖြောင်းတဉ်းတင်း-ဖဲသီ။

(၁၂၁) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

၁၁၈။ ဝဋ္ဋဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်)ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား အင်းအုံသတင်းသွံ၊ သာဝတ္ထိခမ်း ကျောင်း၊
ဇေးတဝှန်းကိုအတွင်း၊ ပွိုင်းပွိုင်းတွင်း“ဥတ္တရသေဋ္ဌေပိနိ”တင်
ဟော်၊ဗား ဝဋ္ဋဇာတ်ယိုသွ။

သာဝတ္ထိခမ်းကို သဋ္ဌေဥတ္တရနဝ်၊ ခြွေမွေးမင်းစွဉ်းထား-
တဲ့၊ သဋ္ဌေဥတ္တရပိနိနဝ်၊ အင်းဗျဟ္မားလင်းကျွတ်တင် ယောင်း၊
ဆင်းတရေ၊ငါး နှိုင်းစွဉ်းဗျဟ္မား၊ ကေးညှိုးခရားတဲ့ ဟောင်ငါး
နဝ်၊သွ။

တို့၊တနီ၊-

သာဝတ္ထိခမ်းကို တထိန်းလာယို ပွယ်၊တန်နက္ခတ်အင်း၊
လို၊ဖုံးပျော့လွဉ်းလွ ပွယ်၊နက္ခတ်၊ သဋ္ဌေပိ အသွ၊ပေးဖုံးနဝ်၊
မာအင်းပငါပရား၊ သဋ္ဌေပိနဝ်၊ အုံညဗျဟ္မားခမ်းတင် မဉ်တေား
လမ်းတင်း၊ (မာအဲဉ်ထင်း) ဝွေ၊ရိုးဟဲ့၊မျှန်းတဲ့ အသွ၊ဖုံး ဟဲ့၊နှိုင်း
နှိုင်းဖေး ပါ၊မူးခတ်၊ ယောင်း၊ရေ၊တဖြာ၊နဝ်၊သွ။

ကွေးတော့၊ ပါ၊မူးနဝ်၊ ဥတ္တရသဋ္ဌေပိ ထွားတဲ့ တထွားတင်း၊
ဒေါ၊ရီတဲ့ တဒေါ၊ရီတင်း၊ ကွပ်နဝ်၊မ၊ ပါ၊မူးခတ်၊နဝ်၊ ကျုံးတော့၊
နှိုင်းယို-

“ခွေယို ကတရေ၊ ကယံထား၊နဝ်၊ဟေး ပါ၊သဋ္ဌေပိယို
အွဉ်းမွေးဒျားအလို့၊ ထွားတဲ့ တထွားတင်းခွေ၊ ဒေါ၊ရီတဲ့ တဒေါ၊ရီ

တင်းခွေ၊ ဖေးကထွားခွေနှင်၊ နေးတွမ်းလို၊ မားယားတင်
အွဉ်းတရေ၊ ရေးလောင်းလွှိုး ငပယွမ်းနယ်ကမ၊” ချသ၊ နှိုင်းနှင်၊
တွေ့၊ အွဉ်းပယွမ်းအလွှိုး ငနယ်သဌေပို။

ကွဲတွေ့၊ သဌေပို ကထင်းထီး ပါမူးတငါ(ဆွတ်၊)ဗွာဗွာ
နှင်၊ ယူးပါပါ၊ မူးနှမ်း၊ ပါ၊ မူးဆွတ်၊ ကထင်းယူးပါ၊ မူး“ဆွတ်၊ ပွိုင်း-
အဋ္ဌိကသညာ” နှိုင်းနှင်၊ တင် အယားအယီး ထီးထားဒွါမ်၊ ထီးစွဉ်း
အဆွတ်၊ တခြင်းခြင်းတန်လွှမ်း။

ကွပ်နှင်၊ မ၊ ဖေးပါ၊ မူးအခတ်၊ ခ၊ ထွေခါ ထွဉ်းသင်၊ ချာ
ထိုးပါ၊ မူး၊ ပါ၊ မူးနှင်၊ အင်းသဌေပိုလမ်း ကထွိုင်းသင်၊ တဖူး၊
လောင်းနှင်၊ သင်၊ ခွဲပါ၊ လို၊ တန်တဖြာ၊ ပါ၊ နှင်၊ ခတ်၊ တော ဖေး
အခတ်၊ ခ၊ ဟဲ့၊ သင်၊ ဝွေ၊ လမ်းနှင်၊ သွ။

နှုတ်၊ နီ၊ ထင်းဗွေ၊ ပွယ်၊ ကထွိုင်းလဲဉ်းနှင်၊ ပါ၊ မူးဖျော်သင်၊
တင်းလမ်းတင် ပါ၊ မူးမွိုးဖါနှင်၊ လွေ၊ ရီကောကလွဉ်ဟဲ့၊ သားထူး-

“နီပိုမူး အင်းမဲ့ကို”

“သေတင်း၊ နီဟဲ့၊ ဖေးဒျား ဥတ္တရသဌေပိုတားဒျား”

အသွေ၊ ဖုံးနက်လွေ၊ ဥတ္တရသဌေပိုလမ်း၊ လွေ၊ ရီ-

“ပါ၊ မူး နီကဟဲ့၊ ဖေးနားနှင်၊ အင်းမဲ့ကို”

“သေတင်း၊ ခွေဖေးအခတ်၊ ခ၊ အွဉ်းစွေ၊ ချာ ထွဉ်းသင်၊ ထွေ
စွဉ်း အချိန်းနှင်၊ ကား”

(၁၂၃) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

တို့နုနု၊ခါ ပါ၊မူးမွိုးဖါနု၊ အပိုမူးထို၊မားတဲင် ငွိုးငါးစွဉ်း
ထာ၊ ဝွေသီးဟဲ့လွေ၊ ဥတ္တရသဌေပို လွေ၊တိုင်းခွန်၊ ခွန်ရီ-

“နာ၊သွေ၊ဖိုး ဟဲ့လွဉ်ဖေး ပါ၊မူးပေးနု-တဲ့၊ မွေးနေ
ဟောင်း”

“မွေး- ဗွေသြ”

“ပါ၊မူးပေးနု၊ ယိုခါအဝ်းမဲ့င်ကို”

“သေတင်းအော်၊ သဲစ်ကဖျော်တဲ့ ခွေသွဉ်းဖေးအခတ်၊ခ၊
အွဉ်းစွ၊ချာ၊ ထွဉ်းသဲင်၊ထွူစွဉ်း အွိုးနု၊ခါကာအော်”

“ယိုခါ နာ၊ထုမ်းမော့၊မော့ဖေးချာ ဒါးနေဟောင်း”

“ခဲးထုမ်းမော့၊မော့နု၊ အွဉ်းဒေါ့၊ဗျုန်းတောင်း၊ ထုမ်းဖေး
ဒါးတောင်းအော်”

“အွိုး- ပေါးထုမ်းဒါးတင်းတဲ့ နာ၊အွဉ်းထို၊မားဝင်၊ပိုမူးဟ၊
နာ၊တဲ့ ထို၊မားနဲင်းနဲင်းမ၊သနယ်”

ခွန်ရီ၊နဲင်းနု၊ထွူတဲင် ခွန်လို၊ဖိုးနု၊ ထွိုင်းကျ၊တပန်းစွဉ်း
သဌေပိုစူ၊ အီးမာ၊သီ၊ စွီးလွေ၊စွဉ်းသင်းခဲင်၊ (လို၊ထွားရောင်
တဖူ၊သောင် တဖူ၊ထျ၊ အာမွေးစွဉ်းထာ၊)။

“ဥတ္တရသဌေပိုနု၊ ထုမ်းချာဖေး ပါ၊မူးပေးဒါးတင်းတဲင်
ခွန်လို၊ဖိုး ကျ၊တပန်းအစူ၊ စွီးလွေ၊သင်းခဲင်၊သူ၊ အီးလွေ၊မာ၊
သီသွူ-တဲ့”

ဇာတ်ဝတ္ထုငါးရာ၊ ငါးဆီ အမည်(၁၀) (၁၂၄)

တလင်းချင်၊ သတင်းနပ်၊ ကျေးစွမ်းစစ်စွန်း တဝင်၊
လှမ်း၊ ခွေဒေါ့နားဒေါ့၊ သင်းစွန်းအေးအေးအေးအေး၊

“ထွာမိုင်းခရားတန်နဲ- ဥတ္တရသဌေပိုနပ်၊ လိုခို သူတေး
ကောင်ပေးချားနပ်၊ တန်းတင်းတွမ်း အမု၊ သီ နှင်းယိုအီ”

သညင်၊ မွေးငါး လေးကားသ၊ ဝ၊ စူအွန်းဒေသ၊ အင်သား
တွဲအင်း၊ သညင်၊ ငါးမ၊ ပေးသ၊ တလွှီး၊ ငွိုးနေးစွန်းထာ၊ တွဲအင်း၊
အမွိုးအဖါနပ်၊ တွဲ အင်းထွေလွှင်၊ အပိုဆချား၊ ဖါဖါမွိုးမွိုး အင်း
ငွိုးလွေ့ပါထာ။

သဌေပိုနပ်၊ သ၊ ကိုယျူးနှင်းယို-

“ကွပ်ခွေအုံလမ်းမ၊ မော့ဗားထာ၊ ဒုက္ခနှင်းယို၊ ခွေမည်း
လွစ်စိန်းစွော့နပ်၊ အီးထင်းပိုင်ချားစင်၊ ပွေးဘုရားဂေါတမထု၊”
သ၊ ယျူးတေးနှင်းနပ်၊ သွ။

အင်းယျူးတေးနှင်းနပ်၊ တွင်၊ ပါ၊ မူးခတ်၊ နပ်၊ ဟွန်လို၊ ဖုံး
ငွိုးရောင်ငွိုးရင်ထာ၊ သင်းစွန်းအေးအေးအေးအေးတင်-

“လို၊ ဖုံးငွိုးရောင်ရင်ထာ၊ -သင်းစွန်းအေးအေးအေးအေး၊
ထွာဒါးထမိုင်းနဲ”

“ဥတ္တရသဌေပိုနပ်၊ ထွင်းသင်ချာပါ၊ မူး၊ ပါ၊ မူးနပ်၊ ဖျော်
ချာတင်း အမွိုးဖါလမ်း၊ အမွိုးဖါ လွေ့တွိုင်းခွန်၊ ခွန်လို၊ ဆွမ်း
လွေ့၊ အီးလွေ့မာ၊ သီ-တွဲ”

(၁၂၅) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရာ၊ငုတ်၊ဆီ အမုဲင်(၁၀)

ပါးမူးခတ်၊နဝ်၊ သဲစ်ကဟွန်ငေါင်းနဝ်၊တင် လေားလွေ၊
စွဉ်းလို၊ခြာ-

“ဗွေးသီးဖုံး၊ ဗွေးသီးဖုံးဟေး-

ပါးမူးကထို၊မားနဝ်၊ ခွေယိုသွူသနယ်၊ ခွေသွဉ်းယိုသွူ၊
ဖုင်းဖေးခွေတဖူ၊ဟုင်း၊ ဖုင်းဖေးခွေတဖူ၊မ၊ ခွေတိုးလ၊လွေ၊
ခွန်လို၊ငါ၊ အွဉ်းနယ်သွော့ ခွေယိုဟုင်း”

ပါးမူးနဝ်၊ ဆေားတဲ့ဆေား လေားတဲ့လေားတနဲဉ်လွေ၊ပါး
တင် ဖျော်လ၊လွေ၊ခွန်လို၊ထျ၊ ခွန်လို၊ကထိုင်းထီး ပါးမူးနဝ်၊မ၊
အွဉ်းစွ၊ယင်းသဌေ့ပို၊ ပါးမူးနဝ်၊တဲ့ အပ်ချာယင်း အမွိုးအဖါ
နဝ်၊သွူ။

သဌေ့ပိုနဝ်၊ တွမ်းအသွ၊ဖုံး လွေ၊ထီခြောင်ထျ၊ ပသွူ၊
ကတူးထွူ သင်းလမ်း၊ အံးဒဲဉ်ထွူ ရီမွိုးဖါအခွင်၊ ထင်းကွီပိုင်စင်၊
ဗွေးဘုရာ၊ထျ၊ ဗွေးဘုရာ၊ အွဉ်းပိုင်ရီးသျင်းထွူမ၊ အွဉ်းခံးစင်၊
သဌေ့ပို ထွာစင်ထွူနဝ်၊ ကျို၊စာ၊အားထွတ်မွေးစွဉ်း ဝိပဿနား
တရာ၊တင် တညတဝ်း အချိန်းခါး ထွာစွဉ်းဒျားရဟန္တားနဝ်၊သွူ။
ရဟန်းသီးဖုံး အုံပြုံးလိုဝင်၊ ဒေါ့၊လွနဲင်းယို-

“ဗွေးသီးဖုံးဟေး-

ဥတ္တရသဌေ့ပိုနဝ်၊ အထိုင်းမော့၊ထားဒုက္ခတော့၊ ယူးလ၊
ထင်းစွဉ်း သားသနားတေားကေ၊ဇူ၊ ‘ခွေမဉ်းလွစ်လ၊နောင်၊

ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရုာ်ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၁၆)

ခွေအီးထင်းပိုင်ဒျားစင်၊’ ယူးတေးနင်းနပ်၊တင် လွစ်လ၊မွေးစွဉ်း၊
ထင်းပိုင်မွေးစွဉ်းစင်၊ ထွာစွဉ်းရဟန္တာနပ်၊ဟေး”

အောင်းအံးဖြားဒေါ်လွ ဥတ္တရသဌေပိုင်ခရားတွင်၊ နီဗွေး
ဘုရားကျွလွဉ်၊ ရီရဟန်၊သီးဖုံးနင်းယို-

“သီအုံပြုံးလို့ဝင်၊ယို ဒေါ်လွငေါင်း အမျိုမဲ့င်၊ဟောင်း”

“နီသွဉ်းသီးဒေါ်လွဒျား ဥတ္တရသဌေပိုင် ခရားဗွေးဩ”

“ရဟန်၊သီးဖုံးဟေး-

ဥတ္တရသဌေပိုင်နပ်၊ မော့ဘေးရန်းတွင်၊ ကွပ်ထားယူးဒါး
တင် လွစ်ထို၊ဗားထားသီ ဝွေလွမ်၊မွေးတင်း၊ အွိုးစခါ ဉာဏ်း
ပညားအင်းသားနပ်၊ မော့ဘေးရန်းတွော့ အင်းသော့သွူမုတ်ဆို၊
စူကိုမဉ်းတဲ့ ပွိုးထားယူးဟောင်မ၊ လွစ်လ၊ဖိုထားသီနေနေ-”
အကျောင်၊ ယံတောင်၊ဟော်ချာ စခါဘဝ လယိုအတွိုင်၊သွူ။

ဝဏ္ဏဇာတ် (အတိတ်)ဝတ္ထု

အွိုးစခါ ဗားရားဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ်အင်းထွာခွန်အတွင်၊
ဘုရားလောင်၊နပ်၊ ထွာဝါးရွို့၊ တွိုးတနီ၊တွော့ မုတ်ဆို၊တဖြာ၊
ဒေါင်လ၊ဝါးရွို့ဖုံး၊ သင်အွဉ်းအလမ်း၊ ဗျူးဟောင်အဆား၊ စာနေး
ပဉ်ဗားဗား၊ လွူးအီအနမ်း၊ ကွံ၊အီအလမ်းနပ်၊သွူ။

ဘုရားလောင်၊ဝါးရွို့နပ်၊ ယူးနင်းယို-

(၁၂၇) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

“ပါးမုတ်ဆို၊ ကဗျူးဒါးအဆား ကဖေးအွေးဒါးထီယို ခွေမင်း
အံး ခွေမင်းအွေးနပ်၊ ခွေအီးပြောင်း စာအီးစွမ်း၊ ပါးအီးဖြေ၊
ခွေမင်းတအံးတင်း အဆားနပ်၊ ခွေအီးနွူးနား ယောင်ခြဲ့ ပါးတဲ့
အီးတဖြေတင်း၊ ပါးမင်းတဖြေတင်းနပ်၊ ခွေအီးလွစ်ဒါး၊ ခွေ
မားကပရိယာယံးနင်းနပ်၊မ”ချ၊သ၊ထွါခါ အွင်းဆာအနမ်း၊ အံး
တင်းအဆား၊ အင်းပြားယောင်ခြဲ့ အဆွတ်၊တဲ့ အင်းလိုစွင်းထာ၊
ပါးတဖြာ၊ဖြာ တဖြေတင်း၊ အင်းကဲ့င်စွင်း ဝွေတဟးလွမ်း။

တိုးနပ်၊ခါ မုတ်ဆို၊နပ်၊ အင်းအခြံကိုထူးထန်းဝွေ၊ လွေအုံ
တခါ၊ငါ၊ ဘုရားလောင်၊ဝါးရွှါနပ်၊ အွင်းသော့အစူယားကို။

“ဝါးရွှါယိုတဟး အထွာမဲ့င်နဲ” စင်အီးထွားယဲက် သဲစ်
ကလျာအစူတဲ့ ဝါးရွှါ“ကျောင်းမြူ”စွင်းတလဲင်းချင်၊ တိုးနွိုင်း
တိုးဆေးသဲင်းယင်း အသွေဖုံးထျ တခြာကို၊ အသွေဖုံးရီ-

“မထီးတင်းနား နီသွံလစ်၊နီလဲင်းအီ၊ နားလွေမဲ့င်ကို”

“မုတ်ဆို၊ဒေါင်လ၊နီ၊ ခွေသွေဖုံးနပ်၊ သီလိုလဲင်း”

“နပ်၊ဟ-တိုးနားနပ်၊ မလွစ်လ၊ချာအီ၊ နားမားနင်းမဲ့င်”

“ခွေနပ်၊ အွင်းဆာနမ်း၊ အံးတင်းအဆား၊ အင်းပြားယောင်
ခြဲ့ ဝင်၊တဲ့မထူး၊ မုတ်ဆို၊ယူးခွေ အုံဟောင်တင်း၊ အွင်းဒင်း
အစူယား စအီးထွား၊ သဲစ်၊ကလျာအစူတဲ့ ခွေကျောင်းမြူသဲင်၊
စွင်းယိုသနယ်”

ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင်(၁၀) (၁၂၈)

ဘုရားလောင်၊နပ်၊ နေ့တွမ်းဉာဏ်းပရိယာယ်၊ ကျုံးစမ်း
အတိုင်၊အောင်းမျင်း၊ ပျားသွင်းမွေးငါး၊ ရွှစ်စွဉ်းဂါးထားနင်းယို-
၁၁၈။ နာစိန္တယန္တော ပုရိသော၊ ဝိသေသ မဓိဂစ္ဆတိ။

စိန္တိတဿ ဖလံ ပဿ၊ မုတ္တောသ္မိ ဝဓဇန္တနာ။

“ဝါးရွှို့သီးဖုံးဟွေး-

ပေါးတထေတင်းဉာဏ်း ပေါးတကျုံးတင်းနပ်၊ “အကျိုးထူး-
ဝိသေသ”တလ၊နောင်၊တင်း၊ ထေဉာဏ်း-ကျုံးနင်း ခွေယိုမ၊
လ၊နောင်၊ “အကျိုးထူး-ဝိသေသ”၊ ထွေးခွေယိုဟိုင်း၊ ထေဉာဏ်း
ပရိယာယ်-ကွပ်ကျုံးစမ်းတင် လွစ်၊လ၊ထာ၊သီ နင်းယိုသွူဟွေး”
အသွ၊ဖုံးထွေး၊ ဘုရားလောင်၊ဒေါ၊ကျွေးစွဉ်းထာ၊ နင်းနပ်၊သွူ။

နီဗွေးဘုရားဟော်၊နယ်ခြိုင်းချာ စခါဘဝ ဓမ္မဒေးသနား
သေးချားထွူတင်-

“ဘုရားခွေယိုနပ်၊ မော့၊နပ်၊ခါ ထွာဖိုဝါးရွှို့၊ ကလွစ်လ၊
ထာ၊သီ”နပ်၊- အကျောင်၊ ပေါင်၊ချာဇာတ် နင်းနပ်၊သွူ။

ထွေးသွဉ်ဟော်၊ကျပ် ဝဏ္ဏဇာတ်ယိုတင်

ကလ၊အိသတိ၊၊ ကလ၊အိပညား၊၊ ကလ၊ဒါး

ထာ၊သေတရာ၊ဖုံးနပ်၊ -

၁။ အံည ဗျဟ္တားခမ်း၊ လို၊အင်း ဗျဟ္တားခမ်းလင်၊ကွတ်နပ်၊
မဉ်လ၊တင်းလို၊မူး၊ မဉ်ထူးတင်းပိုမာ -

(၁၂၉) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရာ၊ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

- ၂။ နီနမ်းကိုယို“ကလူ၊ အဆွဉ်း၊ စူမီးခင်းမီး၊ တငါ၊ ပီဖြိုး-
ထာ၊ပသို့ယိုငုတ်၊မျိုးအင်း”ပေါးယူလ၊ သေးသေးနားနား
နပ်၊ ထွားလို၊“ထွာအသုဘ-ရာဂတဏှာ”ဆွေးထို၊စွဉ်း
ဒျား၊ သေးထို၊လိုငါ- ထွာ“ရဟန္တာ” -
- ၃။ မော့ထာ၊ဒုက္ခတွင်း မဉ်းယူလ၊ ဘုရားတရားသံဃာ၊
ရတနားသွံပါ၊နပ်၊ ကိုင်းလွစ်လ၊ဒါ၊ ထာ၊ဒုက္ခ -
- ၄။ “သက်ဆွား-ဉာဏ်းမာ”တင် နေးတွမ်းဉာဏ်း မဉ်းချင်း
အံး၊ မဉ်းချင်းမာ၊နပ်၊-သက်ဆွား- စတင် နိုင်းနပ်၊ဖုံးသွ။

ဝဋ္ဋဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ စျာနိုးသမထ - ထွာည ဗျဟ္မာ၊
တေားလမ်းသ၊ဆွေး - ဖိုင်းတော့ အံ့ညာ၊
ရေးဒျားယံကျ - ဒုက္ခ ထွာဒါ၊
ဘုရားယူ၊ - ခွ၊ရူ၊ လွစ်လ၊ချာ ။
- ၂။ လောင်တေားယားဖြိုး - ဝါးရှိုး ထွာဗား
မုတ်ဆို၊ဒေါင်လ၊ - တွမ်းသွေးနပ်၊ရာ၊
သွေးဖုံးပါ၊ကျိုက် - ပါ၊လွိုက် ထို၊ဒျား
လောင်၊နေးဉာဏ်း - ကျောင်းထန်း လွစ်လ၊ချာ ။

ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရာ၊ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၁၃၀)

- ၃။ ပေါးမော့၊ ဒုက္ခ - ယူးလွဟောင်ဒါး
ယံလွစ်ထေဉာဏ်း - ဂွေးဖုန်း ယံမာ၊
ပေးသုတနိုင်း - ထွာထင်း အမား
အွဉ်းဆွော့သု - ကျုံးမ၊ ချမ်းသားထွာ ။

ဝဏ္ဏဇာတ်ထွယိုသွ။

အန္တရာယ်၊ တွမ်း ကားကွယ်၊နယ်၊

- ၁။ သုသားအန္တရာယ်၊ -
လိုအန္တရာယ်၊ လူ၊ကိုင်အန္တရာယ်၊ ကေထံ- စတင်
အန္တရာယ်၊ဖုံးနပ်၊ ကားကွယ်၊ရဲခါ၊ဗားတွမ်း-“မေတ္တာ၊
ပရိတ်၊ ဂုဇ္ဈိမ်၊ လက်နက်၊ အရဲအဖွေင်၊”- စတင်နိုင်း
နပ်၊သွ။
- ၂။ ရေးဂါးအန္တရာယ်၊ -
ရေးဂါးအန္တရာယ်၊နောင်၊ ကားကွယ်၊ရဲခါ၊ဗားတွမ်း-
“တသီး၊ ကြောင်းစင်ရေး၊ ပရိတ်”-စတင်နိုင်းနပ်၊သွ။
- ၃။ သဘာဝအန္တရာယ်၊ -
မေး၊ ထီ၊ တလီ၊- စတင် သဘာဝအန္တရာယ်၊ဖုံးနပ်၊

(၁၃၁) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရာ၊ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

ကားကွယ်းရဲခါ၊ဗားတွမ်း- “သတိ၊ အဆင်းအရဲ၊
သိပ္ပံပညား”- စတင် နိုင်းနိုင်းဖုံးသွ။

၄။ ဝိပါကအန္တရာယ်း-

အကုသိုလ်းအကျိုး အတန်စား(ဝဋ်)အန္တရာယ်းယိုနိုင်း
ကားကွယ်းတလ၊တဝ်း၊ “ဝဋ်-ပြုတ်လ၊တဝ်း”၊ “မာ၊
ကုသိုလ်းမ၊-သက်သားလ၊” အဝ်းနိုင်းနိုင်းလွမ်းသွ။

၅။ ကိလေသအန္တရာယ်း-

လောဘ-ဒေါသ- စတင် ကိလေသားအန္တရာယ်းဖုံး
ယိုနိုင်း၊ ကားကွယ်းရဲခါ၊ဗားတွမ်း-“သီးလ၊ သမထ၊
ဝိပဿနား”၊ သီးလတွမ်းသမထ-နိုင်း၊ လ၊ကျိုး၊ အဝ်း
ဆောင်းလွမ်း၊ ဝိပဿနားနောင်မ၊ ဝိမ်းရောင်း -
သိမ်းကြောင်း လို၊ထို၊စဉ်းနိုင်းသွ။

၁၁၉။ အကာလရာဝိဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်)ဝတ္ထု

နီဗ္ဗေဒဘုရား အဝ်းအုံသတင်၊သွံ၊ သာဝတ္ထိခမ်း၊ ကျောင်း
ဇေးတဝ်းကိုအတွင်း ပြိုင်းဝှို့တွမ်း“အချိန်အခါးတမ္ပေတဝ်း
ရဟန်းတပါ၊ ဒေါ၊သန်ငေါင်း”တင် ဟော်၊ဗား“အကာလရာဝိ
ဇာတ်”ယိုသွ။

ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရာ၊ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၁၃၂)

ရဟန်းနုတ်နုတ်၊ လို၊သာဝတ္ထိခမ်းသား-တဲ့၊ ရဟန်းနုတ်နုတ်၊
နို့၊ဘုရာ၊သားသနား၊ မဲ့င်သွ||ရဟန်း၊တဲ့ ဝတ္ထရာ၊ထမဲ့င်၊မဲ့င်၊တဲ့
တမားတမ်း၊ လိတ်တဲ့ တသွဉ်တမ်း။

“အချိန်းယိုနုတ်၊ ခွေလို၊မားဝတ်ပတ်၊ အချိန်းယိုနုတ်၊ ခွေ
လို၊ဆယ်၊ကပ်ဆရာ၊/ဘုရာ၊၊ အချိန်းယိုနုတ်၊ ခွေလို၊သွဉ်လိတ်/
ထင်းလိတ်၊ အချိန်းယိုနုတ်၊ ခွေလို၊ပြန်းလိတ်” နှင်းနုတ်၊ငါတဲ့
တသေတောင်း။

ခါးလားမွူးကျိုးနားတဲ့နုတ်၊ မွူးကျိုးနားတွင်၊တဲ့နုတ်၊ မွူးကျိုး
နားလွဉ်၊တဲ့နုတ်၊ အမဲ့သေ မဲ့င်၊ခါတဲ့ယင်း အားနားတမ်း၊ ပွေးစင်း
ရဟန်း၊ဖုံးကကိန်း၊ထား၊ ဒေါ၊သန်မွေးထား၊ ရဟန်း၊ဖုံး မဲ့လင်း၊
သေသာ၊ ကိန်း၊ချာထားလားတမ်း၊ (တိတ်၊နားမွေးစွဉ်၊ ရဟန်း၊
နုတ်၊ငေါင်း)။

တို့၊တလဲင်း-

ရဟန်း၊သီးဖုံး အုံ၊ပြုံးဒေါ၊လွနဲင်းယို-

“ပွေးသီးဖုံးဟေး-

ပါ၊ရဟန်းနုတ်နုတ်၊ နို့၊သော့သွ|| အငို၊ထို့ကင်၊ သားသနား
ကိုသွ||တဲ့ ဝတ္ထရာ၊တဲ့တမားတမ်း၊ လိတ်တဲ့တသွဉ်တမ်း၊ အချိန်း
ခါး(ဒေါ၊သန်ထား၊)မွေးတမ်း- နှင်းနုတ်၊ပေးငါတဲ့ တသေတမ်း”
အင်းဒေါ၊ငေါင်းနှင်းနုတ်၊တွင်၊ နီပွေးဘုရာ၊ကျ၊လွဉ်၊ ရီနှင်းယို-

(၁၃၃) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရာ၊ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

“ရဟန်း၊သီးဖုံး-

သီအုံပြုံး ဒေါ့၊လွင်ဝင်း အမျိုးမဲ့င်၊ဖုံးဟောင်း”

“နီသွဉ်းသီး ဒေါ့၊လွဒျား ‘ရဟန်း၊တပါ၊ သူးသေတင်းငါး
ထာ၊ အချိန်းမွေးတင်း ဒေါ့၊သန်ငေါင်း’ခရားဒျား မွေးဩ”

“ရဟန်း၊သီးဖုံးဟွေး-

ရဟန်း၊နုင်၊နုင်၊ အချိန်းခါးမွေးတင်း ဒေါ့၊သန်ငေါင်း ဘဝ
ယိုလွှမ်း၊မွေးတင်း၊ စိုးရီးခါကား ချိန်းခါးမွေးတင်း မာ၊ဒါးအင်ဝင်း
ဒျားရင်၊ ချိန်းခါးမွေးတင်း ကွပ်မာ၊သန်အင်ဝင်းတင် သီစင်းဟး
ဖိုလဲဉ်းသွူထာ၊”

မွေးဘုရာ၊ဟော်၊နယ်ချာ စခါဘဝ လယိုအတွိုင်၊သွူ။

အကာလရာဝိဇာတ် (အတိတ်)ဝတ္ထု

အိုးစခါ ဟးရားဏသီးခမ်း၊ ဗျဟ္မဒတ်အင်းထွာခွန်အတွင်း၊
ဘုရာ၊လောင်း၊နုင်၊ ထွာ“ဥဒိစ္စပုဏ္ဏားမျိုး”၊ သွဉ်ပညားဒါးလို့တင်
အင်းထွာ“ဒိသာပါမောက္ခဆရာ” ဟးရားဏသီးခမ်းကို၊ အင်း
သွဉ်ဖေး ခိုဗင်းပေးအဖြာ၊ငုတ်၊ရာ၊ ပညားနုင်၊သွူ။

ကျောင်းသားဖုံး လွူးခါ၊ချာထီး အင်းတဟး၊ ချာထီး
နုင်၊နုင်၊ အူးထာ၊အချိန်း မဲဉ်းဟောင်ငါးတင် ကျောင်းသားဖုံး
ထွိုင်၊လွဉ်၊ချာထီး ကအူးနုင်၊အတွိုင်၊ ထွိုင်၊ထွားကျပ်လိတ်ဖုံး
နုင်၊သွူ။

ဆျာထီးနပ်၊ သီထို၊တင် ထုမ်းဖျင်ဆျာထီးတဟး၊ ဝွေ၊သီး
လွေ၊မာ၊သို၊ သင်းခဲင်၊ကိုတွေ့၊ မော့ဆျာထီးမိ၊တဟး၊ ဝွေ၊သီး
ယုင်ဆွမ်းလ၊ သင်၊လွှး အွဉ်းအခြုံထင်ကို၊ ဆျာထီးနပ်၊ တန်
ဒျားသင်းခဲင်၊ကိုနပ်၊မ၊ ဆျာထီးခုံနပ်၊ အူးဟးအချိန်းယို အချိန်း
နပ်၊နပ်၊ ဝွေ၊သေတမ်း၊ ယလဲင်းလဲင်းတဲ့ ဝွေ၊အူးစောင်းလွဉ်၊ထာ၊
ယလဲင်းလဲင်းတဲ့ ဝွေ၊အူးလေလွဉ်၊ထာ၊နပ်၊သွ။

ကျောင်၊သားဖုံးနပ်၊ နားဆျာထီးငေါင်း ထိုင်းစောင်းလွဉ်၊
ထာ၊တင် ထွားကျပ်လိတ်ဗ၊ထာ၊လေ တတ်နှိုင်းတမ်း၊ တခင်၊
မွိုင်းဒျားထာ၊ ကျပ်လိတ်ဒါးလ၊တမ်း၊ ယလဲင်းလဲင်း ထိုင်းလေ
လွဉ်၊ထာ၊ ထွားကျပ်လိတ် အချိန်းအဲဉ်ထောင်း။

ကွပ်နပ်၊မ၊ ကျောင်၊သားဖုံးရိုး-

“ဆျာထီးယိုနပ်၊ အူးထာ၊အချိန်းမဲဉ်းတမ်း၊ မဉ်းစောင်းတဲ့
စောင်းလွဉ်၊ငါး၊ မဉ်းလေတဲ့ လေလွဉ်၊ငါး၊ ပေါးစူးဆျာထီးယို
အူးထာ၊အထိုင်၊ နီမဉ်းထိုင်းလွဉ်၊နပ်၊ နီအမျို၊ဒါးနွောင်၊လိတ်
မွေးတမ်း”

ရိုးနိုင်းနပ်၊တင် ဆွမ်းဆျာထီးနပ်၊ လိန်းအငွဉ်၊ မာ၊သီထို၊
စွဉ်း၊ မာ၊သီထွ။ လွေ၊လောင်းနယ် အဆရားနိုင်းယို-

“ဆရားမွေးဩ-

နီကဆွမ်းလ၊သင်၊ ဆျာထီးနောင်၊ အူးထာ၊အချိန်းတမဲဉ်း

(၁၃၅) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

တင်းတင် နီမာ၊သီထို၊လဲဉ်းသွူအော်”

ဆရာရိုး-

“ဆရာထီးနုရ်၊နုရ်၊ လုတင်းအဆွဲ၊အမ၊ လုတင်း အသွဉ် အသင်၊ ဒါးတင်းပညား၊ သေတောင်းအချိန်းခါးတင် သီထို၊ဟး လဲဉ်းသွူ”အကျောင်း- တပဲ့၊ပေါင်၊ ယံကသေနား ရွှစ်နယ်တွမ်း ဂါးထားနဲင်းယိုသွူ။

၁၁၉။ အမာတာ ပိတရသံဝဒ္ဓေါ၊ အနာစေရ ကုလေ ဝသံ။

နာယံ ကာလံ အကာလံ ဝါ၊ အဘိဇာနာတိ ကုက္ကုဋ္ဌော။

“တပဲ့၊ခိုဗင်းဖုံးဟေး-

အင်းသွူ၊မိုးငါ အင်းသွူ၊ဖါထျှတဲ့ လုတင်းငေါင်းသွဉ်သင်၊ အိုဟးတင်းဆရာထျှ-လုတင်းငေါင်းဆွဲ၊မ၊ ကွပ်နုရ်၊မ၊ ဆရာ ထီးယိုနုရ်၊ အချိန်းယို(အူးဟးထား)အချိန်းမွေး၊ နုရ်၊တဲ့သေတင်း၊ အချိန်းယိုနုရ်၊ အချိန်း(အူးထား)မွေးတင်း၊ နုရ်၊တဲ့သေတင်း”

ဆရာစောင်းဒေါ၊နယ်ဖေး တပဲ့၊ပေးဖုံးနဲင်းနုရ်၊ သက် တန်၊လို့တင် ကံးတရာ၊အလွိုက်-ထွိုက်ရာ၊ဘွိုးဘဝ လွေ့လွ ဟးခန်းဒျားနုရ်၊သွူ။

နီဗွေးဘုရာ၊ ဟော်၊နယ်ချာတရာ၊ယိုထွူတင်-

- ယိုခါချိန်းခါးသေတင်း ရဟန်း၊ကဒေါ၊သန်ငေါင်းနောင်၊ မော့နုရ်၊ခါ ထွာဖိုစိုးရိုး ဆရာထီးကအူးတမ္ပို၊ထားနုရ်၊သွူ။

ဇာတ်ဝတ္ထုငါးရာ၊ ငါးရာ၊ ဆီ အမိုင်(၁၀) (၁၃၆)

- ယိုခါ ခွေရဟန်၊ ပရိသတ်ဖုံးနပ်၊ မော့နပ်ခါ ထွာဖိုလဲဦး
ခွေတပဲ့၊ ကျောင်းသားဖုံးနပ်၊ သွ။
- ဘုရားခွေယိုနောင်၊ မော့နပ်ခါ ထွာဖိုဒိသာပါမောက္ခ
ဆရာတန်နပ်- အကျောင်း ပေါင်းချာဇာတ်နင်းနပ်၊ သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်ကျပ် အကာလရာဝိဇာတ်ယိုတင်
ကလ၊ အိသတိ၊ ကလ၊ အိပညား၊ ကလ၊ ဒါး
ထာ၊ သေတရာ၊ ဖုံးနပ်၊ -

- ၁။ မားထာ၊ မား အမျိုးမိုင်၊ တွဲယောင်း မားအချိန်းမဲဦးမဲဦးမ၊
အကျိုးအမျတ်လ၊ အာ -
- ၂။ လို၊ မားထာ၊ အချိန်းတမဲဦးတင်းနပ်၊ ထွာထို၊ လို၊ စီ၊ ကန်၊
အဲဉ်ထောင်း -
- ၃။ သွဉ်ပညားသားနပ်၊ ရိုးသေးဗားအချိန်း၊ ပေါးယားအချိန်း
ပေါးလွှ၊ အချိန်းလို၊ ခြင်ထို၊ နပ်၊ တအောင်းနွှောင်းတင်း -
- ၄။ သွဉ်ပညားသားတဖြာ၊ ပေါးလွှ၊ မွိုင်းထာ၊ ပေါင်းအုံပျင်း
မွိုင်းထာ၊ ပေါးတကျိုးစာတင်းနပ်၊ တအောင်းတင်း-
စတင်နင်းနပ်၊ သွ။

(၁၃၇) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရျာ၊ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

အကာလရာဝီဇာတ် ကဗျာ

- ၁။ ဇေးတဝွန်းကျောင်းကို - ဗွန်ထိုအံ့ဒျား
ချိန်းခါးသေတင်း - စင်၊စောင်း တပါ၊
မဲ့သေ မဲ့င်၊ခါ - ငေါင်းအာ သန်ငါး
ဘုရားဗွေး - ဟော်၊ဖေး ကထွာဆျာ ။
- ၂။ စင်၊နပ်၊စိုးရိုး - ဆျာထီး ထွာဗား
သင်းခဲင်၊ကိုမော့ - နပ်၊တွေ့၊ဆွမ်းခါ၊
အူးလေ-အူးစောင်း - မဲဉ်းတောင်း ချိန်းခါး
ထွာကျောင်းသား - သ၊လျား မာ၊သီချာ ။
- ၃။ ယိုစောင်း-ယိုလေ - လိုးသေခါ၊ဗား
မဲဉ်းအချိန်းဟွေး - ယံမွေး ကမာ၊
အချိန်းကရိုး - အငို၊တန်ငါး
ချိန်းရိုးသေး - ချေးနေး ဟောင်ယံအာ ။

အကာလရာဝီဇာတ်ထွူယိုသွူ

အချိန်၊ တွမ်း၊ အငို၊

- ၁။ နားရီးချ၊ခံ၊တွဲယဝ်း ပေါးအချိန်၊တမဲ့င်၊တောင်းနောင်း၊
အားကျိုး၊တလ၊တောင်း။
- ၂။ နားရီးကောင်းကျိုး၊တွဲယောင်း ပေါးအချိန်၊မဲ့င်၊နောင်း၊
အားကျိုး၊လဒုား။
- ၃။ ပါ၊လွင်းခေးလို့ဝင်၊-
(က) ကတကတ်၊ဝင်၊ တစက္ကန်၊ချိန်၊နဝ်၊- လ၊ပထမ
(ခ) ကတကတ်၊ဝင်၊ နီစက္ကန်၊ချိန်၊နဝ်၊ - လ၊ဒုတိယ
(ဂ) ကတကတ်၊ဝင်၊ သွံစက္ကန်၊ချိန်၊နဝ်၊ - လ၊တတိယ

၁၂၀။ ဗန္ဓနမောက္ခဇာတ် (ပစ္စုပ္ပန်)ဝတ္ထု

နီဗွေးဘုရာ၊ အဝ်းအံသတင်၊သွံ၊ သာဝတ္ထိခမ်း၊ ကျောင်၊
ဇေးတဝွန်၊ကိုအတွင်၊ ပွိုင်းပွို၊တွမ်း“စိဉ္စမာဏဝိကာ”တင် ဟော်၊
ဗား“ဗန္ဓနမောက္ခဇာတ်”ယိုသွ။

နီဗွေးဘုရာ၊ ထွာဘုရာ၊ထွူနဝ်၊ တပဲ့၊သံဃား(သာဝက)
ကိုတွဲနဝ်၊ တကားမူးခိုကိုတွဲနဝ်၊ (လ၊မဂ်၊ လ၊ဖိုလ်း)ထွာအရိယား
ပုဂ္ဂိုလ်း အောင်းအာတင် ကေးညှိုးသားအာ၊ လူးတန်၊သားအာ
“ပူးဇေးသက္ကာရ-လာဘ်လာဘအာမွေးစွဉ်းထာ၊”နဝ်၊သွ။

(၁၃၉) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမုဲင်(၁၀)

တို့းတိတ္ထိတက္ကတွဉ်းဖုံးနပ်၊ လာဘ်လာဘခြောမွေးစွဉ်းထား၊
တဲင် ထွဉ်း“စိဉ္ဇမာဏဝိကာ”ယားတရေး ပွေးဘုရား၊ ပါးဖေးနေး
ကလူးမွန်း၊ ကတန်၊မွန်းပွေးဘုရား ရေးရွယ်းနဲင်းနပ်၊သွ။

စိဉ္ဇမာဏဝိကာနပ်၊ ယောင်၊ဆင်၊တွဲတရေး၊ ထားဒေါ့၊တွဲ
ဒါး၊ မားယားတွဲယံနပ်၊မ၊ မျူးဟာခိုး ထင်းပင်းတိတ္ထိသီးကျောင်၊
နဲင်းမျူးရောင်၊စောင်းတွေ့၊ အင်းဇေးတဝွန်းကျောင်၊ငါ သဲင်၊
လွဉ်၊ ဝင်းမဉ်းရီဆွမ်းတွဲ ရီ၊တောစွဉ်း ထင်းပင်းပွေးဘုရား
ကျောင်၊ ထွဉ်းညလစ်၊လာမာ၊ငါ တို့းတနီ၊တွေ့၊ နီပွေးဘုရား
အင်းဟော်၊တရားတွင်၊“စိဉ္ဇမာဏဝိကာ”နပ်၊ လွဉ်အံ့ထွဉ်းစွဉ်း
ပလင်းထျ၊ ပွေးဘုရား၊ငါ၊ “ခွေအင်းနမ်းလောင်းလဲဉ်း၊ သန္ဓေး
ယိုနပ်၊ လ၊တွမ်းနီပွေးဘုရားအကျောင်၊”အင်းယားတရေးစွတ်
စွယ်၊နဲင်းနပ်၊တွင်၊ လူ၊တန်လစ်၊ဖြာ၊ ဖန်ဆင်၊အနမ်း ယူးလစ်၊
ဗား၊ အင်းထဲတဖြီ၊ အဟို့၊လောင်းနပ်၊တဲင် ပဲဉ်ကျို့၊ အင်းအဟို့၊
လောင်းထဲလင်၊ တို့းနပ်၊မ၊ ခွေတွယ်းနာ၊နက်တွေ့၊ စိဉ္ဇမာဏ
လွင်းလင်၊ထို၊ဗား၊ တို့းဟံးလောင်း ညာ၊ပသားနပ်၊“ဟံးမျေား”
ထို၊စွဉ်းဒျား၊ လင်၊ထဲဗား“အဝီစိငါးရဲင်၊”သူ၊သွ။

တောင်၊ခါ၊- စိဉ္ဇမာဏ ယားတရေးဘုရား အကျောင်၊
အခရား အလဲင်း အဆွားနောင်၊ အင်းပါသော့ဒျား “ဒွါဒသက
နိပါတ်-မဟာပဒုမဇာတ်”ကိုသူ၊သွ။

ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၁၄၀)

နီဗွေးဘုရားရိုး-

“ရဟန်းသီးဖုံးဟွေး-

‘စိဉ္ဇမာဏဝိကာ’နဝ်၊ စွတ်စွယ်ယားတရေခွေ ဘဝယို
လွမ်းမွေးတောင်း၊ စိုးရီးခါတဲ့ စွတ်စွယ်အံးစာဖိုလဲဉ်းခွေ”
ရိုးနိုင်းနဝ်ထွူခါ ဟော်၊ပါစိုးရီးဘဝ လယိုအတိုင်းသွ။

ဗန္ဓနမောက္ခဇာတ် (အတိတ်)ဝတ္ထု

အိုဉ်းစခါ ဗားရားဏသီးခမ်း ဗျဟ္မဒတ်အင်းထွာခွန်အတွင်း
ဘုရားလောင်နဝ်၊ သဲင်၊ကျွတ်ပုဏ္ဏားမျိုး၊ ဝွေကထိုင်းတန်နဝ်၊
အဖါခွန်ပုရောဟိတ် သီထို၊တင် ဝွေထွာသော့၊ ခွန်ဗျဟ္မဒတ်
ပုရောဟိတ်၊ (ထွာအမတ်တန်ပညားသား)နဝ်၊သွ။

ခွန်နောင်ရက်မွေးစဉ်း နင်၊တန်၊ ခွန်ရိုး“နင်၊ရက်-နာ၊
နစ်သက်အမျိုးမဲ့င်၊ နာ၊မဉ်လ၊အမျိုးမဲ့င်- ဒေါ့၊ဟိုင်း”

“ဆု၊အလင်နဝ်၊ မဉ်လ၊တင်း၊ မဉ်လ၊ဆု၊တဖြာ၊တား
လွမ်း”

“ဆု၊တဖြာ၊တားနဝ်၊ ဆု၊အမျိုးမဲ့င်- ဒေါ့၊ဟိုင်း”

“ဝေးခွန်ဗွေးဟွေး-

တယ်းဟန်းနီ၊ယိုမာ၊ငါနဝ်၊ လို၊မူးလင်နဝ်၊ ခွန်ဗွေးထွား
ယွဲက်လ၊တင်း၊ လွေ၊ထေ့လ၊တင်း၊ ထွားယဲက်ငါခွေငါ၊ လွဉ်ထေ့
ငါဖူးမူးယိုငါ၊ မဉ်လ၊ဆု၊နဝ်၊လွမ်း”

(၁၄၁) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

ခွန်ကထင်းဟွန်ငေါင်းနပ်၊တင် ယူးထာ၊ပစ်၊ကလစ်၊ထို၊
စွဉ်း၊ “ခွန်သီးအမျိုးနပ်၊ မာနင်းတဖြာ၊လွှမ်း၊ကားတင်း” စဒေါ၊
ငေါင်းနင်းနပ်၊လွှမ်း၊တဲ့ အနင်းရက်နပ်၊ လွှီးတကိုင်ထို၊စွဉ်း၊ ခွန်
ဒေါ၊နင်းမဲ့င်၊ဒေါ၊တဲ့ အနင်းရက်တစူ၊တင်းတင် တွိုးအနာလွှဲ
တွေ့၊ စူ၊တွေ့၊တွေ့၊ဟးဒျာ၊ အမာငေါင်း၊ လွေ့၊ထေ့လို့၊မူးလင်
လ၊တင်းဒွါမ်၊ တွမ်းသ၊ကိလေးသား ထွားယဲက်စံ၊ တခါးခါးနေး
ငါတဲ့ လ၊တင်းဒွါမ်နပ်၊သွ။

အတွင်းနပ်၊နပ်၊ ခမ်းစောက်ထီစင်းသူ၊ စွန်၊ တခွန်၊ယား
မွေးစွဉ်းထာ၊ ဒုံသားရပ်သား “တို့က်၊ထန်းနီအားသွံအားလဲဉ်း၊
ပေါးလွှဲယိုနပ်၊ နီတို့က်၊နွောင်၊တင်းဒွါမ်” ဖေးလွဉ်ခွန်လိတ်
နင်းနပ်၊သွ။

ကွပ်နပ်၊မ၊ ခွန်နပ်၊စုအစွဲ၊ထွ။ ဟဲ့၊လွဉ်အနင်းရက်တင်
ဒေါ၊ဖေးနင်းယို-

“ယိုနင်းမိဖုရား-

ခွေနပ်၊ အီးလွေ့၊တို့က်၊ထန်းဟး ရန်းသူ၊ စွန်တခွန်၊ဖုံး
သူ၊ တွိုးရန်းသူ၊ခြာ ခမ်းစောက်ထီစင်း ပစ္စန္ဒရာဇ်သူ၊နပ်၊ အီး
တို့က်၊ အီးခ၊ဟးအမျိုးမျိုး၊ အီးနွောင်၊အီးသွါမ်၊ ကရိုးနပ်၊ တသေ
ရီးတင်း၊ အရပ်ရန်းသူ၊ခြာ နင်းသူ၊နပ်၊ နီကထွာစွဲ၊ ဟဲ့၊လွေ့၊ပါမာ
တထွာတင်း၊ ကွပ်နပ်၊မ၊ နာ၊အုံကိုင်သေ၊ဗေ့ ဟော်ကိုယိုဟဲ့ဉ်း”

ဇာတ်ဝတ္ထုငယ်များ၊ ဇာတ်အမည် (၁၀) (၁၄၂)

“ခွေသွဉ်းမှု၊ တမည်အံ့ကိုင်သေ၊ တမ်း၊ မဉ်းမွန်တဲ့ မွန်ပီပီ၊
မဉ်းသီတဲ့ သီညီ၊ ညီဝင်း၊ ဖူးမှုးနင်းတဲ့လွေ့”

ခွန်ဒေါ့၊ ဖေး အမျိုးမျိုး၊ ခွန်ရိုး၊ ဖေး အစားစား၊ ခွန်ချ၊ နား
ဖေး အဒေါင်းဒေါင်းနင်းမ၊ -

“ပေါးနင်းတဲ့ ပေါးအံ့ပဆား(တထွောင်းတထွောင်း)နင်း
အွဉ်းစွ၊ သင်လို၊ တဖြာ၊ တဖြာ၊ နော၊ ခွေအံ့ဟောင်းဒျားအကျောင်း
တဲ့ ဖေးကသေ၊ ခွန်အံ့ဟောင်းဒျား ဘေ၊ ကင်းဒျားအကျောင်းတဲ့
ဖေးကသေ”

“မွေးမွေ့နင်း-မဲ့ခွေအွဉ်းစွ၊ သင်ဒျား”

ခွန်အာမခံးခန်း(စူးခန်းအမာငေါင်း)နင်းနင်းသွ။

ဘုရားလောင်း ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားနင်း အွဉ်းအံ့ပေါ့ခါ၊
ဝင်း၊ အွဉ်းထိန်ပါဟော်၊ ခွန်နမ်းတွမ်းစွဲ၊ မဖုံးနင်း ထန်းခေါ်
လွေ့ညာ၊ ပေါးအံ့ပဆား(တထွောင်းတထွောင်း)တဲ့ အွဉ်းစွ၊
သင်လို၊ တဖြာ၊ တဖြာ။

“ခွေအံ့ဟောင်းဒျားအကျောင်း-သင်လောင်းနယ် နင်း
မိဖုရားနော၊ နင်းမိဖုရား အံ့ဟောင်း-အံ့ဟောင်းတင်းနင်းတဲ့ မဲ့
လွဉ်လောင်းချာယင်းခွေနော”

ခွန်ထွဉ်းသင်အလို၊ ခွန်ရိုးနင်းနင်းသွ။

ခွင်းကားတင်လို၊ ကသင်ချာဖုံးနောင်း-

(၁၄၃) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

“ခွန်ထွဉ်းနာ၊သင်၊ချာယိုနပ်၊ မာ၊ထမဲ့င်၊”

နင်၊တန်ကိန်းရီဆွမ်း၊ နိုင်းနပ်၊လွဉ်းလွဉ်း။

“ခွန်အုံဟောင်ဒျားအကျောင်း၊ ဗွေးမူးတဲ့ အုံဟောင်နဲ့
အုံဟောင်တင်းနဲ့ ခွန်တဲ့ဖေးကသေဟားအကျောင်း၊ ခွန်ထွဉ်းသင်၊
ရီ နိုင်းနပ်၊- အော်”

“ပေါးနပ်၊တဲ့ မွေးလဲဉ်း၊ ယို-လွဉ်ယိုဟဲ့င်း၊ နီပျားညီ၊
လို့ဝင်၊ ကူးလောင်းယို”

ဟဲ့၊ပါ၊ခိုနိုင်းနောင်၊တင် ပါ၊ခိုတဲ့ ထင်းစွဉ်းတလင်းချင်၊
တွမ်းနင်၊နပ်၊ ပျားညီ၊ဆောင်းစွဉ်း နင်၊ကူးလောင်းနပ်၊သွ။

ခွန်တို့လွေ၊ ပစ္စန္တရာဇ်နပ်၊(အုံပဆား သွံဆီနီလင်း) ထွဉ်း
သင်၊ချာလို့၊ သွံဆီနီဖြာ၊ လို့၊သွံဆီနီဖြာ၊ဖုံးနပ်၊ နင်၊မိဖုရား၊
ဟဲ့၊ထင်းကူးလောင်း စွမ်းဖြာ၊ဖြာ၊ လို့၊စွဉ်းဒျား၊ ငို၊စွဉ်းဒျား၊
သို့၊စွဉ်းဒျားလွဉ်းလွဉ်းနပ်၊သွ။

ခွန်နပ်၊ လွေ၊တို့ကြ်၊စွန်တခွန်၊နောင်၊လ၊ ပစ္စန္တရာဇ်ဗိမံ၊ခွ၊
လဲဉ်းတင် သင်၊ချာ၊ ကထိုင်းသင်၊ချာတဲ့ ထွဉ်းသင်၊ရီယင်း
နင်၊ခရား၊ လို့၊သွံဆီနီဖြာ၊ လို့၊သွံဆီနီဖြာ၊ဖုံးနပ်၊တဲ့ နင်၊မိဖုရား၊
ဟဲ့၊ထင်းကူးလောင်း စွမ်းဖြာ၊ဖြာ၊စွဉ်းဒျားနပ်၊သွ။

ခွန်နပ်၊ အောင်းသင်၊ရန်းသူးတင် အီးထူးဂွဉ်းစဲ့၊တပ်၊
ယံရပ်ဆွမ်းစဲ့၊ပေါင်၊ ခွန်တမ်းလိတ်ဖေးသင်၊ ဘုရားလောင်၊ထျ၊

ခွန်အမိန်းအလ၊ ဘုရားလောင်းနောင်၊ ထွဉ်းလို့၊ခူးလို့ဝေင်၊
မားကြောင်းစင်ဝေင်၊ ဘုရားလောင်းနမ်းနမ်းနောင်၊ မားစင်ဟး
ဟော်လောင်း၊ မားကြောင်းဟးခွန်နင်၊ခန့်။

ကွပ်နပ်၊မ၊ ကထင်းတို့လွေ၊ နင်၊တန်ခန့်၊ငှါနပ်၊ နင်၊
မိဖုရား၊ ထီးဘုရားလောင်း၊ ယောင်ဆင်၊တရေ၊ငါး မရေမရား
တင် ထိန်းအသု၊လ၊ဒွမ်တွေ့၊ ဟဲ့၊စွေ့၊စွဉ်းဘုရားလောင်းနင်းယို-

“ယိုပုဏ္ဏား-

ထင်းကူးလောင်းယိုဟင်း၊ နီပျားညှီ၊ဆောင်းလို့ဝင်၊ယို”

ဘုရားလောင်းရိုး-

“နင်၊မိဖုရားဟွေး- ဟဲ့၊မွှန်းခွေ နင်းနပ်၊ဟင်း၊ ခွေယိုနပ်၊
ငမ်းငါးအကုသိုလ်း၊ ရိုးသေးဟးခွန်၊ အကျင်၊နောင်၊စားနပ်၊
ခွေတလို့တောင်း”

“လို့ခွန်ခင်းထူး လို့ပစော့၊ပချ၊ သူဆီလစ်၊ဖြာ၊”ဖုံးနပ်၊
ဝင်၊တရိုးသေးတင်းခွန်၊ ဝင်၊တငမ်းတင်း အကုသိုလ်း၊ တွိုးနား
နပ်၊ မရိုးသေးဟးတွိုးခွန်၊ မငမ်းတွိုး အကုသိုလ်းဟောင်း”

“မွေး- နင်၊တန်ဟွေး-

လို့သူဆီလစ်၊ဖြာ၊ဖုံးနပ်၊ အမဉ်းလိန်းမား၊ အမဉ်းသေငမ်း
ဒါး အကုသိုလ်းနပ်၊ အမျိုးမား(အကျင်၊) နင်းနပ်၊မွေးတင်း၊
ခွေနောင်၊တဲး လို့လိန်းမား၊ လို့ငမ်းဒါး အကုသိုလ်းတင်

(၁၄၅) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်,ရျာ,ငတ်,ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

“အကျင်,ညမ်းဖွိုး-အကျင်,စန်းဖွိုး” နဲ့င်းနောင်,နပ်, ခွေတမာ,
နွောင်,တောင်း”

“ပုဏ္ဏား-

နားဒေါ့အာအိမျှန်းထား,နပ်, ပေါးနားနားတင်း ခွေငေါင်း
နပ်, နားကတူး အီးဟူးလွင်းဗားထား,ကွေး”

“နင်,တန်ဟွေး-

ဘဝယို ခွေကတူးယိုတဖြိုး ဟူးလွင်းဗားထား တွမ်းရိုးမျှန်း၊
ခွေဘဝတရေင် ခွေကတူးတရေင် ဟူးလွင်းခြင်ခန်းထား,တဲ့
ယင်း “အကျင်,ဟွေး-အကျင်,ဝွေး” နဲ့င်းနပ်,နပ်, ခွေတခံမာ,
တင်းလာ,လာ,”

“အို- မွေးသွူ-

မဲ့နားသေဗားဒျားကွေး”

နင်,တန်နပ်, ဒိုးဘုရားလောင်း၊ ဆဲမ်းသန်အခင်း၊ နို့,လွေ၊
အခန်းကို၊ တွမ်းရူမီးခြွစ်,ကင်အနမ်း၊ သူးလွဉ်,နားမန်, တနီးနူး
အဆင်, အဲ့,သဲ့အဆင်, က,တသွားတသီး၊ ကွဉ်အနီး တဖွေ
တဖ၊ မားနဲ့င်းပါ,တေက်,နို့င်း-စောကာ,ပွိုး၊ မားနဲ့င်းအုံဟောင်
တင်းပွိုး၊ ဟဲ့,လွဉ်အသွဉ်းမူးဖိုး နင်,တန်ဒေါ့,သွဉ်ခါ,နဲ့င်းယို-

“ခွေအီးပေင်းဒျားထား,ယိုကို၊ ခွန်မဉ်းရီ ‘နင်,တန်
မထီးတင်းအိ’နပ်, အအုံဟင်တင်း- လောင်းချာနဲ့င်းနပ်,နော”

ဇာတ်ဝတ္ထုငါးရာ၊ ငါးဆီ အမည်(၁၀) (၁၄၆)

“မွေးသွူ-မွေးမှုးအော်”

ဘုရားလောင်း၊ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားတွင်း၊ လိုအများဖုံးနှံ၊
လွေကျိုးဆွမ်းခွန်၊ ခွန်တွင်းစွဲတပ်နှံ၊ လေပ်ထွေလွေဝေင်ကို
တပတ်ထွူမ၊ ထင်းပျသားလောင်းကီ၊ ရီအသွဉ်းမှုးဖုံး-

“တို့နှင်းတန် မထီးတင်းအီ”

“အအုံဟောင်တောင်း မွေးအော်”

ခွန်တွဲသ၊ဝီးသ၊ဝ၊ နက်လွေစွဉ်း နင်းတန်ခန်၊တလင်းချင်၊
နှင်းနှံ၊ သစ်ကထီးခွန်တွဲ ပင်းတခင်းလွေစွဉ်း အဖွဲ၊သူ၊
ခွန်အုံဒင်းနှင်းတန်ကူး၊ ဖြ၊ဖေးနှင်းတန်ငင်းအုန်း။

“ဖူးမှုးနှင်းရက်-

ယူပက်ရေးဂါး ချမ်းသားတင်းအမျိုးမဲ့င်”

နှင်းတန်နှံ၊ ခွန်ရီတလင်းတွဲ ဆိမ်းမဲ့ဒေါ့ချာတမ်း၊ နီလင်း
တွဲ လောင်းချာတမ်း၊ ခွန်ထိုင်းရီသွံလင်းတွေ့၊ ပင်းတအာ
စွေ၊ ထွားခွန်၊ မာ၊နဲင်းအွန်ထာ၊ငို၊ လောင်းလွှီးအွဉ်းသညင်၊
အွဉ်းလင်းအမဲ့ထီ၊ ခွန်ရီ-

“ထွာထမဲ့င်ဖူးမှုးရက်- ခံးယူပက်၊ငါးအမျိုးမဲ့င်”

“ဝေးခွန်မွေး-

ဝေးခွန်နှံ၊ အင်းမွန်နေ၊ ပေါးဝါးခွန်အောင်းမွန်နေနှံ၊
နှင်းခွေယိုနှံ၊ ထွာလို၊မှုးဝါးသား မွေးတင်းနဲ့”

(၁၄၇) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမုဲင်(၁၀)

“အိူ- ဖူးမူးနင်၊ မဒေါ၊ဆန်၊ငါးထား၊တန်နပ်၊ ကွပ်ပွိုး ထမုဲင်၊ဟောင်း”

“ကွပ်ပွိုးပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏာ၊-

အရိုးအီးမာ၊ကြောင်းဖေး ဖူးမူးခန့်၊တဲ့၊ လွဉ်ဗွန်းတောဒျား
ခွေ၊ ခွေစူးတဝ်း ရွန်၊ရန်၊ထားတင် ထွားမွိုင်း- ခြောင်းကင်ကိန်
စွဉ်းခွေယို၊ အတောက်၊နွိုင်းခွေ၊ ထွားမွိုင်း- ခွေဆင်၊သုသနေး
စွဉ်းယို၊ ဝွေ၊လို၊ဒိုဟ ခွေကျုံးရွန်၊ နိုင်းမုဲင်၊ရွန်၊-လ၊တောင်း၊
ဝွေ၊ကမ်းသွါနိုး ကမ်းသ၊- လ၊ထို၊စွဉ်းခွေ”

ခွန်သစ်ကဟွန်နင်၊ငေါင်းနောင်၊တဲ့ “နိုင်းစွဉ်းတသား-
ဟးမေးအူ”၊ သ၊လျားမွေးစွဉ်းထား၊ သ၊သင်းစွဉ်းဗျက်ဗျက်၊
“ပါ၊လ၊အမာ-သ၊ဆာ၊ ယ၊န၊ဆင်ဗွာ”မဉ်ထွာနိုင်းမုဲင်၊ထွာ၊
ထီးခွါမ်ထား၊ရာ၊ရာ၊ ထွဉ်းမာ၊သီစွဉ်း ပုဏ္ဏာ၊နိုင်းယို-

“ဟွေ့ ပါ၊ပေါတခါ၊သားနပ်၊-

လွေ၊ဒေါ၊ခွေလို၊ကုင်-လို၊ကျံ၊ဖုံးသူ၊၊ ခွေအမိန်း-
လွေ၊ဆွမ်းသွေ့ ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏာ၊သူ၊၊ ကျ၊တပန်းအစူ၊ စွီးလွေ၊
အိုးသင်းခင်၊သူ၊၊ အငွဉ်းနပ်၊ အွဉ်းမွဉ်ဒင်းထား၊တို့နိုး၊ တွမ်းန-
ဗက်၊အငွဉ်း၊ ပုဏ္ဏာ၊နပ်၊ကတူး၊ ဖေးကဟူးလွင်၊စွဉ်းထား၊ဟုင်း၊
အခြေင်းသွတ်၊ ခွေအမိန်း၊ လွေ၊မာ၊သီဟး ယိုခါခါကွေး”

ခွန်လို၊ဖုံးနောင်၊ အမွိုင်းသွတ်၊တဟး လွေ၊ဆွမ်းစွဉ်းဒျား

ဇာတ်ဝတ္ထုငယ်များ၊ ငယ်အမည် (၁၀) (၁၄၈)

ဘုရားလောင်း၊ ကျတမန်းစဉ်းအစု၊ ဘုရားလောင်းပုဏ္ဏား၊ စဉ်းစားယူ-

“ယိုနောင်တဲတဲ့ နင်၊ မူးယွတ်ဉာဏ်းလဲဉ်းဒျားရင်၊ ဝွေ၊ လောင်းတကတ်၊ လဲဉ်းခွန်၊ ဝွေဒေါ၊ လဲဉ်းလဲဉ်းခွန်၊ ခွန်တဲ့ ယွမ်းလဲဉ်းဝွေ၊ ငေါင်း၊ ကွပ်ပိုးနပ်၊ မ၊ ထွဉ်းဆွမ်း၊ ကျ၊ ခွေ ယိုသနယ်-

ကွပ်နင်၊ ယွတ်ဉာဏ်းတင် ခွေအီးသီပျင်းဟေးထာ၊ ယိုနပ်၊ မွေးတမ်း၊ နေးတွမ်းခွေအစွန်၊ နေးတွမ်းခွေဉာဏ်း၊ ခွေကျိုးဖေးကလွစ်လ၊ ထာ၊ သီယိုမ၊” ချ၊ သ၊ နိုင်းနပ်၊ ထွူခါ-

“ယို- ပါးစားနပ်-

သီအွဉ်းသ၊ ဒါးဒါး နားဆောင်းသွေ့ခွေငေါင်းယို တဆင်းငါ၊ ခါးလားသီ ကအီးမာသီခွေနပ်၊ စိုးလွေ၊ ထေရီးက ခွန်ထျ၊ သူ၊ ဟိုင်း”

“ခါးလားကမာ၊ သီနာ၊ ပွိုးထမိုင်၊ မစိုးလွေ၊ ဟေးရီးတိုးခွန်ထျ၊ ဟောင်း”

“သီအင်းသေဒျားအတွိုင်၊ ခွေယိုနပ်၊ မာ၊ ဖေးဟေးခွန်ထာ၊ မာ၊ ခွေကမာ၊ ဖေး ခွန်ထာ၊ မာ၊ နပ်၊ အင်းအာမျို၊ တန်၊ ခွေကလို့၊ ခါးဒါး ခံ၊ ဖွိုင်၊ တန်ဖုံးနပ်၊ အင်းအရပ်မိုင်၊ အရပ်မိုင်၊ ကရိုးနပ်၊ သေခါ၊ ခွေတဖြာ၊ လွှမ်း၊ ခွေကလို့၊ ခါးဖေး ခွန်ခံ၊ ဖွိုင်၊ ဖုံးနပ်၊ ပေါးခွေတဒေါ၊ နယ်ခါးတမ်း အင်းအရပ်ယို အင်းအရပ်

(၁၄၉) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

နဝ်၊နဝ်၊ ခွန်ခံ၊ဖိုးနဝ်၊ အဝ်းရံ၊ထို၊အာ၊ ခွန်တဒြို၊ သွမ်၊ထို၊
အာတန်သနယ်-

ကွပ်နဝ်၊မ၊ ခွေယိုနဝ်၊ သီစွီးလွေ၊က ခွန်ထျ၊သူ၊ ခံ၊ဖွိုင်၊
တန်လို့၊ခါ၊ အွိုးအရပ်ယို အွိုးအရပ်နဝ်၊ ဒေါ၊နယ်သေ၊ခါ၊ခွန်
ထွူမ၊ လွေ၊မာ၊သီခွေဟိုင်း”ဘုရားလောင်၊ရိုး၊နိုင်းနဝ်။

ဘုရားလောင်၊ကရိုးနဝ်၊ သမ်းမွေး၊ ပေါးတဒေါ၊ခါ၊တဝ်း
ခွန်တဲ့ တထွာတဝ်းတင် စွီးလွေ၊ခွန်ထျ၊တဲ့ ခွန်ဖေးပဲစ်ဝွေ၊သီး
တရလ၊တဝ်းတွေ့၊ ဝွေ၊သီးစွီးလွေ၊ခွန်ထျ၊ ခွန်နဝ်၊ သဲစ်ကထီး
ဘုရားလောင်၊တဲ့ အဲ့တင်းအမဲ့ ခွန်းဆွမ်းစဉ်း ဘုရားလောင်၊
နိုင်းယို-

“ပုဏ္ဏားယျုတ်ဟေး-

ခွေကတားအားကျိုးနာ၊ နာ၊မာ၊ဗျုန်းစဉ်း နိုင်းနဝ်၊နဝ်၊
နာ၊ဝင်၊သ၊တောင်း ခွေနဲ့၊ ပွိုးထမဲ့င်၊ နာ၊မမာ၊မွိုက်တို့၊ထာ၊
နိုင်းနဝ်၊ဟောင်း”

“ခွန်တန်ဗွေဩ-

အွဉ်းသ၊ရောင်းရောင်း နားဆောင်းက ခွေသွဉ်းငေါင်းယို
တဆင်းငါ၊ ခွေယိုနောင်၊ ပုဏ္ဏားမျိုး၊ ခွေယိုနောင်၊ လို့၊သေ
လို့၊ဒါ၊ လို့၊လိန်းမားတဖြာ၊ ခွေယိုနဝ်၊ လို့၊ဟောင်သူ၊တေး
ကောင်းတဖြာ။

ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမုဲင်(၁၀) (၁၅၀)

ခွေယိုနပ်-

- လို၊တွမ်းရို၊မျှန်း ထိုင်းဖီးအွာငါတဲ့ မာ၊သီဖိုတမ်း၊
- ရွဉ်ခံ၊တွမ်းရို၊မျှန်း ဝင်၊မီးဝါးသာပေးငါတဲ့ တခွန်၊ဖိုတမ်း၊
- ပဲစ်မားဝင်၊ပိုမာ တွမ်းရို၊မျှန်း နေးတွမ်းသ၊ကျား၊ ထွား
နေးငါတဲ့ တထွားဖိုတမ်း၊
- အီးအံးလဲဉ်ဝင်၊ တွမ်းရို၊မျှန်း ဒေါ၊စွပ်၊နေးငါတဲ့ တဒေါ၊
စွပ်၊ဖိုတမ်း၊
- အွ၊မွန်၊ဒေါင် တွမ်းရို၊မျှန်း တတျာနဲင်းမီးနာ အံးတဲစ်၊နေး
ငါတဲ့ တအံးတဲစ်၊ဖိုတမ်း၊

ခွန်တန်ဟွေး-

- ခွေတပဲစ်မားဗားတောင်း ခွန်လောင်း တစိ၊စိ၊
- ခွေတပဲစ်မားဗားတောင်း နင်၊မွိုက်နပ်၊ တစိ၊စိ၊
- ခွေယိုနပ်၊ အပဲစ်အဲဉ်ထောင်း တစိ၊စိ၊

အပဲစ်ကအောင်းသားနပ်၊ နင်၊မွိုက်ဒျား-

- နင်၊မွိုက်နပ်၊ နေးတွမ်းသ၊ ကီလေးသားတင် ငင်းစွဉ်း
ဒျားခွေစူ၊ ကျုံးစီးထင်း အကူလောင်း၊ ကျုံးကောင်၊ခွေ၊ ခွေစူ၊
တင်းတင် အသ၊လျားခွေ၊ အဒိုးခွေ၊ ကွပ်နပ်၊မ၊ လဲဉ်တောခွန်
နဲင်းနပ်၊ဒျား၊ ခွေတပဲစ်မားဗားတင်းလာ၊လာ၊ ခွန်ယျုမ်းအသ၊
ခွန်ကအွဉ်းစွ၊သင်၊ လို၊သူဆီလစ်၊ဖြာ၊ဖိုးနပ်၊ ပဲစ်မားဒျား၊ ဟဲ့၊လွဉ်

(၁၅၁) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရျာ၊ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

နင်၊မိဖုရား၊ ချ၊လွဉ်ဝွေ၊သီး သူဆီလစ်၊ဖြာ၊ဖုံးနင်၊ စစ်ဆေး၊ရီ
သွော့ဟဲ့င်း” ရှိုင်းရှိုင်းဆွော့၊ဆွော့၊ ဘုရားလောင်၊ ဒေါ့၊စွဉ်းနိုင်း
နင်၊သွ။

ကွပ်နင်၊မ-

ခွန်ထွဉ်းဆွမ်းလွဉ် လို၊သူဆီလစ်၊ဖြာ၊ ဟဲ့၊လွဉ်ပါ နင်၊
မိဖုရား၊ ခွန်ရီစစ် ပဉ်ဖြာ၊ဖြာ၊နိုင်းယို-

“နာ၊ပဲစ်မားဗားနေ-ခွေနင်၊မိဖုရား၊ဟောင်း”

“ဗွေးမူးသုံးဟဲ့၊ရီး၊ ဗွေးမူးသုံးတရေ၊နင်၊မ၊ ထိန်၊သ၊လ၊
တင်း၊ ပဲစ်မားဗားအော်”

ဝွေ၊သီး ကဒေါ့၊တေ့၊သေ့၊ခါ၊လိုဝင်၊အတွိုင်၊ ခွန်ရီစစ်
အဖြာ၊မဲ့င်၊ အဖြာ၊မဲ့င်၊တဲ့- “ဗွေးမူးဟဲ့၊ရီးဒျား-ပဲစ်မားဗားအော်”
လောင်းချာခွန်နိုင်းနင်၊လွဉ်းလွဉ်း။

ခွန်ရီတော အနင်၊မူး-

“ဝွေ၊သီးကရီ၊‘နာ၊ဟဲ့၊ရီး၊ ဝွေ၊သီးပဲစ်မားဗား’နင်၊ မွေး
နေဟောင်း”

လို၊ခါသူဆီလစ်၊ဖြာ၊ ဒေါ့၊စွဉ်းလဲဉ်းပငါပရာ၊တင် နင်၊မူး
တဲ့ ယူးထာ၊သူသေ့ဒွါမ်၊ တွမ်းငေါင်းပအွါမ်အွါမ်ပေးတော့၊-

“မွေး- ဗွေးဩ”

လောင်းဗားစွဉ်း နိုင်းနင်၊သွ။

ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမိုင်(၁၀) (၁၅၂)

လောင်းနင်းနပ်၊ထွေတင် နင်းမူးနပ်၊ အွဉ်းတကုတ်၊ကတူး
မဲ့ထီဟူးလင်းစွဉ်း ရောက်ရောက်ရက်ရက်၊ ဒွတ်၊စေးဒွတ်၊ထွေ
စွဉ်းအမဲ့ထီ၊ ခွန်ထွားလင်းအနင်း၊ သညင်၊တဲ့ မာ၊ရာ၊ဒါးဒွါ၊
ပွိုင်းလင်းနောင်，“ရက်-ရက်”တဲ့၊ ယိုတလင်းနပ်，“ရက်-ရက်”
ငေါင်းနပ်၊အခြောင်၊ လှဲင်းပြောင်၊တောဗားသွေ，“နက်-နက်”နပ်၊
သွေ။ ခွန်သာဟွေထာ၊ထွေထွေ၊ ဒေါ၊နင်းယို-

“သူဆီလစ်၊ဖြာ၊ဖုံးနပ်၊တဲ့ ခွေလို၊ဖုံးဒျား၊ နင်းနပ်၊တဲ့ ခွေ
နင်းဒျား၊ ကွဲးထွေ၊ သီအပစ်အောင်း၊ သီပစ်မားလိုဝင်၊၊
ခွေသညင်၊စွဉ်းသီတဲ့ တလ၊တင်းဒွါ၊ ကွပ်နပ်၊မ-လို၊သူဆီ
လစ်၊ဖြာ၊နပ်၊ ကျ၊တဗန်းစွေစွေအစူ၊ စီးလွေ၊သင်းခင်၊သူ၊ လို၊
အပစ်သား ကားကအင်းဖုံးနပ်၊ လွေ၊မာ၊သီထို၊လို၊လို၊ခန်းဟင်း”

အပစ်သား ကားကအင်းနပ်၊ ခွန်ချ၊စွဉ်း အမိန်းသီနင်း
နပ်၊သွေ။

ဘုရားလောင်၊ငေါင်းထန်း လောင်းတောင်၊ပြန်းနင်းယို-

“ခွန်တန်ဗွေသြ-

နင်းတန်ကောင်၊ရီးဒျားတင် ဝွေ၊သီးသူဆီလစ်၊ဖြာ၊နပ်၊
အပစ်(တံးသီ)အဲဉ်ထင်း၊ လို၊မူးသီးနပ်၊ အမျိုးနင်းနပ်၊ဒျားရင်၊၊
နင်းတန်တဲ့ အပစ်(တံးသီ)အဲဉ်ထင်း၊ ကွပ်ပွိုးနပ်၊မ၊ အွဉ်းစွေ၊ခွင်၊
လို၊လို၊ဖေးသွေ၊ သယ်၊ခံးတန်တန်၊ သညင်၊တန်တန်ဖေးသွေ၊

(၁၅၃) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရားငတ်၊ဆီ အမဲ့(၁၀)

ဝွေသီးဖုံးနပ်၊ ပွေးဩ” စတင်နိုင်နပ်၊ ဘုရားလောင်း၊ တောင်း၊
ပြန်းလောင်း၊ ငေါင်းအမျိုးမျိုးတင် စူးယင်းဘုရားလောင်း၊ငေါင်း၊
အွဉ်းစွ၊လို့ချာ၊ ထွာယင်းဒျား လို့နင်းကရီး တွိုင်၊တွိုင်၊နပ်၊သွ။
ကွပ်ဘုရားလောင်း၊ဖြောင်းမ-ရောင်းခွ၊လဲဉ်း ပငါပရားတင်
ဘုရားလောင်းရိုး-

၁၂၀။ အဗဒွါ တတ္ထ ဗန္ဓုန္တိ၊ ယတ္ထ ဗာလာ ပဘာသရေ။
ဗဒွါပိ တတ္ထ မုစ္ဆန္တိ၊ တတ္ထ ဝီရာ ပဘာသရေ။

“ခွန်တန်ပွေးဩ-

ထားမားမားအမူးမဲ့တဲယပ်း ပေါးနားလို့မွိုက်ငေါင်းနပ်၊
အပဲစ်အဲဉ်ထပ်းသားနပ်၊ ခံးဗားစွဉ်း အစွိုင်အကျ၊ ထားမားအမူး
မဲ့တဲယပ်း ပေါးနားပညားသားငေါင်းနပ်၊ အပဲစ်အံးသားနပ်၊
ဝင်၊စွိုင်ကျ၊သွ။တဲ လွစ်လ၊ထို၊စွဉ်း ပွေးဩ”

နပ်၊ထွ။တွေ့၊ ဘုရားလောင်း၊ လောင်းသွပ်ငါနိုင်ယို-

“ခွန်တန်ပွေးဩ-

ကွပ်ခွေအုံလမ်းမ၊ မော့ဗားထားဒုက္ခနိုင်ယို၊ ယိုခါနပ်၊
ခွေမဉ်အုံတပ်းဒွမ်လမ်း၊ မဉ်မားဒျားနမ်းရသေ့၊ မဉ်လွေထုမ်း
ဒျားတရား တခြာကို၊ အွဉ်းစွ၊ခွင်၊သွေ့ ခွေသွဉ်းယိုပွေးဩ”

ဘုရားလောင်း၊ ကွီအခွင်၊နိုင်နပ်၊ထွ။တင် ရွဉ်ခံ၊ဥစ္စား
ထားခြေခြားဖုံး စွဉ်၊လို့၊ လော့ကားငါး ဘုရားလောင်းတွေ့၊

ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရျာ၊ငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၁၅၄)

တွမ်းမဲ့ထီမဲ့နောင် ကထွားရောင်ဒါး ဖူးဝေးစွိုးခွိုး၊ ကားကအဝ်း
နဝ်းတွဲ ဆိမ်မဲ့ဖညာ၊ တပါ၊ပေးဒျား အုံဟိမဝန္တာ၊ တခြာကို၊
ပိုင်ရသွေးရဟန်၊ အားထွတ်သမထကမ္မဋ္ဌာန်၊ လ၊အဘိညာဉ်း
သမားပတ်၊ ကထွိုင်းသီနဝ်၊ တွိုးကီထင်း ဗျဟွားရပ်သူ၊သွ။

နီဗွေးဘုရာ၊ ဟော်၊နယ်ချာ တရာ၊ယိုထွ။တင်-

- ယိုခါစိဉ္စမာဏဝိကာနဝ်၊ မော့၊နဝ်၊ခါ ထွာဖိုလဲဉ်း နင်းတန်
ခွဉ်းဆွေ၊
- အားနန္တာ၊ ယိုခါနဝ်၊ မော့၊နဝ်၊ခါ ထွာဖိုလဲဉ်းခွန်၊
- ဘုရာ၊ခွေယိုနဝ်၊ မော့၊နဝ်၊ခါ ထွာဖိုလဲဉ်း ပုရောဟိတ်
ပုဏ္ဏား- အကျောင်၊ ပေါင်၊ချာဇာတ်နင်းနဝ်၊သွ။

ထွားသွဉ်ဟော်၊ကျပ် ဗန္ဓနမောက္ခဇာတ်ယိုတင်

ကလ၊အိသတိ၊ ကလ၊အိပညား၊ ကလ၊ဒါး

ထာ၊သေတရာ၊ဖုံးနဝ်၊ -

- ၁။ လို၊ယင်ဟန်းနဝ်၊ အနမ်းနဝ်၊ တရေ၊ကီတွဲ အသ၊ရင်၊
တဟောင်တင်းသားတွဲအင်း(ဥပမား- နိုင်းနင်းတန်နဝ်၊) -
- ၂။ လို၊ယင်ဟန်းနဝ်၊ အနမ်းတွဲတရေ၊ အသ၊ရင်၊တွဲဟင်၊
(ဥပမား- နိုင်းဘုရာ၊လောင်၊နဝ်၊) -

(၁၅၅) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရျာငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

၃။ လို၊ပိုဖါ ကဲဉ်းအာအာနဝ်၊ ပေါးအမာ ဖေါက်ပြန်းနောင်၊
သ၊ထန်း သ၊လျားဒါးထာ၊ -

၄။ လိုးယွမ်း တငါတငီတဝ်း ဝင်၊ငေါင်း၊ ထွာထို၊ဒါး အမား၊
မားယော့ဒါးထာ၊ -

၅။ လိုးယွမ်းဒျား ပညားသျှို သူးတေားကောင်းသီးငေါင်း၊
ယွမ်းလို၊ဟောင်လို၊ဒါး ပညားသားငေါင်းနဝ်၊ မော့တဝ်း
ထာ၊ဒုက္ခ၊ လွစ်လ၊ထာ၊ဒုက္ခ -

၆။ ယွမ်းလို၊မွိုက်ငေါင်းတဲင် စျိုင်မား၊ နားပညားသားငေါင်း
တွေ့၊ စေချာ- စတဲင်နိုင်းနဝ်၊သွ။

ပန္နနမောက္ခဇာတ် ကဗျာ

၁။ စိဉ္ဇမာဏ	- ယောင်ကျ ယံငါး
ဝင်၊ထွဉ်းနွိုးနား	- လွဉ်ယား ဘုရား
တု၊ဗျတ်အဟို၊	- သေင်းကွို့၊ ထုံပြား
ကွပ်မွိုက်မား	- ထွိုက်ဗား ငါးရဲင်၊ခြာ ။

ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရာ၊ငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၁၅၆)

၂။ ဘုရားအလောင်း - အယောင်းရေငါး
နှင့်၊မူးစွယ်၊ကျိုက် - ဟဲ့၊မြိုက်နှင်းရာ၊
လောင်းတေားစူတင်း - လဲဉ်လောင်း မားယား
ခွန်သီတံး - အီးခံး လွစ်လ၊ချာ ။

၃။ နားလို၊မြိုက်ငေါင်း - ယံတောင်း ထွာမား
နားလို၊ဟောင်ငေါင်း - မားတောင်း လားလား
လို၊ဟောင်ဒေါ၊မ - ရော့ခွ၊ ချမ်းသား
ယားတရေး - လျားမေး ဒုက္ခအာ ။

ဗန္ဓုနမောက္ခဇာတ်ထွူယိုသွ။

(၁၂။ ဟံစိဝဂ်၊ ဇာတ်ဝတ္ထုအပ္ပုတ်(၁၀) လို၊ယိုသွ။)

(၁၅၇) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

ယောင်ဆင်၊ တွမ်း သရင်၊

၁။ နမ်းနောင်တရေ - သရင်ဟောင်တောင်း ၊
ဥပမာ - စောက်အားတဒ္ဒိ ။

၂။ နမ်းနောင်တကဲ့င် - သရင်နောင်ဟောင် ၊
ဥပမာ - မောက်ကြင်ရား ။

၃။ နမ်းတွဲတရေ - သရင်တွဲဟောင် ၊
ဥပမာ - တချေရား ။

၄။ နမ်းတွဲတရေတင်း - သရင်တွဲဟောင်တင်း ၊
ဥပမာ - ခယံးခါးရား ။

၅။ နမ်းတွဲတရေ - သရင်တွဲဟောင်နောင်၊
ထွာအယံသွတ်၊ ။

၆။ နမ်းတွဲတရေတင်း - သရင်တွဲဟောင်တင်းနောင်၊
ထွာအညမ်းသွတ်၊ ။

ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရာ၊ငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀) (၁၅၈)

ငေါင်းရီလွှ၊ခန့်၊

- ၁။ (က) ပဏ္ဍိကဇာတ် ဟောင်မတ်ခရာ၊ အမဲ့င်(၁)
(ခ) ဝေရီဇာတ် ဟောင်မတ်ခရာ၊ အမဲ့င်(၃)ဖိုးနဝ်၊
တမ်းနယ်သွေ့လုင်း ။
- ၂။ ထာ၊ငမ်းလစ်၊မျို၊ တွမ်း လို၊လစ်၊စားဖိုးနဝ်၊ တမ်း
နယ်သွေ့ဟုင်း ။
- ၃။ (က) ဥဒ္ဓနီဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထုကို ဘုရားလောင်းနဝ်၊
ပွိုးထမဲ့င်၊ ဗိုင်ရသွေ့ဟောင်း ၊
(ခ) ထီးလို၊မူးတဖြာ၊ယို“ထွားတွမ်းမဲ့ရားဂ၊ ထွားတွမ်းမဲ့
သုံးငွေဂ”နဝ်၊ ထာ၊ထီးကွားလိုဝင်၊နိုင်းမဲ့င်၊ ။
- ၄။ သာလိတ္တကဇာတ် အတိတ်ဝတ္ထုကို ပါ၊ကက်၊ခ၊ဒါ၊
မဲးအေးသင်တင် ခွန်ဗျဟွဒတ် ဖေးအပ်ဆု၊အမျို၊မဲ့င်၊
တမ်းလို၊လိုလုင်း ။
- ၅။ ကုဏ္ဍကပူဇာတ် -
(က) ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုကို ပါ၊လို၊ခြောနဝ်၊ အမည်၊ဟဲ့၊နိုင်းမဲ့င်၊
(ခ) အတိတ်ဝတ္ထုကို ပါ၊လို၊ခြော လူးပါ၊မဲ့င်၊
(ဂ) အလူးအမျို၊မဲ့င်၊ တမ်းနယ်သွေ့ဟုင်း ။

(၁၅၉) ဇာတ်ဝတ္ထုငါးရာ၊ ငါးဆီ အမည်(၁၀)

- ၆။ (က) သိင်္ဂီလဇာတ်ယိုနပ်၊ ဟော်၊ခမ်းမဲ့၊
(ခ) ဟော်၊ကျောင်းမဲ့၊ (ဂ) ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်းပါးမဲ့၊
တမ်းနယ်သွေ့လှဲင်း ။
- ၇။ မိတစိန္တီ အတိတ်ဝတ္ထုကို -
(က) ထပေးကအင်းခံခြယ်ကိုနပ်၊ အမည်၊နင်းမဲ့၊
(ခ) ကကယ်၊ဖေးသားနပ်၊ အမည်၊ဟဲ့၊နင်းမဲ့၊ ။
- ၈။ အနုသာသိကဇာတ် -
(က) ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုကို ပါးမဲ့၊ထွာထမဲ့၊ ၊
(ခ) အတိတ်ဝတ္ထုကို ပါးမဲ့၊ထွာထမဲ့၊ ။
- ၉။ ကောကာလိကဇာတ်ကို ကောကာလိကနပ်၊ -
(က) အယားတရေး၊ စွတ်စွယ်၊ပါးမဲ့၊ ၊
(ခ) ကွပ်ပိုး အပစ်အမျိုးမဲ့၊ ၊
(ဂ) လင်းထွဲဗားငါးရဲ့၊ အမျိုးမဲ့၊ ။
- ၁၀။ ဗန္ဓနမောက္ခဇာတ် -
(က) ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုကို ပါးမဲ့၊ ယားတရေးဘုရား၊ ၊
(ခ) ပါးမဲ့၊ကောထွဉ်းဝွေ၊ ၊
(ဂ) ကယားတရေးသားနပ်၊ ထွာနင်းမဲ့၊ ၊
(ဃ) အတိတ်ဝတ္ထုကို ပါးမဲ့၊ယားတရေးပါးမဲ့၊ ။

ငါးရံလွှဲ၊ခန့်၊ထွဲယိုသွ၊

ငေါင်းရီလွှာခန့် အဖြေမဲဉ်း

- ၁။ (က) လို၊မူးယံသီး အမျိုးနပ်၊ “ဘဝမူးနံ-ခံရံ၊ထို၊တင်း၊
လို၊မူးမျတ်အကျင်-ခံပြင်၊ထို၊တင်း”
- (ခ) အောင်းရန်းသူးစူကို တနီ၊တသာငါတဲ့ နမ်းဒုက္ခ၊
သ၊ခိုးလျားအာတန် ။
- ၂။ ၁။ “ငမ်း-ဝင်” နပ်၊ နွောင်၊တင်းဝင်၊သား ထာ၊ငမ်း။
- ၂။ “ငမ်း-ထာ၊သီ” နပ်၊ သ၊ကအင်းသား ထာ၊ငမ်း ။
- ၃။ “ငမ်း-သံးသရား” နပ်၊ မော့၊ထာ၊ဒုက္ခ ၊
လ၊သံးဝွေးဂသား ထာ၊ငမ်း ။
- ၄။ “ငမ်း-ခန္ဓာ” နပ်၊ အားထွတ်တရားသား ၊
လ၊တရားသား ထာ၊ငမ်း ။
- ၃။ (က) အမာသီထို၊တင် ပိုင်ရသော၊နပ်၊သွ။
- (ခ) ထွားတွမ်းမဲ့ရားဂနပ်၊- ထီးတရေ၊ယံကျ ၊
ထွားတွမ်းမဲ့သံးဝွေးဂနပ်၊- “အသုဘလယ်၊ကျိုး-
ထာ၊ပသို့၊တန်ဒျား” အကွားနိုင်းနပ်၊သွ။
- ၄။ ဒုံတွိုး၊ ဒုံကွဉ်း၊ ဒုံနပ်၊ ဒုံထင်၊ ဝင်၊ကထံ၊အခွဉ်း တဒုံ
တသိန်၊ တနောင်းလစ်၊သိန်၊ ဒုံလစ်၊ဒုံ၊ ဆု၊အနေး ဖေး
ထို၊စွဉ်း ပါ၊ကက်၊နပ်၊သွ။ ။

(၁၆၁) ဇာတ်ဝတ္ထုငုတ်၊ရားငုတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

၅။ (က) အမည်း“မဟာဒုဂ္ဂတ”

(ခ) လူ့ဘုရားလောင်း(လူ့ရုက္ခစို၊)

(ဂ) လူ့တခိုးဟူနေ့၊

၆။ (က) ရားဇေယျဟ်းခမ်း ၊

(ခ) ကျောင်းဝေဠုဂ္ဂန်း ၊

(ဂ) ပွိုင်းပွိုင်းတွမ်း ဒေဝဒတ် ။

၇။ (က) ဗဟုစိန္တိ တွမ်း အပ္ပစိန္တိ ၊

(ခ) မိတစိန္တိ ။

၈။ (က) ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုကို ခဲထောင်းထို၊ ရဟန်းမူးကီး

(ခ) အတိတ်ဝတ္ထုကို လောယမ်းသီဝါးမွူး ။

၉။ (က) ဗွေသာရိပုတ္တရားတွမ်း ဗွေမဟာမောဂ္ဂလာန်း

(ခ) ကွပ်ပွိုးဖြောင်းပဲစ်-ဝစီးကံး

(ဂ) ပဒုမ-ငါးရဲင် ။

၁၀။ (က) စိဉ္ဇမာဏဝိကာ

(ခ) တိတ္ထိတက္ကတွဉ်း

(ဂ) လင်ထဲ အဝီစိငါးရဲင်၊

(ဃ) နင်တန် ယားတရေးဘုရားလောင်း ။

ငေါင်းရီလွှဲ၊ခန်၊အဖြေမဲဉ်း ထွဲယိုသွဲ

ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမိုင်(၁၀) (၁၆၂)

ငေါင်းရဲပ်နီဂုံး ကဗျာ

- ၁။ သွဉ်ဒါးထွဉ်ခါ - သင်၊ချာရပ်ရား
သွဉ်ဖေးဝင်၊နော - ကူးကေားအမျာ၊
နီဒါး-ဝင်၊သေ - မဲ့လေ ချမ်၊သား
ယိုဆိုင်၊တား - ယံငါး တွိုးပန်ငါ ။
- ၂။ သွဉ်ဒါးထွဉ်ခါ - သင်၊ချာရပ်ရား
သွဉ်ဖေးဝင်၊သြ - ကူးကေားအမျာ၊
နီဒါး-ဝင်၊သေ - မဲ့လေ ချမ်၊သား
ယိုဆိုင်၊တား - ယံငါး တွိုးပန်ငါ ။
- ၃။ ဇာတ်တွယ်၊ ဝတ္ထု - လွဉ်စု သွဉ်ထင်း
ကထင်းသွဉ်ဒါး - သံဃား ခွန် နင်၊
နမ်းယိုတွမ်းသ၊ - ငိမ်းခွ၊ သွိုးသွင်း
သွံချမ်၊သား - လ၊ဗား ဗွန်ပီဝင်၊ ။
- ၄။ ဇာတ်တွယ်၊ ဝတ္ထု - တဲမ်းစု ထေထင်း
ကောသွဉ်ဖေးဒါး - ဆရားသွဉ်ရင်၊
နမ်းယိုတွမ်းသ၊ - ငိမ်းခွ၊ သွိုးသွင်း
သွံချမ်၊သား - လ၊ဗား ဗွန်ပီဝင်၊ ။

(၁၆၃) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်၊ရျာ၊ငတ်၊ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

ငေါင်းရဲပ်နီဂုံးတွမ်း ငေါင်းဆုတောင်၊

ကတဲမ်းဖေးဖျင်ဒါး “ဇာတ်ဝတ္ထု အမဲ့င်(၁၀)”ယိုတဲ့ ထွဲဖျင်
လဲဉ်းသွ။

ကွပ်နပ်၊မ၊ ကထင်းလွဉ် ကသွဉ်ဒါး ကလ၊ဒါး ထာ၊သေ
တရာ၊ယိုအတိုင်း၊ နီတွက်ဝင်၊တား ချမ်းသားကထွာအီ အချက်ဖုံး
နပ်၊ လွောက်၊နားကျင်၊သွံ၊လွေ၊သွေ့ ပငါပရာ။

မဉ်းလွောက်၊နား ကျင်၊သွံ၊လွေ၊နိုင်းနပ်၊မ၊ လို၊ချမ်းသား
လူ၊ချမ်းသား နီဗွာနိုးချမ်းသား ချမ်းသားယိုသွံပါ၊ ကျို၊စာ၊အလှိုက်
ထွိုက်ရာ၊ လ၊ဗားနော်ဝ်၊သွ။

ဇာတ်ဝတ္ထုသွဉ်ထူး ခိုမူးခွန်နင်၊ ဗွေးစင်၊ဗွေးသျှင်၊ ထွဲ
အောင်းမျှင်လဲဉ်းသွ။တဲင် မြိုင်းမြိုင်းသန်၊သန်၊ ချမ်းချမ်းသားသား
ကသေကဒါးအတိုင်း၊ လွောက်၊နား ထူးသွံ၊နွောင်၊ထွဲတွေ့၊
ချမ်းသားသွံပါ၊ ကမဉ်လ၊ရာ၊အတိုင်း၊ မွိုင်းမွိုင်းခွ၊သ၊ ယံကလ၊
လွသွေ့၊ စွမ်းပီးစွမ်းပါ၊ စွမ်းဖြီးစွမ်းဖြာ၊ ပငါပရာ၊ကွို၊နဲ
သွဉ်တန်၊ကထင်း ဗွေးသျှင်၊ဗွေးစင်၊ ခွန်နင်၊သီးယာဟွေး ။ ။

ဗွေးဗွန် - ကောဝိဒ

ဝေန်ရာမ - ဝေင်၊သီးသဲင်း

၁၃၈၀ - ဗွေ ၊ ဒဲဉ်သီးလာဗွေ

(၁၆၄) ဇာတ်ဝတ္ထုငတ်,ရျာ,ငတ်,ဆီ အမဲ့င်(၁၀)

**ကတဲမ်းဇာတ်ဝတ္ထု အမဲ့င်(၁၀)ယိုနောင်,
ထွားအားကျိ,ကျမ်, လိတ်ဘားသာ, လယိုဖုံးသွ။**

- ၁။ ငါးရာငါးဆယ် ဇာတ်ဝတ္ထု (ညောင်ကန်)
- ၂။ ဇာတ်တော်ကြီးဝတ္ထု (မဟောသဓဇာတ်)
- ၃။ ဇာတက အဋ္ဌကထာ